ALIAŢII FIREŞTI

Zahu PANĂ

La 6 Martie 1995 s'au împlinit 50 de ani dela instaurarea primei forme de comunism în România. Rotunjimea cifrei era prilej de mari sărbători la strămoşii noştri romani - jubileuri - care au rămas până în zilele noastre la Biserica Catolică. Pentru Români este o aniversare neagră, data aceasta fiind izvorul de suferinţi, care lărgindu-se, a cuprins întreaga ţară.

6 Martie 1945. Trupele române luptau din greu pe frontul din Apus, mult departe de Tisa. N'am înţeles niciodată poziţia politicienilor români - de atunci şi de astăzi, unii - care au reproşat Mareşalului Antonescu de ce a trecut dincolo de Nistru, dar nu numai că nu s'au scandalizat, dar au acceptat - având şi reprezentanţi în guvern - ca Armata Română să treacă şi dincolo de Tisa. Desigur, mi se va răspunde, pentru distrugerea hitlerismului. Argument valabil, poate cu mult chiar, şi pentru Mareşalul Antonescu, în Cruciada împotriva bolşevismului dar, era România - ciuntită la toate hotarele - în poziţia de jandarm al Europei pentru a lupta şi contra bolşevismului rusesc şi contra hitlerismului german?

Rezultatul masivelor pierderi pe frontul din Apus s'a văzut la Conferinţa Păcii dela Paris din 1947, când României nu i s'a recunoscut nici dreptul de ţară cobeligerantă, deşi contribuţia ţării la terminarea războiului, a fost superioară celei italiene.

În cealaltă ipoteză, a câştigării războiului de către puterile Axei, ar fi avut România o situaţie privilegiată? Sunt sceptic! Nu doar din cauza situaţiei politice de acum 50 de ani, ci din cauza poziţiei geografice a României din totdeauna, aşezată în calea ciocnirii a două lumi: civilizaţia cu avantpostul germanismului şi tendinţa cuceritoare a Eurasiei mongolice, reprezentată de Rusia.

Această poziţie dificilă a prevăzut-o cu o uimitoare precizie Mihai Eminescu. În articolul prim din *"Timpul"*, publicat la 1 Ianuarie 1883, el scria, referitor la ciocnirea dintre Apus şi Răsărit: *"În acest conflict, pe care viitorul îl indică cu claritate, ce se va alege de cei mici? Poporul nostru mic este pus tocmai ca o muche de despărţire între furtuna ce vine din Apus pentru a întâmpina pe cea din Răsărit. Oricare ar fi soarta armelor, oricare norocul războiului, oricât de înţeleaptă va fi politica micului popor, rezultatul evenimentelor va fi totuşi stabilirea unei preponderenţe politice, pururea fatală nouă, chiar dacă nu ne-ar ameninţa cu nimicirea totală"*.

Realitatea de acum 50 de ani a fost mai tragică decât cele mai pesimiste aprecieri eminesciene. În timp ce în târgul cu Germania din 1939, Ruşii au obţinut doar Basarabia şi Bucovina de Nord, în târgul cu democraţiile apusene *"aliaţii noştri fireşti"*, au obţinut ţara întreagă.

Pumnul lui Vâşinski bătut pe masa regelui în Martie 1945, nu s'ar fi ridicat fără acordul *"aliaţilor fireşti"*.

Partidele vechi ştiau bine pe atunci acest lucru. Atât Maniu şi Brătianu cât şi cele mai minore cadre din partide, cunoşteau condiţiile ieşirii României din război, comunicate de *"aliaţii fireşti"*: capitulare necondiţionată în faţa Ruşilor. O ştia şi Antonescu, dar încerca o soluţie mai uşoară. La ce bun s'a supralicitat rolul de ciocli ai ţării?

Românii i-au iubit pe Anglo-Francezi şi în special pe Americani. Au avut cât de cât o părticică de reciprocitate? Au ştiut vreodată Americanii câte speranţe aveau Românii că vor fi eliberaţi de Americani? Au intrat Ruşii în ţară în 1944 cu toate jafurile şi ororile lor, dar în ţară circulau zvonuri că Americanii au debarcat la

Continuare în pag.3

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 30$/50DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 21 Nr. 225 - MARTE 1995 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

DICTATURA ÎNVÂRTIŢILOR

Eugen BÂRSAN

Învârtiţii sunt cei din aparatura statală nomenclaturistă cu patronat iliescian.

Dictatura învârtiţilor este viitoarea clasă capitalizată. În contra apucăturilor ei, poţi să protestezi cât vrei; numai că nimeni nu te bagă în seamă.

În cetatea dictaturii învârtiţilor, eşti zidit ca într'o celulă de *"epocă"* ceauşistă. Pentrucă în România de azi ca şi în cea de ieri, sunt în fapt două Românii. Una este cea a conducătorilor din dictatura învârtiţilor, unde totul progresează şi alta este cea a conduşilor, unde totul se duce de râpă. De râpa crescândă a mizeriei şi disperării unde se promite amăriţilor *"protecţie socială"*, dar ei sunt tot mai mult aduşi la sapă de lemn în schema *"necesităţile tranziţiei"*; pe care tovărăşia sa Silviu Brucan o vede pentru amăritul de Român pentru încă vreo douăzeci de ani. Adică până când el se va învăţa şi mai temeinic cu epoca iliesciană. De acolo înainte, va fi mai bine.

Dar până atunci, nomenclaturiştii cu învârtelile lor iar poporul cu blestemul sorţii lui. Un blestem de care se leagă un mare semn de întrebare. Ce se întâmplă cu judecata oamenilor când ei votează, totuşi, cu trandafirul dictaturii învârtiţilor? Mult de uitat şi puţin de priceput, cum de România conduşilor - care fierbe în nemulţumiri -, nu se poate hotărî în adâncurile ei pentru mai mult decât necesara schimbare care să pună capăt dictaturii învârtiţilor. O asemenea stare de apatie cetăţenească este ultima mare nenorocire care stă în calea eliminării unui regim îmbâlsământ în comunism şi în beţia puterii.

Dacă până mai ieri instrumentul de bază al dictaturii din România a fost teroarea, de-acum el este învârteala care exploatează fatalismul cu o inginerie socială şarlatanistă. În fapt şarlatanismul, din zilele când ţara agonizează, este etatizat la măsura că, pe marginea a ceea ce se întâmplă în ţară, nu există nici un fel de răspundere din partea nimănui. Haosul, disperarea populaţiei, distrugerea patrimoniului naţional şi jaful de proporţii nemaiîntâlnite nu contează atunci când e vorba de a rămâne la putere.

Unde e o înverşunare atât de mare pentru putere, nu mai poate fi vorba de nici o raţiune. Totul se concentrează la victoria moralei, la prevalarea răului asupra binelui şi la biruinţa minciunii asupra adevărului. Noii clase a învârtiţilor, tare puţin îi pasă de

Continuare în pag.3

ROMÂNIA, REPUBLICĂ BANANIERĂ A "DEMOCRAŢIEI ORIGINALE"

Florin Oprea SĂLCEANU

"Democraţia originală" se transformă pe zi ce trece într'un balaur tricefal. Şi cum *"terenul încolţirii duşmanilor de clasă"* este deja netezit de către *"servii Securităţii"* pentru a se da lovitura de graţie naţiunii române, acest balaur tricefal înghite totul pentru satisfacerea setei de putere. Nimic nu-l opreşte pe acest monstru, el gestează în Palatul Cotroceni lovitura de graţie. Acum ca niciodată naţiunea română trebue să vegheze pentru a nu se trezi pusă pentru totdeauna la masa balaurului.

Manevrele învrăjbirii naţiunii au început. Legea este orbită de limbajul logoreic al demagogismului politic. Balaurul ştie că timpul aduce uitarea masacrelor pe care le-a înfăptuit în Piaţa Universităţii cu ajutorul securiştilor travestiţi de mineri, dar şi a minerilor îmbrobodiţi cu minciuna unui trai peste măsura posibilităţilor. Însă ceea ce uită totuşi balaurul este că victimele nu uită niciodată şi aşteaptă momentul potrivit ca balaurul şi acoliţii săi (servii Securităţii) să fie loviţi de sabia istoriei.

Acum naţiunea trăieşte în hipnoza generată zi şi noapte de foştii securişti. Le este teamă ca istoria să nu se mai repete, însă este ştiut că nimic nu rezistă în faţa furtunii dezlănţuite.

Balaurul face *"daruri grase"* slujitorilor care în egală măsură jefuiesc averea naţiunii. Pentru sine preţul puterii are valoare. Doreşte să intre în istorie, să fie considerat un genial *"gânditor politic"* indiferent că este preşedinte pe un munte de cadavre. În ţara cu cele mai *"originale organizări"* sociale, unde există un *"rege"* al ţiganilor şi un *"împărat"* - tot al ţiganilor, balaurul se îngrijeşte cu neruşinare de capetele lui, de festinul său şi puţin îi pasă că naţiunea a ajuns de izbeliţe, iar Parlamentul ţării este o maşină de minciuni, indiferenţă şi proliferarea corupţiei.

Balaurul se îmbracă, fără preget, în purpură să dea o notă de OPULENŢĂ UMANĂ în toată *"splendoarea falsităţii"*.

Fosta Securitate s'a aliniat şi cadenţează fascist şi ameninţă libertatea fiecărui individ al naţiunii. Ocrotită de balaur ea îşi dă în petec: filează, ascultă telefoanele, caută *"valută"* prin scrisori, dar închide ochii la marile escrocherii financiare ale *"patrioţilor"* săi.

Naţiunea este hrana de bază şi cu cât este ţinută din scurt cu atât este mai eficientă *"intrarea în Europa"* - (aiurea!). Balaurul apare la ore de vârf pe ecrane, se sulemeneşte *"politic"* şi se laudă că a făcut şi a dres la *"Masa Europei Occidentale"*, că pentru sine Constituţia este inviolabilă, dar el face ce vrea din ea când POFTEŞTE!

REPUBLICA BANANIERĂ se poate LĂUDA prin reprezentantul său BALAURUL că are deja un viitor rarisim, original şi de necontestat.

Naţiunea s'a TRANSFORMAT în vrerea balaurului: REPUBLICĂ BANANIERĂ - unde *"democraţia originală"* supurează puroiul comunismului cu *"faţă umană"*.

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR
articole semnate de următorii colaboratori din România

Florin Oprea SĂLCEANU	pagina 1
Gh. Ionescu OLBOJAN	pagina 2
Prof. Teodor BRĂILEANU	pagina 4
Prof. Banu SERDARU	pagina 4
Tiberiu HENŢEA	pagina 4
Adrian GRIGOROPOL	pagina 5
Ion TECŞA	pagina 6
Prof. Radu ŞTEFĂNESCU	pagina 7
Prof. Fred NĂDĂBAN	pagina 8
Demostene ANDRONESCU	pagina 8
Prof. Radu BADIU	pagina 9
Prof. Ionel RĂDULESCU	pagina 9
Pr. Nicolae CĂNĂNĂU	pagina 13
Av. George VASU	pagina 14
Prof. Nicolae CIACHIR	pagina 16
Gh. VIFOREANU	pagina 17
Mihai FREAMĂT	pagina 18
Dr. Ing. Nicolae BRĂDEANU	pagina 20

EDITORIAL

DIN NOU DESPRE RAPORTUL LUI MĂGUREANU

Raportul lui Virgil Măgureanu către Parlamentul din București este făcut după tipicul rapoartelor pe care le făcea Securitatea dinaintea Serviciului Român de Informații al lui Ilici Iliescu. Timp de 50 de ani, partidul comunist a operat în cel mai intolerabil spirit *"totalitar"* și a distrus orice formă de manifestare și libertate politică, care nu corespundea ideologiei marxiste. Timp de 45 de ani nu a existat democrație în România subjugată de comuniști. Toate partidele au fost lichidate. Cei mai puternici adversari ai comuniștilor au fost legionarii (întemnițați, torturați, prigoniți, denigrați și uciși fără milă pe tot întinsul țării).

Astăzi, nomenclatura lui Iliescu desfășoară aceeași politică de stat și Măgureanu operează pe aceeași tonalitate. Căci, nimic nu s'a schimbat în România. Taberele angajate în luptă sunt aceleași, de o parte comuniștii guvernanți prin fraudă și *"țara reală"* - toți acei ce se opun acestor comuniști, în special legionarii care continuă să fie ținta principală a loviturilor comuniste, ca formă de uluitoare lipsă de decență și respect pentru exprimarea liberă a gândirilor politice.

Virgil Măgureanu nu are înțelesul conceptelor și valorilor democratice, ce s'au format la școala marxismului care a schimbat complet ierarhia de valori ale civilizației europene și ale concepției creștine de viață, care a caracterizat viața istorică a poporului român.

Deși legislația de azi din România are o alură aparentă de concepție democratică, pentrucă a fost făcută cu intenția de a păcăli forurile și guvernele internaționale, această legislație nu este respectată și Măgureanu pregătește terenul pentru lovituri pe care să le dea adversarilor săi. În fond, încearcă să se acopere cu bunele relații pe care le are cu serviciile secrete din străinătate. Și, este posibil să aibă astfel de relații, dar nu în interesul național românesc, ci absolut personal. Și, nu va fi deloc o surpriză dacă va trece ca și Pacepa în lagărul occidental sau rusesc, văzându-se ca un spion oarecare, ordinar.

Măgureanu știe că nu mai poate prigoni lumea politică cu brutalitatea pe care o făceau comuniștii, în sfidarea lumii întregi și că șandramaua lor de minciuni nu mai poate funcționa ca un automat fără precizări, luare de poziții și forme legale din partea celor vizați și indicați de adversari. Legionarii, oricare or fi ei astăzi, nu depun nici un fel de activitate subversivă, și nu pregătesc răsturnarea regimului actual, decât pe calea egală a promovării ideilor, adică printr'o formă democratică. Această răsturnare a actualei ordini va veni acum, sau mai târziu, și Măgureanu și Iliescu nu vor putea face nimic. Căci stă în natura lucrurilor să se întâmple așa, prin procesul de evoluție socială și politică. Nimic nu rămâne înțepenit în istorie.

Cât de fragilă este poziția lui Iliescu și a lui Măgureanu se vede și din teama care le-o inspiră inițiativa de a fi instalată o cruce, pe muntele Moldoveanu, în memoria partizanilor care au luptat în Făgăraș. O astfel de cruce *"legionară"* este un pericol pentru regimul neo-comunist de azi.

Ca un revers al medaliei, pentru slăbiciunea și incompetența lor, cei doi nomenclaturiști pregătesc în umbră asasinate, pe care să le pună în sarcina altora. Prin raportul prezentat Parlamentului, a început să se pregătească opinia publică despre ceea ce se va întâmpla. Se pare că ei nu iau în considerare și *"necunoscutele"* istoriei și vor putea să falimenteze în proiectul lor criminal și să răspundă în fața lumii românești, pentru răul pe care-l vor face.

George BĂLAȘU

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOȘTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că **Redacția acestui ziar** nu împărtășește întotdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

ȚIGANIADA DE RIT MAGHIAR

——Gh. Ionescu OLBOJAN——

Poporul român, în marea sa înțelepciune, la un moment dat a spus: *"Pe cine nu lași să moară, nu te lasă să trăiești!"* Nu găsesc altă expresie plastică pentru recentele pretenții aruncate pe masă de UDMR-ul zilelor noastre. După marea învălmășeală din Decembrie '89, Maghiarii din România au profitat de neatenția guvernanților noștri și au ieșit pe faleză cu un partid al Maghiarilor din țara noastră. Că are sau nu o priză în masa de etnici maghiari din România, nu ne interesează. Dar că acest ghimpe dă să'nmugurească, ne face să fim vigilenți. Nu de alta, dar fanatismul unguresc a făcut multe victime în rândul Românilor, de-a lungul anilor în care am fost obligați să îi admitem lângă noi, în țară sau dincolo de fruntariile României.

Luna Ianuarie '95 a fost marcată, pe plan politic, de pretențiile lansate de Marko Bela - Președintele UDMR - care, nici mai mult nici mai puțin, cere Românilor să acorde autonomie și autodeterminare județelor și localităților cu populație majoritar maghiară din țara noastră.

Scânteia care a aprins fitilul conflictului, latent până atunci, a fost o așazisă aniversare a unui necunoscut poet maghiar, poet care s'a născut și trăit în Odorheiul-Secuiesc. Coincidența face ca acesta să se fi născut în aceeași zi cu poetul nostru național, Mihai Eminescu. Anul nașterii diferă. Profitând de această *"mare"* sărbătoare a poporului maghiar, Ungurașii din Odorheiul Secuiesc au atârnat prin vitrine și pe fațadele instituțiilor de stat din oraș drapelul maghiar, crezându-se în Budapesta sau alte orașe de dincolo de granițele României.

Cum era de așteptat, reacția oamenilor lui Funar a fost imediată. O avalanșă de declarații, una mai belicoasă decât alta. Cu un ochi pe Constituția României și cu celălalt pe ce face Ungurul la noi în țară, Funar i-a cerut lui Iliescu să-și exercite prerogativele de șef al statului și să dispună celor în drept să scoată în afara legii UDMR-ul pentru cele săvârșite de ai lui la Odorheiul Secuiesc.

Numai că Iliescu, părinte *"bun și bătrân"*, s'a enervat și a dat-o cotită: l-a considerat nebun pe Funar și buni patrioți pe Ungurașii din inima țării. Presa proprezidențială a salutat gestul președintelui de a nu se implica într'un conflict interetnic mocnind de sute de ani. Când însă UDMR-ul și-a luat nasul la purtare și a cerut prin declarații publice autonomie și autodeterminare pentru județele și localitățile cu populație majoritară maghiară, dușul rece l-a trezit la realitate pe realesul țării. Abia atunci a înțeles că problema ungurească este groasă, că Marko Bela face jocurile celor dela Budapesta, că Funar nu este un besmetic, ci este purtătorul de cuvânt al populației române (atât cât a mai rămas din ea prin județele sufocate de Maghiari), că în Transilvania poate izbucni un conflict interetnic de proporția celui din fosta Iugoslavie etc.

După ce s'a consiliat cu oamenii de taină ai Palatului Cotroceni, Iliescu a condamnat atitudinea antiromânească a UDMR-ului și atât. A aplicat, cu alte cuvinte, soluția ceaușistă după care *"lasă-i să se omoare între ei și apoi intervenim și noi în forță!"*

În goană după capital politic, celelalte formațiuni politice au reacționat în funcție de interesele de partid ale fiecăruia. PDSR-ul ca partid de guvernământ a urmat cu plecăciune atitudinea Cotrocenilor: la început s'a înfuriat pe Funar, după care s'a declarat neiertător la acțiunile de frondă ale UDMR-ului, adoptând o poziție de mijloc - nici cu Funar, nici cu Marko Bela.

Convenția Democratică sub președinția D-lui Emil Constantinescu - în prima fază - a crezut că are asul în mânecă, declarându-se de acord cu unele din pretențiile ungurești și acuzând Guvernul că nu înțelege să acorde libertăți minorităților naționale din România, invocând tot felul de tratate internaționale și criticând alianța PDSR cu PRM, PSM și PUNR, considerând-o o alianță a extremei stângi. Atitudinea îngăduitoare a CDR era motivată de apartenența la aceasta a UDMR, partid care îi poate aduce convenției votul alegătorilor unguri. Numai că lucrurile nu au stat așa. Celelalte partide din Convenție s'au detașat net de poziția adoptată de Dl. Emil Constantinescu în numele CDR-ului, ele cerând ca UDMR-ul să fie eliminat din Convenție și scos în afara legii. Cei mai înverșunați în această direcție au fost reprezentanții PL-93 (Dinu Patriciu, Horia Rusu, Raymond Luca). Atitudinea lor în CDR este cea a *"băiatului obraznic"*: ei se opun candidaturii D-lui Emil Constantinescu la șefia Convenției și, respectiv, la cea a statului. Părerea lor este aceea că Dl. Emil Constantinescu nu va avea sorți de izbândă în viitoarele alegeri prezidențiale, el neavând priză în mase.

După câteva zile dela prima declarație, Dl. Emil Constantinescu a fost nevoit să se alinieze opiniei majoritare din Convenție și să nu mai mizeze pe votul adepților UDMR, formațiune care poate să aducă numai deservicii Convenției și țării. Mai ales când se apropie alegerile generale sau chiar cele anticipate. Prin revenirea sa Dl. Emil Constantinescu și-a recâștigat încrederea majorității Convenției, în primul rând a D-lui Corneliu Coposu care este de departe, cel care dirijează activitatea Convenției. Spre bine. Spre rău o dirijează oamenii lui Iliescu strecurați în Convenție. Că așa e Puterea: are oameni oriunde. Oriunde nu te-ai gândi.

Și fiindcă vorbeam de Putere, să vedem ce a făcut Guvernul în cazul solicitărilor UDMR-iste: NIMIC. Cu toate apelurile lansate de partidele din Opoziție de a fi scos în afara legii UDMR-ul, Guvernoiu lu' Văcăroiu nu s'a sinchisit. Nu neapărat să treacă la represalii judiciare asupra conducerii UDMR-iste, ci acolo o declarație prin care să-și exprime punctul de vedere într'o problemă atât de spinoasă și care - în timp - poate degenera în conflicte armate. Probabil că tătuca dela Cotroceni nu lasă Văcăroiu în pace să-și spună și el punctul de vedere, dacă are vreunul. Cenzura la vârful Puterii este evidentă. Nimic nu trebue să miște fără acordul Muzeului Cotroceni.

Profitând de ambiguitățile momentului, unii și-au zis că este momentul să sară peste cal și să lanseze tot felul de idei și bazaconii, care mai de care mai ilare. Primul care și-a dat drumul imaginației a fost Dl. Raymond Luca, unul dintre capetele PL-93 care - scormonind cu piciorul istoria țării noastre - a *"emanat"* o idee emblematică pentru o așa personalitate politică: *"Unirea dela Alba Iulia s'a realizat cu avizul Ungurilor. Trenurile cu care au mers Românii la Alba Iulia erau maghiare"*. Interesant punct de vedere. Peste ani, se va spune - probabil despre R. Luca, acest istoric de respirație liberală, că a făcut jocul Nemților în această tranziție, el lăfăindu-se într'un B.M.W... Și cu astfel de argumente, conducerea PL-93 s'a declarat adversarul UDMR-ului și al Convenției Democratice.

Mai pragmatic, agrarienii lui Victor Surdu și tineretul socialist al lui Tudor Mohora, s'au abținut să se manifesteze în vreun fel sau altul vizavi de scandalul provocat de Ungurii lui Marko Bela. Ei stau și așteaptă. Momentul actual nu le aduce nimic, chiar dacă s'ar face simțiți cu o poziție sau alta. Puterea este în mâna patrulaterului roșu. O viitoare alianță între agrarieni și mohoriști nu este de exclus, iar alegerile care bat la ușă pot să împingă în față căruța lui Tudor Mohora și remorca sa, partidul lui Surdu.

Romii nu s'au lăsat nici ei. Cu Cioabă în față, regele oacheșilor, romii au decis: vrem un nou partid unic al etniei noastre, să le arătăm noi Ungurilor și Românilor ce putem. Și, ca totul să nu fie o vorbă în vânt Romii și-au stabilit și platformă-program, precum și liderul și titlul partidului: PRTIDUL COMUNIST AL ROMILOR având la pupitrul de comandă pe nimeni altul decât pe Nicu Ceaușescu, fiul împușcatului, ex-prim-secretar de partid la Sibiu (reședința regală a lui Cioabă), băiat cu renume în urbea de pe malurile Cibinului etc.

Internaționalizarea conflictului româno-maghiar l-a scos încă odată dela naftalină pe Jimmy Carter, pacifistul cotidian al conflictelor de anvergură internațională. Jimmy e de bună credință. Dar numai cu atât nu poți stârpi ideea refacerii *"Regatului Sfântului Ștefan"* dela Budapesta.

În Transilvania, miroase a praf de pușcă, seniori!

ABONAȚI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele și reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

Din Canada și U.S.A., se pot face *"Cec Poștal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa și alte continente, prin *"Mandat Poștal"* sau *"Cec Internațional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACȚIONALE

- Nu garantăm apariția articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacția nu dorește să intervină cenzurând prin forța împrejurărilor, textele supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
- Reproducerea articolelor este interzisă fără menționarea sursei.

DIN CINCINAL ÎN CINCINAL

Mihaela MOISIN

22 Martie 1990. În vizită, *"acasă"*, după atâta amar de vreme. La hotelul *"Negoiu"*, hotel al securităţii, unde eram cazaţi, dimineaţa la ora 6.00, câte şase băieţi frumoşi, înalţi şi cu ochi albaştri, ne expulzau pe fiecare, din camerele noastre, din hotel, din Bucureşti, din România, fără nici o explicaţie, ca *"persona non grata"*.

Cu sufletul îngreunat de durere, parcurgeam şoseaua spre aeroport, conduşi de Securitate, ca şi Ceauşescu în faimoasele lui vizite.

Întorşi în Canada, cu toate intervenţiile făcute la Ministerul de Externe al Canadei, nu am putut obţine mai mult decât un răspuns verbal ca motivare al expulzării noastre: *"conferinţa de presă organizată de ziarul "Cuvântul Românesc" se putea transforma într'o manifestaţie politică, nepotrivită înaintea alegerilor"*.

Rudele şi prietenii ne încurajau că cinci ani trec repede şi totul se va schimba, deci vom putea merge liber, înapoi, în România.

Iată că au trecut cinci ani, (un nou *"cincinal"*) dar nimic nu s'a schimbat în bine, ci în rău.

Acelaşi Iliescu, cu faţa toată numai zâmbet, conduce ţara, aceiaşi securişti cu alt nume *"au grijă"* atât de Românii din ţară cât şi de cei din afara ei. Aceeaşi *"libertate a presei"*, cu sabotaj sau convingere prin violenţă, aceiaşi foşti comunişti, deveniţi azi mari capitalişti, aceiaşi ţărani, muncitori, pensionari, trăind în mizerie.

Vechii agenţi ai Securităţii din afara ţării au fost reactivaţi, şi alte cadre proaspete le-au venit în ajutor. Acest lucru, nici nu este greu de realizat, acum, când nu se mai *"refugiază politic"* din ţările foste comuniste din Europa de Est, ci se *"emigrează"* în Occident.

Până în 1989, în Occident era un exil puternic, constituit din refugiaţii ţărilor Europei de Est, care constituiau un baraj greu de trecut pentru comuniştii infiltraţi din aceste ţări.

Diluarea rezistenţei *"exilului"* nu duce la nimic bun nici pentru ţările de origine, nici pentru cele de adopţie. În ţările de origine nu se poate realiza trecerea spre o societate bazată pe piaţa liberă, pe democraţie, iar în ţările Americii de Nord se infiltrează tot mai mult ideile comuniste. Acest lucru se poate vedea uşor în instituţiile guvernamentale, unde te loveşti de aceeaşi birocraţie şi de acelaşi sistem de lucru ca în ţările comuniste. Sistemul de *"asistenţă socială"* pentru toţi cei care nu vor să muncească miroase a comunism dela distanţă.

Iar în România, mincinuna, corupţia stau la masa bogată a Puterii, în timp ce omul de rând se duce la piaţa încărcată de bunătăţi, cu sacoşa goală şi se întoarce acasă cu ea tot aşa.

Unii îl regretă pe Nicolae Ceauşescu, alţii îl încurajează pe Nicu Ceauşescu să candideze la Preşedenţia ţării. Culmea ironiei!

Aceiaşi comunişti, încadraţi în partide comuniste cu nume diferite, îşi împart scaunele conducerii între ei. Se mai înjură, se mai bălăcăresc, dar în final un lucru îi ţine totuşi împreună: frica de a-şi pierde posturile pe care le ocupă.

Între timp, Opoziţia, atâta cât a rămas ca adevărată opoziţie, vlăguită de luptele intestine cu infiltraţii comunişti în cadrul ei, face toate eforturile de a păstra o unitate de gândire şi de acţiune. Mulţi sunt cei care îi acuză, dar prea puţin cei care în ajută. Şi ambiţiile politice, orgoliile, dorinţa de a conduce nu ajută de loc, dimpotrivă distruge singura alianţă serioasă a acestor cinci ani, care s'a putut opune în parte măcar guvernului comunist.

Marea mulţime a electoratului din viitoarele alegeri este încă îmbroboditâ, iar unii chiar se mai întreabă dacă actualul guvern este totuşi comunist. Alţii spun că ei nu fac politică, astfel făcând exact politica dorită de guvernul actual neocomunist.

Şi noi ne întrebăm: ce-i de făcut? Să aşteptăm anul 2000, sfârşitul următorului cincinal? Poate vor mai dispare unii din cei înţepeniţi în scaunele lor prin voinţa lui Dumnezeu? Dar până atunci, ce va rămâne din biata Românie, sub urgia comunismului şi a vecinilor ce vor s'o sfâşie în bucăţi?

Un efort supraomenesc se cere azi celor care au rămas adevărata opoziţie a guvernului actual al ţării, pentru a-şi menţine unitatea şi pentru salvarea a ce se mai poate salva.

DICTATURA ÎNVÂRTIŢILOR

Urmare din pag.1

principii etice şi de cei loviţi de mizerii. Ea se înghesuie cu nesimţire să pună mâna pe proprietăţile naţionalizate de jaful comunist, pentru a face din ele proprietăţi personale. Astfel, învârtiţii îşi însuşesc case, pământuri, întreprinderi şi râd în nas poporului care stă pe principii, când ei stau pe putere, pe învârteală şi pe jaf.

O situaţie care pune România în două imagini. Pe de o parte dezastrul moral şi economic, iar pe de altă parte luxul triumfului învârtiţilor. Premierul Văcăroiu a anunţat că rezerva valutară a României este zero. Dar oare tot zero este şi a acelora însărcinaţi cu gestiuni de stat ori gestiunea surselor producătoare de valută?

Deşi învârtiţii sunt caracatiţele care vor să strângă în tentaculele lor totul cu anvergură şi fără riscuri, căci dacă sunt riscuri statul le plăteşte, unii se încumetă să spună că ei ar însemna, totuşi, un nou curs politic. Din nefericire, cursul lor politic e unul singur. Să se menţină pe cât posibil starea că tot ce a fost făcut din ordinul lui Stalin şi a uneltelor lui, să fie păstrat ca lucru bun. Şi aşa, în România, monstruozităţile devin politică de lucruri bune.

În zilele Revoluţiei, învârtiţii au fost personajele scuipate; cei care s'au ascuns pe unde au putut ca să nu fie împuşcaţi. Iar acum ei călăresc dictatura lor pe minciuna că *"Opoziţia vrea să readucă la putere pe toţi foştii moşieri şi mari industriaşi"*, care în fapt nici nu mai există.

Dictatura învârtiţilor este dictatura care jonglează pe neîncrederea populaţiei ţării în ceea ce ea ar avea de făcut. Fiindcă această populaţie e zăpăcită. În neliniştea, în ne-pacea şi în zăpăceala ţării, cele mai auzite cuvinte sunt: corupţie, Iliescu, Văcăroiu, salarii, privatizare, Caritas, lapte, scumpete, dreptate, C.V. Tudor, Adrian Păunescu, capitalişti de stânga, legionari de dreapta, fondul funciar, apă de ploaie etc. Iar în paralel, viaţa politică s'a folclorizat în expresiile *"te faci frate cu dracul până treci puntea"*, *"lupul a ajuns paznic la oi"* şi altele.

Pe cât creşte numărul legilor nomenclaturiste, pe atât creşte şi fărădelegea într'un bun plac şi haos care hrăneşc şi zăpăcesc imaginaţia cetăţeanului. Învârtelile criminale se petrec şi se văd. Întocmai aşa cum s'au volatilizat teroriştii dela Revoluţie, se volatilizează şi criminalii politici şi economici din cetatea dictaturii învârtiţilor. În această cetate, justiţia este un organism cu mişcări de *"uite-o, nu-i"*. Aşa se explică cum, în dictatura învârtiţilor, nesiguranţa de tot felul a devenit legea existenţei Românului. Căci chiar atunci când se fac declaraţii oficioase, care sună bine, ele rămân fără acoperire.

Dictatura învârtiţilor e suprastructura din spatele Preşedintelui care, mai cu seamă după alegerile din '92, s'a repezit la bucate ca în codrul verde, fără să vrea să ştie că, cu ce face, crează o tensiune care duce un popor la exasperare. Pentru ea, scopul scuză orice mijloace. Şi, nimic nu poate fi mai oribil decât actele criminale cărora le cade victimă ţara.

Comuniştii ştiu să joace şi dictatura şi învârteala. Moţiunile Opoziţiei contra dictaturii, vin şi trec. Iar învârtiţii rămân în picioare şi ca şi ursul ling în continuare mierea puterii, trăind bine mersi în mijlocul unui dezastru general. Realistic vorbind, ei se menţin la putere mai puţin prin forţă şi mai mult prin abilitate. Ori poate că e mai potrivit spus, prin forţa abilităţii. Care nu-i chiar greu de aplicat când se contează pe faptul că Românul este obişnuit să rabde şi să aştepte. Cu deosebire acum, când după cum se pare, el adaugă la răbdare şi aşteptare şi urâtul uitării, numit autoamnezie.

Eugen BÂRSAN

CE-AM SEMĂNAT, AIA AM CULES!

S'a plănuit ca'n ziua de 8 Mai, a.c., cu ocazia împlinirii jumătăţii de veac dela încetarea Războiului Mondial Nr.2, Preşedintele Clinton să meargă la Moscova pentru a celebra, alături de Preşedintele Elţin, testamentul victoriei Aliaţilor:

Eliminarea dictatorilor, libertatea presei, drepturile umane, neschimbarea hotarelor (Atlantic Charter) etc.

Să vedem cum s'a realizat *"eliminarea dictaturilor"*: Hitler, obsedat de ideea fabricării unei rase pure şi pace pentru o mie de ani, a omorît milioane de inşi, în marea majoritate Evrei, apoi ţigani, homosexuali etc., tot ce-ar fi contaminat puritatea sângelui teuton. Rezultatul: Hitler s'a sinucis cu amanta. Mussolini a fost linşat, liderii au fost judecaţi, spânzuraţi, dar de dictatori tot n'am scăpat. În locul lui Hitler am dat de Stalin - jovialul *"Unchiul Joe"* - un şi mai mare ucigaş, care a impus cu forţa ţărilor vecine o cireadă de dictatori de acelaşi calibru. În România, teroarea a început cu *"plugarul"* Petru Groza şi a continuat până la *"Ceauşescu al României"* (Pe Dl. Iliescu nu-l înscriem în clubul dictatorilor, deşi d-sa face eforturi ca să-şi treacă examenul, N.R.). Încheiem capitolul *"Eliminarea dictatorilor"* şi trecem la:

Capitolul *"Pacea"*, reamintind că'n munţii României conflictul armat a durat ani de zile, iar după înfrângerea eroilor am avut *"război rece"*, împreunat cu războaie mici, mari, calde şi fierbinţi: Coreea, Vietnam, Afganistan, Pakistan, China, Golf, Taiwan, Liban, Sudan, Iordan etc. şi ne oprim cu lista la Cecenia şi Iugoslavia, notând că actualmente furnizorii de armament suflă în spuză ca să aprindă focul şi'n Transilvania. Terminăm capitolul *"Pace"*, subliniind că dela terminarea Războiului Mondial nr.2 găsim în lume, la orice oră din zi şi noapte, peste 30 de războaie şi trecem la capitolul *"Libertatea presei"*:

În fostele ţări comuniste presa-i liberă şi asigură împrumuturi şi vizitele economiştilor dela World Bank etc., dar presa în loc să îndrepte moravurile, devine o speranţă falsă că Guvernul, informat de ce se'ntâmplă, va îndrepta lucrurile. Cei din Groznâi mor fericiţi că lumea vede la TV cum sunt măcelăriţi de tancurile ruseşti. Dar în loc de a opri măcelul, politicienii aplaudă că ziarele apar necenzurate!

Încheiem capitolul parafrazând pe Lenin: *"Libertatea presei este Opiumul cu care se adoarme Conştiinţa Apusului"*.

Promisiunea din Charterul (scufundat în Atlantic) că nu se vor schimba hotarele a fost înlocuită cu târgăşenia dintre Hitler şi Stalin (Pactul Ribbentrop-Molotov)!

Aşa ni s'au rupt din trupul ţării (de către armatele eliberatoare, bineînţeles) Basarabia, jumătate din Bucovina şi Ţinutul Herţei.

Judecând, după 50 de ani, consecinţele Războiului Mondial nr.2, ne întrebăm: s'a făcut PACE ori s'au SEMĂNAT dictatori şi războaie?

Stroe MOLDOVANU

(Sperăm că Preşedintele Clinton va refuza invitaţia Preşedintelui Elţin, N.R.)

ALIAŢII FIREŞTI

Urmare din pag. 1

Constanţa. Nu se semnase aşa-zisul armistiţiu şi Românii aflaseră că Americanii au plătit Ruşilor, daunele pretinse României, pentru ca Ruşii să nu rămână în ţară.

Lecţia *"alianţelor fireşti"* i-a fost servită şi lui Carol al II-lea în 1938. În turneul făcut în Anglia şi Franţa - după acordul dela München - la cererea lui Carol de a i se furniza armament pentru a lupta împotriva Germaniei (?!) ambele ţări i-au atras atenţia că Germania este o putere care va avea un rol preponderent în Balcani şi este bine să fie în relaţii bune cu ea. Ca dovadă s'a văzut garanţia dată de *"aliaţii fireşti"* la ultimatumul dat de Ruşi în Iunie 1940.

Alianţele fireşti titulesciene de tipul *"Mica Înţelegere"* şi *"Înţelegerea Balcanică"* s'au stins fără a fi tras un foc de armă.

De unde atunci temenelele pe care unii politicieni de ieri şi alţii de astăzi le tot flutură în cadrul *"alianţelor fireşti"*? Care fire?

Nae Ionescu a avertizat cu precizie: *"Nu se fac alianţe pe ce a fost, mai ales când în ceea ce a fost soldurile s'au balansat... solidaritatea vechilor aliaţi, nu poate forma obiectul unei politici de stat decât: 1) dacă această solidaritate există efectiv, 2) dacă ea continuă să fie eficace în cadrul noilor probleme care se pun unei ţări. Iată punctul de vedere real şi sănătos"*. (Nae Ionescu, *"Roza Vânturilor"*, Ed. R.v., Bucureşti, 1990, pag.101).

În consecinţă, mai puţină ardoare pentru Comunitatea Europeană, dacă ni se pun condiţii ineficiente.

De peste jumătate de veac România nu a avut aliaţi adevăraţi. Descoperită a fost în 1940 când i-au fost răvăşite hotarele, descoperită şi în 1944 când a capitulat necondiţionat şi în 1989 când n'a ştiut, sau conducătorii n'au vrut, s'o orienteze.

Dacă n'a ştiut să facă o politică externă favorabilă, în schimb în tot acest timp a dus o politică internă de sinucidere, prin genocidul asupra populaţiei, în special după căderea sub comunism.

România nu are decât un singur aliat firesc şi permanent: poporul român!

Vor oare politicienii din România să-l piardă şi pe acest aliat? Se apropie alegerile...

Zahu PANĂ

Aranjaţi să fiţi la
"CÂMPUL ROMÂNESC"
- HAMILTON, ONTARIO CANADA -
În săptămâna
TABEREI DE VARĂ
ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
HAMILTON, ONTARIO, CANADA
Vă invită să petreceţi anul acesta vacanţa de vară la
CÂMPUL ROMÂNESC
23 - 30 IULIE, 1995
ÎNTR'O ATMOSFERĂ ROMÂNEASCĂ
Aduceţi cu Dvs. corturi sau treilere pentru dormit
şi cele necesare gătitului
Pentru informaţii scrieţi pe adresa:
Asociaţia Culturală Română
P.O. Box 78010, Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada, L9C 7N5

Scrisori esenţiale

NAŢIONALISM ŞI DEMOCRAŢIE

Teodor BRĂILEANU

Domnule Senator Ciontea,

Vă urmăresc, - prin cât sunteţi mediatizat, - şi văd prin modul de iluminare a domniei voastre felul cum se limpezeşte neamul românesc, întregul popor român.

Aţi apărut, după deschiderea din 1989, ca naţionalist *"gălăgios"* iradiind de bucurie că poate să spună, cu glas tare, că e Român şi că are de acum posibilitatea să se realizeze şi ca individ. În jurul domniei voastre au venit şi alţi clujeni, aparent împinşi, de acelaşi imbold, (şi poate că unii au şi fost), ca, după ce de-acum aţi constituit o forţă, dintr'odată cineva ***şi-a vârît coada***, cum aţi zice. Ce spuneaţi nu mai era admis, contraargumentele veneau să aducă ceaţă: albul devenise gri deschis, sau alb-murdar, negrul nu mai era decât o nuanţă de gri închis, care în *"adâncimi"* de unde ştim noi că nu conţine albul pur? Oricum, vi s'a spus tot mai des, nu asta-i problema: *"Ungurii au scos iarăşi capul şi ne pun în pericol Ardealul!"* Dar bine, ziceaţi, tot mai în pustiu, noi trăim cu ei în bună convieţuire de sute de ani, ce s'a întâmplat? Uităm că acum trebue să curăţim societatea de lichelele politicianiste numite activişti?

Când aţi pus punctul pe acest *i* a fost ca un deget pe rană. Cei din partidul pe care l-aţi înfiinţat erau la vârf, în majoritatea lor, tocmai foşti activişti.

Ce-a urmat... ştiu toţi acei care, procedând astfel, împinşi de adevărata conştiinţă naţională, au fost marginalizaţi. (Unii chiar pierzându-şi libertatea, atribuindu-li-se încălcări... economice!) Aţi rămas singurul schimbat dar nedărâmat. Ca un miracol...

Domnule Ciontea, pentru noi Românii a fost şi este o mândrie că suntem Români. Dar daţi-mi voie să mă simt umilit şi ruşinat de unii Români. Noi suntem un fel de oameni blânzi, înţelegători, inteligenţi şi întreprinzători, respectuoşi şi chiar şi cu adversarii, plini de îngăduinţă cu toţi cei ce s'au fixat la noi, admitem toate punctele de vedere, dacă nu ne intră în bucătărie sau în dormitor. Avem însă o mare meteahnă: îi credem prea uşor pe şmecherii verbali, pe gargaragii şi pe ăi buni de gură, care *"au faţă"*, ştiu să zâmbească, când ne înjură şi să pară gravi, când ne e foame, arătându-se *"morţi de grija noastră"*. Ne promit că ne vor da, vor face şi vor drege, iar, după timpul expirat, spun, cu mâna pe inimă, că ei au încercat totul, dar nu i-au lăsat *"ăi care sunt de altă părere"*, în politică numiţi Opoziţie. Şi o spun atât de convingător încât începi s'o creadă şi ei.

De aici ambiguitatea, tulbureala, haosul...

Teren extraordinar de propice afirmării secăturilor.

Ei încep prin a se declara mai români decât Românii, înşi pe care nu-i interesează ideologiile, ci... ţara. Naţionalismul - trâmbiţat destul de strident şi în comunism - este acum paiul de care s'au agăţat toţi comuniştii din ţările fostului lagăr socialist. Nu mai scot o vorbă despre *"internaţionalismul proletar"*, se autoproclamă că ei, personal, au fost întotdeauna nişte *"democraţi"*, străduindu-se, (adesea cu succes) să se *"detaşeze"* de marele grup al membrilor de partid de vază (din care au făcut parte), autoprezentându-se ca *"individualităţi"* care nu au făcut nimănui rău, ei - personal, ci, din contră, numai bine. Ei atunci, - ca şi acum - nu au servit decât *"ţara"*, *"poporul"*, *"pe Români"*, ei fiind *"Români"* care au ajutat *"naţiunea să supravieţuiască"*. Că zic ei ce vor - în afara adevărului - nu-i prea grav, dar că mai sunt crezuţi, aici este miezul dramei sociale pe care o trăim. Ei ştiu că în România Românii sunt copleşitor majoritari. Şi mai ştiu că marea masă puţin şcolită este produsul activităţii lor propagandistice: oameni care de-abia pot să se iscălească şi care n'au mai citit nimic de când au terminat - cum au terminat - amărîtele alea de 4, apoi 7 ca să se zică în final, *"8 clase elementare"*. (Când văd băieţi şi fete dela ţară care, după absolvirea celor 8 clase silabisesc la citirea ziarului şi nu ştiu tabla înmulţirii, mă furnică pielea pe spate: ce-au făcut învăţătorii şi profesorii noştri 50 de ani? dar cei 800.000 de analfabeţi, cât recunoaşte acum *"noua"* conducere, c'ar fi? Culmea: cei mai mulţi sunt în judeţul de unde provine actualul preşedinte de republică, Călăraşi. Când le spui semianalfabeţilor şi analfabeţilor că eşti *"de-al lor"* şi *"cobori între ei"* numai într'o geacă (de activist legat de mase), când tabloul tău color, pe hârtie velină (care a costat milioane din banii statului) se află pe peretele din odăiţele celui mai sărac om dintr'un cătun din Bărăgan, în locul icoanei, sigur că *"naţionalismul"* îţi este benefic pân'la Dumnezeu. Când tu - devenit nou tătuc, în locul celui rău şi câinos - le spui neştiutor că le-ai dat pământ (tu, dela tine, din bunătatea ta *"românească"*) şi că acest pământ este în pericol de a-ţi fi luat înapoi de *"moşierii care vor să se întoarcă"* şi tu nu-i laşi, sigur că ţi-ai atins scopul viclean, venind din subtila luptă de clasă, scoasă dela naftalină, să te salveze.

Dvs., domnule senator, n'aţi zis nimic despre acestea. Şi despre jumătăţile de măsură: pământul s'a dat numai teoretic ţăranilor, până la o limită cantitativă, fără a se ştie, după 5 ani, unde ţi se află loturile şi care-ţi este certificatul de proprietate, industria - stricată în organizare, în mare criză de comenzi - este integrală de stat, propaganda oficială la fel de *"pozitivistă"* remarcând numai realizările, recunoscând, (ca şi Ceauşescu) că mai sunt şi unele lipsuri. Ea are grijă să zică mereu că *"nu există alternativă la guvernare"*, că nimeni - afară de ei - nu poate guverna ţara, arătând că poporul român este incapabil să-şi creeze noi lideri, diferiţi de ei, care, în istorie *"şi-au trăit traiul şi şi-au mâncat mălaiul"*. Dvs. nu ziceţi nimic de ameninţare, de ameninţări, de provocări şi organizări de acte contrarevoluţionare: mineriadele, *"ciocnirea"* dela Târgu Mureş, *"posibilitatea unui război civil"* în cazul când - prin vot - ar fi fost scoşi dela conducere, cum s'a procedat în ultima săptămână dinaintea alegerilor din 1992. La toate se adaugă minciuna permanentă a *"pericolului maghiar"*.

Domnule Ciontea, observăm cu bucurie că în cinci ani aţi reuşit să vedeţi acest adevăr indubitabil pe care noi, cei neimplicaţi politic, l-am intuit dela început, chiar din memorabila zi de 12 Ianuarie 1990, când foştii şi-au dat arama pe faţă, după ce au pus mâna bine pe putere.

Suntem siguri că acum vedeţi şi domnia voastră că în cinci ani s'a reuşit schimbarea faţadei cu ceva eliberare a comerţului mic, dar că economia este încă dirijată şi controlată, că dictatura s'a îndulcit, dar metodele ei sunt dominante în structuri şi mai ales în mentatlitate.

Domnule senator, credem că sunteţi de acord că, acum, democraţia cere urgent trecerea serviciului naţional de informaţii în cadrul Ministerului Apărării Naţionale, căruia să i se interzică, prin lege, amestecul în treburile politice. Armata să fie reimprospătată în cadrele la vârf, cu ofiţeri tineri, poate cu pregătire în cadrul armatelor occidentale din interiorul NATO. Ministerul de Interne să fie instituţia în care cel mai vârstnic şef să nu depăşească 50 de ani, dacă se poate, recrutaţi dintre specialiştii în domeniu care nu au fost membri de partid, dar nici ai unui alt partid apărut după 1990. Cerinţă expresă şi pentru cei din Ministerul de Justiţie.

Cu un cuvânt, domnule senator, Armata, Ministerul de Interne şi Justiţia să fie instituţii noi, cu o lume nouă, cu adevărat democratică.

Atunci delimitările de clasă şi mai ales cele etnice vor deveni chestiuni de ordin teoretic, oamenii vor deveni cu adevărat liberi în opţiuni şi egali în faţa legilor, indiferent de originea lor etnică, de apartenenţa lor la un grup *"socio-profesional"* (cum spun noii socialişti acum claselor sociale) şi de pregătirea lor culturală. Atunci se va rezolva uşor şi fericit problema graniţelor, adică a relaţiilor cu vecinii şi, gargara actualilor, *"a dorinţei de a intra în toate organismele Europei"*, va deveni o realitate.

Fără o democraţie reală, pericolul naţionalismului rămâne puternic pentrucă de el s'au agăţat - ca de ultimul pai - comuniştii. Să nu uităm că la baza conflictului din fosta Iugoslavie tocmai Miloşevici se află, fiind, împreună cu domnul nostru Iliescu, singurii doi mari comunişti rămaşi în fruntea fostelor state socialiste.

Numai Dumnezeu ştie ce ne rezervă cei doi ani, care încep acum, şi în care ar trebui să ne limpezim total, aşa cum aţi reuşit domnia voastră, într'un timp atât de... scurt.

BILANŢ PARLAMENTAR

Banu SERDARU

După şederea şi absenteismul parlamentar din toamna trecută (8 Septembrie - 29 Decembrie '94) *"aleşii"* se odihnesc legal, prin străinătăţuri, staţiuni montane sau vile personale. În 3 luni şi 3 săptămâni, *"distinşii"* s'au întrunit în 63 de şedinţe, dând piept cu 84 de proiecte de legi, din care au finalizat 81, promulgate 57, dar numai 12 legi propriu zise, restul fiind simple ordonanţe şi acorduri guvernamentale. Văcăroii profită din plin de vacanţele parlamentare, spre a emite ordonanţe originale (51 în vara lui '94) pe care majoritatea roşie le transformă în legi comuniste, profitabile pentru ea şi păguboase pentru păcăliţii care au votat-o.

Din 6 Februarie a.c. sesiunea parlamentară de primăvară urmează să dezbată 55 de iniţiative legislative, iar comisiile permanente alte 121 asemenea acţiuni.

Dar *"stimabilii"* continuă a nu vedea pădurea din cauza copacilor!

Astfel, Legea accelerării privatizării a rămas în suspensie, după ce a căpătat girul Senatului n'a mai fost dezbătută în Cameră, pe principiul original al accelerării temporizate! Ea va trebui revizuită, fiindcă între timp, Fondul Proprietăţii Particulare a evaluat carnetul de certificate de proprietate dela valoarea actuală de 225.000 lei la 875.000 lei. Dar prioritate va avea Bugetul săraciei noastre pe anul în curs. În sesiunea de toamnă i s'au adresat Executivului 512 întrebări şi 281 interpelări, dintre care la 101, şi respectiv 60, Văcăroii lui Iliescu n'au catadicsit să răspundă. La bilanţul parlamentar, din Raportul Preşedintelui Senatului - tov. Gherman - rezultă că în cele 54 de şedinţe s'au rezolvat pe zi 1,5 legi!! Ziua şi legea, cu alte cuvinte. Dar nu-i de mirare, atâta timp cât cele 120 de articole ale Legii insolvabilităţii comerciale (mai pe românește faliment) au fost digerate în numai 2 ore de moţăială senatorială. Camera Superioară, cum se urmărește a se numi mai nou Senatul, a transpirat dezbătând şi aprobând 90 de legi şi 75 de ordonanţe şi acorduri văcăroidiene. Pentru 6 Februarie a.c. urmează 28 de legi şi 43 de iniţiative senatoriale. Pe drept Senat stahanovisto-miciurinist, căruia i-a scăpat însă din vedere tocmai Legea Învăţământului - o nimica toată! *"Superiorii"* au adresat 240 de întrebări Executivului, dintre care 46 aşteaptă răspunsul şi acum. Cert este că Reforma stagnează în România şi din vina Legislativului, care nu-şi poate depăşi condiţia, fiind oglinda propriului electorat.

Probelma e: cu ce se ocupă *"aleşii"* poporului suveran în sărăcia lui, justificâ ei milionul net, plus gratuităţile şi gheşefturile?! În topul iniţiativelor legislative conduce detaşat PNŢCD cu 20, urmat de PD cu 15, PUNR cu 13, UDMR cu 8, PRM cu 6, PSM cu 5, PAC cu 4 şi pe ultimul loc PDSR-Iliescu aflat la guvernare cu doar 2 asemenea propuneri şi anume: Legea privind plata ajutorului de şomaj pentru muncitorii din construcţii, pe perioada de iarnă şi Legea privind corectarea legii chiriilor pentru terenuri pe care sunt amplasate spaţii comerciale.

Partidele din Opoziţie au vizat în ansamblu protecţia socială şi înlăturarea abuzurilor comunismului ceauşist, avansând 67 proiecte de legi. Birourile Permanente ale Parlamentului, care au majoritatea iliistă, veghează cu avânt revoluţionar ca multe asemenea legi sănătoase să nu ajungă în dezbaterea *"aleşilor"*. Numai aşa se explică faptul că printre iniţiativele legislative ale partidelor parlamentare ale Opoziţiei figurează prea puţine legi de bază ale reformei economice.

PNŢCD a propus, printre altele, modificarea şi completarea legii strâmbe a fondului funciar, înfiinţarea Ordinului Medicilor, reorganizarea Comisiei naţionale a monumentelor istorice, restituirea imobilelor cu destinaţii de locuinţe persoanelor fizice deposedate în mod abuziv de regimul comunist, verificarea averii demnitarilor şi a funcţionarilor publici, privatizarea societăţilor comerciale, organizarea şi funcţionarea Poliţiei, procedura de investire a Guvernului, modificarea legii privind impozitul aberant pe salarii, Legea Învăţământului, a energiei, a notarilor publici, a minorităţilor naţionale şi comunităţilor autonome, etc., etc.

În apropiata sesiune parlamentară, partidul comunist (părintele Iliescu), împreună cu celelalte partide comuniste frăţeşti, îşi vor tăia din nou partea leului în noua componentă a Birourilor Permanente ale celor două Camere ale Legislativului, vizând în principal, pe lângă Comisia de Apărare şi pe cea Juridică.

Vineri 20 Ianuarie a.c. într'un cadru specific comunist, asigurat de TAB-uri (împotriva unei eventuale *"iubiri"* populare, ca aceea din 22 Decembrie '89) şobolanii roşii şi-au dat mâna la Palatul Elisabeta, jurându-şi credinţă în unitatea lor de monolit prin semnarea Protocolului de distrugere a ţării, pe principiul ceauşist infailibil: *"din greşeală în greşeală, spre victoria finală"*! La ospăţul princiar, printre cupele de şampanie şi cântecele revoluţionare ale buhaiului de Bârca şi progeniturii sale, tovarăşii au concluzionat că e îngrijorător de bine şi... la vară cald! Pentru ei, evident...

Câteva reflecţii

Tiberiu HENŢEA

Din câte am sesizat în ultimul timp, am constatat că există o febrilă activitate politică. Combinaţiile dintre partide şi ieşirile în mijlocul muncitorilor prin uzine, se fac cu multă intensitate. Acest fapt presupune că ne pregătim de alegeri anticipate. Toate partidele sunt în alertă, care mai de care cu schimbări de programe care să înducă în eroare alegătorii care să-i susţină pe locurile care s'au aşezat. Cred că se speculează instabilitatea politică şi militară de pe continent care ne va împinge din nou la o nouă YALTA şi împărţirea geografică a Europei. Războiul dezastruos împotriva statului cecen este o manevră ocultă în numele autodeterminării şi democraţiei. În Bosnia şi Herţegovina se trage de timp şi se urzeşte un plan diabolic de conflict, care ar putea aprinde tot centrul Europei făcând o tabula rasa din tot ce a fost, federalizând statele cu desfiinţarea graniţelor şi instaurarea unei comuniuni de state.

Din această situaţie, cu ochii pe noi stau Magiarii, care aşteaptă momentul prielnic de a interveni ocult şi abil.

Înţelegera lui Bush cu Gorbaciov la Malta a stabilit noua orientare a statelor europene, lepădându-se de comunism şi înlocuit de un sistem democrat de nuanţă naţional comunistă. Este adevărat că revoluţia ne-a adus libertatea de manifestare şi un libertinaj dus la extremă, prin care se propagă ruperea tineretului de tot ce a mai avut sănătos în el. Valul de crime, violenţe şi pornografia manifestată are ca scop degenerarea tineretului prin perversiune.

Prin privatizarea ce a început, cei ce au fost ieri sunt şi astăzi stăpâni pe magazine şi au relaţii cu Occidentalii, dar mai ales cu Arabii, Turcii şi tot felul de Asiatici. Aşa stând lucrurile, noi în puţin timp ne vom pierde onoarea, demnitatea şi vom deveni slugile unor analfabeţi care neau adus toate viciile. Timp de 5 ani a existat o libertate absolută, fiecare a făcut ce a vrut, unii s'au îmbogăţit iar alţii u'au nici servicii, sunt şomeri iar biata mulţime îndură foame şi frig.

Acum se pare că se strânge cureaua şi legile care vor apărea vor fi tot mai drastice şi omul mai îngrădit. Cei ce au ştiut să-şi aranjeze apele s'au ajuns şi formează pătura conducătoare. O prăpastie s'a creat între cei ce sunt bogaţi şi cei săraci. Presa va avea oprelişti şi dezinformarea va fi unealta puterii, care îşi asigură fotoliile din Parlament şi Senat. Comportarea Opoziţiei o cunoaştem, e în stare de somnolenţă. Doar tineretul mai caută un loc de manifestare în care să se simtă liber şi în legile Naţionale Creştine.

Dreptul lor de a-şi afla cine a tras în ei este dreptul pe care istoria îl cere, un drept legitim pe care ţara îl aşteaptă.

DESPRE POLITICĂ, IDEOLOGIE ŞI DEMOCRAŢIE

- Partea a doua -

Adrian GRIGOROPOL

Care poate fi cea mai bună formă de guvernare pentru mulţumirea şi eventual, fericirea tuturor?

Una perfectă nu poate exista. Depinde de experienţa istorică, de obiceiuri, credinţe, cultură, de vechile legiuiri, de circumstanţele materiale, toate acestea variind dela ţară la ţară, dela epocă la epocă. Formele care îşi propun utopii, deşi au dominat istoria, au alunecat dela promisiuni de neîndeplinit la opresiune, la teroare şi au nefericit lumea.

Viziunea lui Aristot, că puterea şi deci guvernarea să aparţină poporului, era total nouă şi nerodată. Era în mare conceptul Democraţiei, dar în antichitate majoritatea populaţiei nu avea drepturi politice. Ulterior, la Romani, sub influenţa filosofilor stoici, s'a ajuns să se considere omul ca o parte a divinităţii şi de aici dictonul *"Vox populi, Vox Dei"*. S'a ajuns astfel ca înaintea divinităţii, oamenii să fie egali în ce le privea soarta. Acest lucru totuşi a contribuit foarte mult în dezvoltarea conceptului modern al Democraţiei, concept reflectat în scrierile unor mari filosofi ai secolului XVIII, din suita cărora menţionez numai câţiva: Montesquieu, J.J. Rousseau, John Locke din Franţa şi Anglia. În Statele Unite oameni politici ca Jefferson, Madison, Jackson. Democraţia s'a conturat a fi guvernarea poporului prin reprezentanţi aleşi prin vot universal şi garantarea drepturilor fundamentale naturale înscrise în Constituţii, pe baza Declaraţiei Drepturilor Omului proclamate de Revoluţia Franceză, Declaraţia de Independenţă şi Constituţia Statelor Unite şi Declaraţia Drepturilor Omului din Charta Organizaţiei Naţiunilor Unite. Funcţionarea Democraţiei s'a dovedit a se dezvolta bine în multe ţări începând din secolul XIX şi continuând şi mai bine în al XX-lea, în multe altele nu a funcţionat prea bine iar în unele nu este de întrevăzut prea curând sau poate deloc. Problema cheie este a se asigura libertatea, justiţia şi ordinea prin separarea puterilor, executivă, legislativă şi judecătorească, prin eliminarea constrângerii autoritare.

Democraţia care nu este nici ideologie, nici doctrină, nici teorie, ci numai un sistem de conduită socială de bună voie majoritar acceptat, nu este de uniformitate rectilinie. Aşa, bunăoară, modelul american nu este de transplantat oriunde. În chiar America Latină nu prea a reuşit. Sunt de luat în considerare anumite condiţii specifice dar care să nu fie de natură să distrugă structura. Acelaşi model pentru absolut toată lumea ar conduce la utopie. Iniţial, Democraţia Americană a fost *"teritorială"*, legată de interese locale, rurale de mici oraşele. Era ostilă centralizării politice, suspicioasă faţă de puterea executivă. Alexis de Toqueville se opunea ca legea să permită să facă orice. *"Există lucruri pe care religia le previne şi opreşte ca să fie îndrăznite"*. Libertatea şi religia sunt pentru Americani sudate. Ele nu sunt o moştenire care să zacă în adâncul sufletului şi să vegeteze. Trebue o deplină înţelegere a cuvântului şi la început a fost CUVÂNTUL, şi acesta a fost DUMNEZEU.

A existat şi există o propagandă de epurare a politicii de religie. Aceasta ar face Democraţia cu totul abstractă, ruptă de realităţile vieţii, pentru Americani ar slăbi structurile şi Constituţia. Jurământul pe Biblie este instituit dela Preşedintele Statului până la toate funcţiunile politice şi publice. Edmund Bueke, pe care l-am citat, a spus că *"Oamenii cu mintea netemperată nu pot fi niciodată liberi, pasiunile le forjează cătuşele"*. Platon critica Democraţia pentrucă impulsul natural fundamental este fără grije de alţii, fiecare să facă ce vrea, în vreme ce Toqueville spunea *"că având alături creştinismul, există o garanţie faţă de orice exces"*.

În timpul nostru, un fenomen de eroziune a Democraţiei este ascendenţa de un conţinut extrem de primejdios a mijloacelor de informare ca televiziunea, radioul, obscenităţii publicitare, care în câteva ore pot schimba opinia publică. Sub insistenţa extinderii Democraţiei în toată lumea, având în vedere experienţa de după Primul Război Mondial ca şi-al doilea, se ridică serioase îndoieli asupra capacităţii şi abilităţii de a se instaura o Nouă Ordine Mondială. Este suficient să ne amintim că în 1918, Preşedintele Woodrom Wilson declara sentenţios că Democraţia va prevala universal şi că un prim pas va fi Liga Naţiunilor Unite cu sediul la Geneva, Statele Unite să se ţină deoparte şi să nu ia parte la ea. Preţul acestei separaţiuni s'a cunoscut după aproape două decenii, prin declanşarea celui de-al Doilea Război Mondial.

Democraţia este numai sistemul prin mijlocul căruia este posibilă, fără silnicie, realizarea principiilor de libertate, egalitate şi prosperitate. Una din cauzele succesului Democraţiei americane a stat în conjugarea politicii cu religia, cu creştinismul. Se pleacă dela realitatea că oamenii pot fi buni sau răi şi-i învaţă să fie buni fără să-i silească. Le lasă liberul arbitru şi consecinţele alegerii lor.

Ca referire la noi Românii, este de menţionat că Partidul istoric Naţional Ţărănesc, la reactivarea imediat după răsturnarea dictaturii lui Ceauşescu, şi-a adăugat la denumire aceea de *"creştin democrat"*, ceea ce nu a fost întâmplător, ci un act de gândire politică în privinţa restabilirii după 50 de ani de persecuţie religioasă şi de propagare a ateismului, a valorilor etice şi religioase din tradiţia românească. Este un merit de a fi ales calea pe care trebue să se meargă. Un lucru demn de luare aminte este că la Declararea Independenţei şi redactarea Constituţiei Statelor Unite în 1787, nimeni nu a pronunţat cuvântul *"Democraţie"*. Acesta s'a dezvoltat în timpul lui Jefferson şi Jackson.

Putem spune acum, când ne aflăm la finele secolului XX, că din multe puncte de vedere acesta, cu toate succesele în domeniul tehnicii, umanitar a fost îngrozitor. Dar nu putem să nu reamintim că uneori epoci de decadenţă au fost urmate de epoci de renaştere.

Ce puteţi face voi, tineri şi tinere din generaţiile post decembriste, pentru a vă ridica substanţial condiţia umană, la nivelul denumit în timpul Renaşterii, de Pico della Mirandola, nivel de *"demnitate umană"*? Mai întâi trebue să vă asumaţi o asemenea misiune. Ca să vă luaţi fiecare părticica voastră din răscumpărarea timpului, nu trebue să fiţi nici bogaţi, nici faimoşi. Tinereţea vă este înarmată cu imaginaţie nepervertită şi astfel morala vă va indica drumul spre o raţiune sănătoasă. Probabil nu veţi fi răsplătiţi cu bogăţie, dar câştigarea unei bune faime stă în puterea voastră. În acele momente, veţi descoperi răspunsul la întrebarea ce este această lume care vă înconjoară şi de ce sunteţi voi în ea. *Existenţa şi lipsa timpului se intersectează* - a spus E.S. Eliot. Toţi suntem fiinţe menite să înfăptuim ceva bun. Mic sau mare, în această lume trecătoare. Suntem agenţi reali ai destinului nostru. Cine ne va fi călăuza? În 1846, John Henry Newman a spus că sunt autorităţi, Constituţia, Biblia şi Biserica, antichitatea, lecţiile ereditare, cuvintele înţelepţilor, adevărurile, etica, memoria istorică, maximele, prevestirile. Să credeţi în farurile moralei şi credinţei pe care le-au avut în ochi peste epoci înaintaşii voştri. Numai în chipul acesta veţi sta neclintiţi când fantome doctrinale vor sufla sau se vor năpusti peste voi. Au existat oameni care au declarat că viaţa nu merită de trăit. Pentrucă au fost lipsiţi de virtuţile curajului, temperanţei, justiţiei şi caritaţii. Alţii, că viaţa nu are alt scop decât gratificarea sexuală. Toţi aceştia şi-au creat o lume subterană şi caută să ne convingă că nu este soare pe cer. Că lumea minunii şi a luminii nu există şi nu va exista de fel. O asemenea lume a disperării trebue confruntată şi respinsă cu hotărâre.

Trecând la practica politicii, fără voluntari nu pot exista partide. Oferiţi ajutorul vostru care propovăduieşte parametrii vederilor voastre. Veţi fi primiţi cu bucurie şi luaţi parte la lupta voastră comună. Veţi promova nu numai în ochii liderilor, ci şi ai propriilor voştri colegi. Nu cheltuiţi timpul numai în demonstraţii de stradă, care sunt şi ele deosebit de importante când sunt oportune. Preocuparea voastră principală s'o aveţi pentru studiu. Dacă simţiţi o chemare religioasă aveţi în vedere că înţelesul vieţii în secolul XXI nu poate fi din plin restituit decât prin aceasta. Timpul nu este numai zeitatea devoratoare cea mai temută de Grecii antici. Toarceţi cu îndemânare ca să vă apăraţi de vicii, de erori catastrofale şi de teroare. *"Vei găsi recompensa în conştiinţă şi-ţi vei găsi justificarea că ai făcut ceva pozitiv pentru omenire"*, a spus în 1836 Orantes Brownson. Pentru salvarea lumii dela sinucidere, acum unul din eforturile principale este restaurarea ADEVĂRULUI.

Politica fiind un element al existenţei omului şi comunităţii, ideologiile de fanatism politic şi de orice natură fanatică trebue respinse ca cea mai mare primejdie. Democraţia este calea de urmat, însă nu în abstract şi nici falsificată de trişori politici.

TEC
THE EUROPEAN CONNECTION
LEGĂTURA DVS. PERMANENTĂ CU ROMÂNIA
TORONTO - BUCUREŞTI
MONTRÉAL - BUCUREŞTI
VANCOUVER - BUCUREŞTI
CALGARY - BUCUREŞTI
Bucureşti - Toronto $US760
Bucureşti - Montréal $US760
TORONTO-FRANKFURT
TORONTO-LONDRA
TORONTO-AMSTERDAM
TORONTO-LOS ANGELES
TORONTO-NEW YORK
Serviciile noastre sunt disponibile şi cu plata în rate (plăti peste $ 1000)
PACHETE ALCĂTUITE DE DVS. 25lb=$59.33 peste 25lb $2.99Kg.
• Livrare la domiciliu în Bucureşti şi marile oraşe
NUMAI ÎN 24 DE ORE, SPECIAL:
* O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
* ARANJAMENTE FLORALE ŞI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
* PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREŞTI
• CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREŞTI (PUTEŢI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
• TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREŞTI ŞI ÎN ORICARE ORAŞ DIN PROVINCIE
VACANŢE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...
1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8
TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990
KITCHENER - TEL: (519) 743-2638; MONTRÉAL - (514) 769-6921
VANCOUVER - Tel: (604) 931-8600

IARĂŞI NI SE OTRĂVEŞTE ISTORIA

Gabriel FOCŞĂNEANU

Unii ne otrăvesc istoria pentru a servi interesele internaţionale ori ale neocomuniştilor, iar alţii din lenea de a cerceta şi afla devărul.

Ne referim la un reportaj din 9.2.95 iscălit de Dl. Peter Bela şi transmis în lume de agenţia Reuters Ltd.

La Braşov - scrie Dl. P.B. - a avut loc aniversarea a 50 de ani dela deportarea în Siberia a 70.000 de Germani dintre care mai supravieţuiesc 1.000. Singura vină era de a fi German. Exodul are data de 13 Ianuarie 1945 când au început să fie ridicaţi dela căminele lor de *"trupele ruseşti"* cu ajutorul *"armatei române"*.

Dl. Iliescu, deşi invitat, n'a luat parte, dar a transmis *"regrete adânci"* spunând că România era sub dominaţia sovietică, şi a trebuit să ajute pe Ruşi, invocând scuza că *"Aliaţii n'au luat nici o acţiune în ultimele zile ale războiului."*

Dl. P.B. adaugă şi suferinţele D-nei Elizabeth Heinrich, din Satu Mare, o supravieţuitoare a lagărelor din Germania: *"A fost foarte greu şi amintirile mele sunt foarte vagi ("...my memories are very bad")*.

Până aici totul e corect, dar Dl. Bela sare de pe linie şi adaugă câteva cunoştinţe *"istorice"* personale ce dovedesc că ori este de rea credinţă ori că şi-a îmbrăcat inteligenţa în pantaloni scurţi.

"Romania has a dark wartime history. Its fascist administration shipped more than half a milion Jews and similar number of Gypsies to Nazi gas chambers." În traducere liberă: *"România a scris o pagină neagră din istoria războiului. Administraţia ei fascistă a expediat mai mult de o jumătate de milion de Evrei şi un număr asemănător de ţigani în camerele de gazat ale naziştilor."*

Asta-i **UN FALS ISTORIC** de care Bucureştiul, dornic de a crea o imagine bună a ţării, trebue să răspundă imediat.

Încă înainte de intrarea României în război şi până la încheierea Păcii la Paris *"...oraşul de Nord al României, Satu Mare" era sub administraţia oficială a Ungariei"*.

Reamintim ceea ce Dl. Peter Bela n'a apucat încă să înveţe:

La sfârşitul lunii August 1940, a avut loc la Viena o conferinţă între cei doi miniştri de externe ai Italiei şi României, respectiv Contele Galeazzo Ciano şi Mihail Manolescu. În urma acestei conferinţe, sub ameninţarea forţei şi datorită nepopularităţii celor care ne conduceau ţara, în frunte cu fostul Rege Carol al II-lea, România a trebuit să cedeze Ungurilor parte din Transilvania, ce cuprindea alături de Satu Mare şi oraşul Sighet, de unde a fost trimis în lagăr laureatul poet Elias Weisel. Un om integru, ce-a descris corect ce s'a întâmplat în lagărele germane, subliniind c'a fost expediat de Unguri şi nu de Români. Deci sunt Ungurii cei ce-au scris *"dark wartime history"* şi nu Românii!

Şi acum o simplă cântărire a faptelor:

Sub administraţia *"fascistului"* Antonescu, aliatul lui Hitler, nu s'a trimis un singur Evreu în lagărele de exterminare şi s'a căutat chiar şi salvarea celor din Transnistria, în timp ce sub armatele *"sovietice eliberatoare"*, cu concursul noului regim comunist, eliberator de capitalişti, s'au trimis cu forţa în Siberia, cetăţenii români de origină germană aşezaţi la cotitura Carpaţilor de 800 de ani.

Cine s'a purtat cu bunătate şi inimă creştină şi cine s'a purtat cu ochii înroşiţi de ură?

Oare un suflet de Evreu nevinovat nu este egal cu un suflet de German nevinovat?

VICTIMELE COMPENSĂRII ŞI COMPENSAREA VICTIMELOR

Radu DUNĂREANU

Zilele acestea am citit o foarte interesantă decizie judiciară a unui Tribunal American din Hawaii împotriva moştenirii lăsată de fostul preşedinte al Filipinelor, Marcos. Htărîrea este absolut legală şi executorie, deoarece Marcos era rezident al Statelor Unite la data morţii sale, după ce fusese răsturnat dela putere şi obligat să se refugieze în Hawaii.

Menţionez acest caz juridic pe care îl consider foarte interesant şi instructiv, în speranţa că cineva din sistemul juridic din ţară îl va imita, admiţând că în Mineria a mai rămas un sistem juridic.

Acel Tribunal condamnă moştenirea lui Marcos să plătească o compensaţie de 770 de miloane de dolari (US) plus 1.2 miliarde ca pedeapsă pentru suferinţele îndurate de circa zece mii de Filipinezi torturaţi, închişi sau executaţi de către forţele de securitate, din ordinul fostului preşedinte.

Acţiunea a fost lansată de un fost judecător federal, ieşit la pensie, pornind dela împuşcarea a 137 de victime, în care s'a inclus şi un lucrător fermier, tatăl a şase copii, executat în faţa nevestei însărcinată şi cu un copil în braţe.

Comentariul legal a fost că această sentinţă trimite un mesaj clar către alţi dictatori care abuzează victimele aflate în puterea lor.

În România, situaţia ar trebui să fie mult mai simplă. După invazia străină comunistă, ţara a devenit - din punct de vedere juridic - o formă de dictatură a *"proletariatului"*. Cum în acea fiţuică comunistă numită constituţie, se stipulează foarte clar că *"forţa conducătoare"* în stat este ceea ce ei numeau partid, adică o adunătură de profitori aserviţi unei puteri străine duşmane, este uşor de dovedit că dictatura clasei muncitoare a fost dictatura acelui partid comunist şi ca atare acel partid este total responsabil de crimele săvârşite în cursul acelei dictaturi de 45 de ani.

Ce a făcut restauraţia neocomunistă?

Bineînţeles un alt circ juridic. Admiţând că unii dintre cetăţenii ţării (de toate naţionalităţile) au suferit condamnări politice nedrepte, au hotărît să mânjească ochii opiniei publice cu ceva *"compensări"*. Dacă nu mă înşel ceva cam la o mie de lei pe lună pentru fiecare an de închisoare şi permis pe tren la clasa a doua. Cum foarte mulţi dintre noi au murit sau au izbutit să scape în Vest, compensarea se dă numai celor rămaşi în ţară. La rata de mortalitate de azi, totalul plătit este ridicol.

Cine plăteşte aceşti bani? Vistieria statului, care a moştenit fosta dictatură. Deci tot omul de rând din taxele lui, care îşi rupe încă o bucăţică dela gură ca să plătească pentru crimele săvârşite de acei care azi încă se mai îmbuibă şi nu plătesc pentru crimele lor.

Inspirându-ne din exemplul Tribunalului din Hawaii, ***situaţia responsabilităţii juridice şi financiare a dictaturii comuniste trebue să cadă în sarcina dictatorului şi a moştenitorilor lui, adică în sarcina fostului pecere şi a celor care i-au preluat structura administrativă şi economică.***

Acţiunea juridică trebue îndreptată împotriva acestui partid, iar hotărîrea judecătorească să stipuleze ***confiscarea totală a bunurilor de tot felul ale acestui partid şi a bunurilor membrilor lui care au participat la atrocităţi sau au profitat de pe urma activităţii lor în cadrul partidului.***

Cineva poate să întrebe: Cât va dura un asemenea proces şi cum asiguri executarea practică a sentinţei?

Răspunsul e simplu. Procesul în sine nu poate dura mult, deoarece toate dovezile sunt în ţară, în arhiva pecereului şi a diviziunilor sale administrative, politice sau de altă natură. Înculpatul, persoană juridică, este încă acolo prin miile de reprezentanţi care numai şi-au schimbat puţin coafura.

Averile furate de asemenea sunt fizic în ţară. Gluma de prost gust de încercarea de a afla banii lui Ceauşescu depuşi prin străinătate, încercare oprită când urmele s'au apropiat prea mult de un alt clown prezidenţial, este doar o glumă. Să nu uităm că nu numai Ceauşescu sau Dej au fost dictatorii ci partidul, adică gaşca de criminali şi profitori din jurul lor.

Din averile fostului partid ***ce vor trebui să fie confiscate*** de stat în numele sutelor de mii ce au suferit, să se formeze un fond special care să fie exclusiv folosit pentru compensarea victimelor, indiferent de naţionalitatea lor şi de locul unde se află acum. Sunt convins că noi cei din Vest nu avem nevoie de acele *"pensii viajere"*, dar satisfacţia morală ar compensa din plin pe cea materială.

Guvernul german liber, care nu a avut nimic comun cu cel de-al treilea Reich, cu multă decenţă demnă de admirat, a preluat sarcina compensării victimelor războiului, ba chiar a trecut cu vederea când unii nu erau cu adevărat victime.

Nu aştept decenţă din partea restauraţiei neocomuniste, dar un viitor parlament corect ales şi curăţit de buruienile neocomuniste ar face cel mai frumos act de justiţie umană.

•••

Restauraţia de azi se bâlbâie în mod ridicol să arate că este pentru *"privatizare"*. Dar ca să păstreze aceeaşi substanţă comunistă în structura legislativă a statului, nu a declarat proprietatea privată ca sfântă şi inviolabilă. De aceea legea funciară este caragialescă şi nu a rezolvat nimic din drama ţăranului român şi a nivelului de trai general al ţării.

În legătură cu reposesia proprietăţilor *"naţionalizate"* sau confiscate de către vechea dictatură a pecereului, demagogii din moara de vorbe de pe dealul Mitropoliei se scobesc în ceea ce cred ei că se cheamă creier să găsească orice scuză mai mult sau mai puţin juridică prin care proprietăţile să nu fie date înapoi, pentru simplul motiv ca să nu-i deranjeze pe profitorii care le-au acaparat prin furt, sub umbra dictaturii partinice.

Una din condiţiile care se invocă pentru reposesia proprietăţilor furate de comunişti este ca fostul proprietar să se reîntoarcă în ţară, să redevină cetăţean român, în cazul în care şi-a anulat sau i-a fost retrasă cetăţenia reserită.

Restauraţia ştie foarte bine că mulţi din cei forţaţi să plece şi-au refăcut viaţa pe alte meleaguri, au copii născuţi în alte ţări şi, practic reîmpământenirea lor este o imposibilitate. Rezultatul este că proprietatea rămâne mai departe în posesia comuniştilor.

Acel om care are un număr de proprietăţi, are dreptul la ele din cauză că le-a făcut prin muncă, poate că sunt rezultatul activităţii economice şi strădaniei cumplite a câteva generaţii şi nu rezultatul *"naţionalizării"* comuniste. Tot aşa s'au pierdut pământuri care au fost moştenite de generaţii şi dreptul la proprietate al acestor generaţii poate merge înapoi până la nu ştiu ce domnitor care şi-a împroprietărit răzeşii pentru fapte de vitejie.

Dar neocomuniştii, prin marionetele şi paiaţele lor parlamentare, au hotărît că numai o bucată de pământ poate fi recuperată, după o logică a lor pervertită şi în felul acesta fructul muncii a generaţii s'a dus pe apa Sâmbetei, sau mai rău încă: acest fruct este folosit de membrii haitei comuniste, neocomuniste sau cum se va fi chemând bordelul judiciar din Mineria.

Situaţia dezastruoasă din România este cauzată de principiul comunist încă la putere, acela că toate aspectele societăţii se subordonează *"economicului"*; şi cum economia este încă strâns controlată de către minoritatea neocomunistă, este firesc ca legislaţia să fie complet aservită intereselor acestei minorităţi. Cercul vicios este perfect: lacheii comunişti dirijează economia complet liberă şi din cauza aceasta aceiaşi lachei îşi consolidează puterea restauraţiei ca să continue ruinarea şi pe mai departe.

Ieşirea din acest cerc vicios se poate face numai alegând un parlament eficient şi democratic, fără participarea gunoaielor politice comuniste de toate nuanţele, dela roşu până la rozaliu, stabilirea unui sistem legislativ bazat pe principiul democratic al proprietăţii private şi eradicarea totală, fizică, economică şi organizatorică a structurii fostei dictaturi partinice. Numai atunci victimele celor 45 de ani de dictatură comunistă vor fi compensate, nu atât din punct de vedere material, care acum este irelevant, dar mai ales moral.

Şi numai atunci putem spune că ţara va porni pe un drum sănătos de renaştere naţională la toate nivelele.

Dar asta nu depinde de noi, cei ce trăim în lumea liberă, ci depinde exclusiv de cei din ţară, mai ales de cei mai tineri, care să nu se mai lase minţiţi de demagogia otrăvitoare a restauraţiei neocomuniste.

REVOLUŢIE SAU INSURGENŢĂ

Ion TECŞA

Este interesant de analizat, din punctul de vedere marxist, modul în care actuala conducere a ţării - din nefericire şi a Opoziţiei, definesc evenimentele din '89 - '90 drept ***revoluţie***.

Să precizăm, mai întâi, câţiva termeni: conform acestei ideologii - să recunoaştem, în acest caz, pertinent exprimtă: *"revoluţia este schimbarea radicală calitativ a societăţii bazată pe clase antagoniste, prin care se realizează trecerea dela o formă socială economică inferioară la alta superioară"*. Am subliniat aceşti termeni deoarece în această viziune, ei trebuesc neapărat asociaţi. Unul fără altul nu poate duce la revoluţie. Antagonismul dintre clase, deci, ajuns prin acumulare la paroxism, propulsează societatea prin violenţă, pe o treaptă de civilizaţie mai înaltă.

Au existat, în timpul comunismului, ne referim în deosebi la cel din România, clase antagoniste? Categoric, da. Însuşi conducerea de partid, intitulat *"comunist"* a recunoscut - şi nu o dată - existenţa claselor, şi nu numai în cea înlăturată, ci chiar în sânul acelei *"nou construită"*. Argumentăm, contrariu tezei concilierii claselor în comunism, prin încetarea după mulţi ani dela apariţie, a revistei *"Lupta de clasă"*. Ce rost mai avea existenţa ei dacă nu mai există antagonisme? În realitate măsura a fost luată pentru a nu vorbi *"despre funia spânzuratului"*.

Dialectica meterialismului istoric, copios inspirată din cea idealistă a lui Hegel, anume că orice lucru sau fiinţă nou apărute în univers, poartă din germene contrariul său. Acest *"opozant"*, mai de vreme sau mai târziu, prin violenţă sau evoluţie, ca un cuc într'un cuib de potârnichi, azvârle peste bord pe cei care l-au adăpostit, luându-le locul.

Cu alte cuvinte, în cazul lumii vii, din ovul primim certificatul de deces. Evident, dacă supravieţuim agresiunilor exterioare.

Formele de societate şi de guvernare s'au succedat în cursul istoriei: matriarhatul, comuna primitivă, tribalul, imperiile, mai rar democraţiile, cel religios autarhic, medievalul, apoi revoluţia franceză, cea bolşevică, ş.a.m.d. Trecutul nu poate fi eradicat din prezent, prezentul din viitor.

Războiul, la noi, ca şi în Sud-Estul Europei, a înlăturat structurile bazate pe proprietatea privată: vechea orânduire deci, care cinstit vorbind, numai democratică, în sensul occidental, nu a fost. Cea nouă, impusă de colosul sovietic, pentru a putea stoarce cât mai mult, a creat aparatul de partid compus din nomenclaturişti, securişti, activişti cu ghiotura şi cozi de topor, care au exploatat ţara, mai mult chiar decât armistiţiul o impunea: mii, zeci de mii de vagoane ne-au cărat peste Prut, petrolul, grânele, pădurile, maşini, manufacturi şi mai ales forţă de muncă sclavagistă (Saşi, Şvabi, prizonieri). Totul era învăluit în teroare, frică, totul era secret de partid.

Desigur vârfurile şi-au rezervat marile privilegii.

În sânul partidului, zis comunist, a luat naştere treptat o nouă clasă, mai rapace şi mai nemiloasă decât cea pe care a distrus-o fizic, sau prin pauperizare.

În consolidarea noii burghezii, care, avea pe frontispiciu *"morala proletară"*, un rol important l-au avut mai mărunţii membri de partid: hoţii şi profitorii de toate nuanţele care şi-au trezorizat averi considerabile în ascuns. Iată numai câţiva din aceşti rechini: gestionari, şoferi şi transportori de mărfuri şi distribuitori; meseriaşii, dela croitor la electrician, caramangii de tipul Ştefan & Co., care imediat după *"revoluţie"* şi-a deschis câteva mari magazine în toată ţara. Aceştia şi mulţi alţii şi-au scos la iveală capitalul, au devenit marii boşi de astăzi. Lor li s'au alăturat, mari pricopsiţi care şi-au strâns averile din şperţ şi hoţie, fără impozit, medicii (desigur exceptând pe cei care împrejurările sau etica nu le-au îngăduit să-şi stoarcă bolnavii), preşedinţii, secretarii, contabilii şi chiar paznicii dela gospodăriile de stat sau cele agricole etc., etc.

Această clasă a fost şi este ocrotită de Zeul Ban. Ea avea nevoie să se descotoroseaască de corsetele comunismului, în care toţi se fereau de toţi, dar toţi furau. Ea dorea un nou spaţiu în care să-şi poată valorifica capitalul murdar acumulat. Ceauşescu şi gaşca lui de lingăi o obliga la aparenţele dogmatice. Înlăturarea lui era dorită.

Altă clasă avidă de schimbări era cea formată din salariaţii muncitori şi intelectuali care trăiau exclusiv din salariu, din cei care după o viaţă de muncă şi privaţiuni şi-au depus la CEC ceva bănuţi pentru zile şi mai negre. Toată agoniseala acestora, prin inflaţie, le-a fost jefuită de către *"revoluţionarii"* ajunşi după '89 la putere.

Marile segmente ale societăţii româneşti de până la finele anului 1989, nomenclatura, îmbogăţiţii din furtişaguri şi proletariatul, fiecare din alte motive, voiau trecerea la o altă orânduire.

Marea furtună care venea din Răsărit şi din ţările comunizate nu putea să nu spulbere şi societatea - dictatură ceauşistă. Speranţele într'o lume mai bună şi mai puţin apăsătoare, reînviau.

Însfârşit, dezorientat şi surprins de evenimentele venite în avalanşe, Timişoara, Braşov şi Bucureşti aparatul de opresiune - Securitatea, la necesitate şi Armata - a fost cel care s'a opus, brutal, în acelaşi timp haotic, maselor de manifestanţi ieşiţi în stradă.

Ofiţerii născuţi de ordine contradictorii au aruncat în *"luptă"* ostaşi neinstruiţi, care purtând armamentul ca pe ghioage, au tras în toţi şi în toate, ucigând tineri nevinovaţi, civili şi militari.

Dovadă nenorocirea dela Otopeni. O asemenea tragedie (să-i zicem pe nume: tâmpenie) nu s'a petrecut nici măcar în cei aproape 4 ani ai războiului de reîntregire. Dar distrugerea marelui forum al culturii româneşti, Biblioteca Naţională, Palatul şi nenumărate alte clădiri şi bunuri?

Ei bine, toată această volbură de anarhie şi interese divergente care a făcut explozie în acele zile, a fost numită de conducerea de azi, şi (după slăbiciunile din Opoziţie, şi de mâine), revoluţie.

Pe măsură ce timpul discerne evenimentele, tot mai mulţi analişti din ţară şi străinătate au ajuns la concluzia că nu a fost o revoluţie ci o răzmeriţă, provocată de o insurgenţă de partid.

Revoluţie poate fi numită doar de cei care şi-au transferat averile şi puterea în era de dominare a burgheziei de tip comunist. Aceştia şi-au construit vile somptuoase, deţin proprietăţi şi întreprinderi fără a da socoteală nimănui, agenţii economici şi bancherii, însfârşit marii şi micii profitori din trecut şi din prezent. Alături de milioane de săraci, storşi de frig şi de foame, şomeri şi copii ai străzilor, ei trăiesc nesimţiţi, în opulenţă şi în desfrâu.

Întrebarea este: Câtă vreme?

Sărăcie lucie

— Radu ŞTEFĂNESCU —

După primii cinci ani ai Epocii Iliescu ne situăm pe ultimul loc în toate *"domeniile"* şi la toţi indicatorii *"de plan"*. Simulacrul de reformă românească cu paşi boşorogiţi, temporizaţi anume, se dovedeşte a fi o catastrofă economică şi socială, dar în acelaşi timp o mană cerească pentru comuniştii care-au pus stăpânire pe destinele ţării în Decembrie '89. A fost de fapt *"cincinalul"* în care Iliescu şi acoliţii lui s'au preocupat, în exclusivitate, de păstrarea şi consolidarea puterii prin mijloace murdare, tipic staliniste: corupţie, demagogie, minciună, violenţă, diversiune, crime, mineriade.

Cu doar 2.750 unităţi convenţionale, produsul naţional brut în România e cel mai scăzut din ţările est-europene, iar puterea reală de cumpărare, la un salariu mediu de 82 dolari/lună (în Bulgaria $ 114, în Polonia $ 194, în Slovacia $ 201, în Cehia $ 221, în Ungaria $ 417) exprimă dela sine pragul de sărăcie pe care-l îndurăm. Veniturile foarte mici, economia distrusă, şomajul în creştere alarmantă, agricultura înapoiată şi procentul mare de populaţie dependentă de ea sunt doar câteva din piedicile aderării României la Uniunea Europeană. Rata şomajului de 11 % este încă la nivelul mediei pe UE, dar ea va creşte inevitabil la 15% în acest an, când va demara restructurarea industriei grele.

Sensibila creştere a produsului intern brut este înşelătoare, fiindcă producţia existentă e destinată stocării, iar decizia de oprire a subvenţiilor mascate pentru giganţii industriali s'a dovedit neinspirată în recentul *"caz Reşiţa"*. Cauza rezidă în faptul că austeritatea financiară n'a fost urmată, cum era firesc, de-o austeritate în domeniul economiei reale.

Stăvilirea inflaţiei, reducerea ei la 65 % în Decembrie '94, este unicul pas promiţător în stimularea economiilor populaţiei, consolidarea băncilor şi crearea condiţiilor pentru viitoare investiţii, fără de care nu poate fi concepută privatizarea. Între ţările Europei de Est, România e cea mai văduvită (şi) în ceea ce priveşte investiţiile străine directe, cu doar 1,15%, faţă de Cehia cu 21% sau faţă de 44 % în Ungaria! Regimul comunist Iliescu nu are credibilitatea în lumea capitalului. Cu toată propaganda bezmetică şi mincinoasă din mass-media aservită puterii, investitorii străini nu dau buzna la noi, cunoscând bine hăţişurile birocratice, dar mai cu seamă instabilitatea democraţiei originale a despotului străluminat! Miliardul de dolari din fondul *"Libertatea"*, ca şi împrumuturile externe care-au urmat n'au ajuns la destinaţia dorită şi firească, ci au intrat în buzunarele fără fund ale mai marilor zilei, care colindă mapamondul în lung şi'n lat, în istoricele solii comuniste de pace şi fericesc ţara românească în ceauşeştile vizite de lucru regizate, costisitoare, dar mai ales securizate la sânge.

Suntem singura ţară est-europeană în care comunismul lui taica Stalin, Ghiţă Dej şi Ceauşescu ne-a rămas înfipt adânc prin acest cumplit blestem numit Ion Ilici Iliescu - *"strategul"*, vizionarul, doctrinarul şi despotul străluminat care a studiat bolşevismul la el acasă. N'am avut parte şi n'am cunoscut încă rotaţia la guvernare, sloganurile naţionalist-populiste de stânga, limbariţa politică demagogică, minciunile şi setea de putere ale republicanului chiriaş cotrocenist fiind susţinute, din păcate, de liota de lingăi şi profitori formaţi la şcoala răposatului abuziv împuşcat. Iliescu calcă apăsat pe urmele mentorului său, cu aceeaşi crasă irresponsabilitate şi infatuare, luând sub aripa-i protectoare pe adepţii politicii antiminoritare, intolerante, xenofobe şi agresiv naţioanliste.

Gafele politice se ţin lanţ, România fiind în continuare monitorizată de Comisia Juridică şi Comisia Politică a Consiliului Europei. În proiectul de lege vizând extinderea unbrelei NATO spre Est nu suntem cuprinşi în primul eşalon al ţărilor ce vor primi asistenţa necesară tranziţiei, spre a deveni membre cu drepturi depline ale Alianţei Nord-Atlantice.

Festivismul ce[illegible]ist, formal şi ridicol, păgubos şi penibil, a rămas la modă, aniversările, comemorările, agapele tovărăşeşti, manifestările gen *"Cîntarea României"* nu mai contenesc, onorate de preafericitele soboruri de feţe bisericeşti galonate, aflate la dreapta tatălui liber cugetător!!

La recentul 24 Ianuarie a.c. dela Focşani, Piaţa Unirii era blindată de masive forţe poliţieneşti, de ordine, dar mai ales de apărare a păcăliciului limbut *"Măi Dragă"* de *"iubirea"* populară. Hora Uniunii de monolit a tovarăşilor din suita prezidenţială, parlamentară şi guvernamentală a fost pe fondul demonstraţiei penibile, sfidătoare şi costisitoare, de intimidare, dar şi de indignare a celor câţiva nevoiaşi, creduli, naivi şi paşnici, prezenţi cu jalba'n proţap la... buricul naţiunii!

Pe fondul stării de asediu şi demonstraţiei de forţă, Ivan şi clica lui de profitori îşi savurau consensul în strategia dezastrului naţional.

THE NEW ONTARIO PHOTO HEALTH CARD

VĂ VEŢI PUTEA PROTEJA CARTEA DE SĂNĂTATE CONTRA TENTATIVELOR DE FRAUDĂ, DOAR CU UN ZÂMBET!

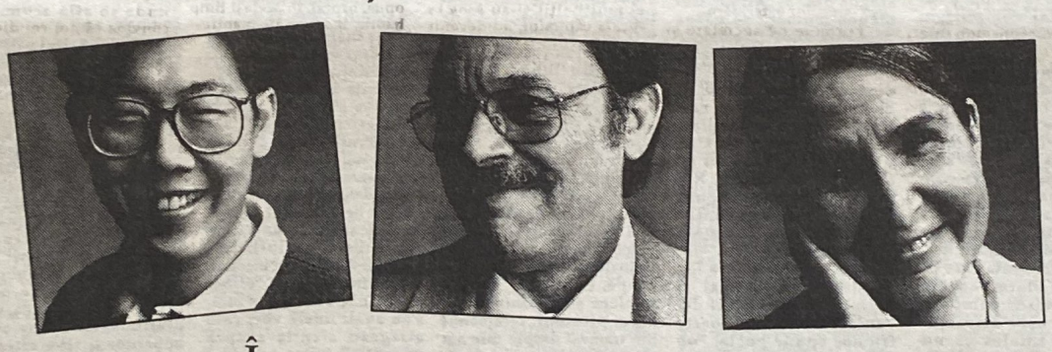

În cursul anilor viitori, locuitorilor adulţi ai provinciei Ontario, care au dreptul la asigurarea medicală OHIP, li se va cere o nouă carte de asigurare medicală pe care va apare fotografia lor de identitate.

Deci atunci când veţi zâmbi în faţa aparatului de fotografiat, ne veţi ajuta să eliminăm pierderile anuale de 65 de milioane de dolari datorită fraudelor.

Veţi fi avizat prin poştă când vă va sosi momentul de înscriere. Vă rugăm deci, să aşteptaţi avizul care vă va fi adresat personal.

Cu răbdare, vom înscrie pe fiecare din cei 11 milioane de locuitori din Ontario, prevenind astfel tentativele de fraudă şi cărţile false de asigurare medicală.

Ghidul, *Your Guide to Ontario's Photo Health Card*, conţinând ample informaţii asupra noului sistem de identitate, vă va sosi prin poştă.

SMILE ONTARIO.

Ontario

ÎMPOTRVA AMNEZIEI NAŢIONALE ŞI INTERNAŢIONALE

—Fred NADABAN—

Sub eroziunea inexorabilă a timpului şi mizeriei cotidiene, zâmbetul larg şi blând al Domnului Iliescu, a jalnicei atitudini echivoce, sau chiar slugarnice, a Comisiei parlamentare pentru anchetarea evenimentelor din Decembrie 1989, tăişurile întrebărilor fără răspuns se tocesc progresiv împreună cu tot mai estompatele contururi ale eroicilor naivi morţi atunci. Un neam ce nu face dreptate eroilor şi martirilor care i-au exprimat bărbăţie şi i-au atestat-o prin jertfă păşeşte pe o blestemată cale sinucigaşă: distruge temeliile motivaţiei majore pentru viitoare jertfe, previzibil necesare cândva, însăşi temeliile respectului de sine. Deci încă odată şi mereu: *"Cine a tras în noi după 22 ?"* Cum de permitem ca toţi cei prezumptiv responsabili şi, deci, vinovaţi, să facă din mormintele lor tribune ale demagogiei, obiect de deriziune şi insultă chiar, unii dintre aceştia? Cum am permis ca acea atât de preţioasă componentă de curaj şi demnitate naţională tragic exprimate în Insurecţie să se transforme sub ochii noştri în caricatură ? Căci ce altceva poate deveni, în ochii străini şi detaşaţi ai celor care îşi mai iau osteneala să descifreze faptele, faptul că întreaga armată română, plus Securitatea, a tras vreo şase milioane de obuze şi gloanţe în... nimeni? Domnul Iliescu, mare logician, printre atâtea alte calităţi sugerate de Dl. Gabrielescu, nu poate să nu ştie că indignarea congestionată a domniei sale în faţa suspiciunii, inevitabilă sub valul de ceaţă atât de bine întreţinut de putere, ***nu constituie un argument.*** În faţa oricărei crime, orice anchetator începe prin a-şi pune întrebarea *"cui prodest?"*, *"cui profuit?"* Cine a avut de profitat de pe urma sângerosului scenariu cu teroriştii, dacă nu admitem, (şi nu putem admite!) că întreaga conducere a armatei, partidului şi Securităţii, ***deţinătorii informaţiei,*** erau doar o adunătură de idioţi.

De atunci şi până azi, majoritatea enormă a acestora reprezintă PUTEREA de sub conducerea perenă şi necontestată a Domnului Iliescu, afirmativ singurii oameni din această ţară care *"ştiu, vor şi pot"* - cum lapidar şi *"modest"* îi descria Doamna Agata Nicolau, la constituirea actualului PDSR. Această putere s'a constituit ***atunci*** din toţi cei care, îngroziţi de responsabilităţi grave şi de perspectiva pierderii privilegiilor, au alergat de pretudindeni sub aripile generoase ale cloştii protectoare ce preluase, miraculos, puterea. Însă toată lumea ştia *"cine a tras în noi până la 22"*, sau îşi imagina că ştie. Multe *"vârfuri"* miroseau a sânge proaspăt (de cel mai vechi, să uităm deocamdată); trebuia să devină necesari, să-şi adune merite, aparent, dar convingător, diferite de cele pe care se osteneşeră să le cumuleze o viaţă întreagă. Şi ***erau*** motivaţi, supramotivaţi, să o facă. Pe cine aţi văzut la televizor, stimaţi concetăţeni, cu feţele devastate de angoasă, pe cine aţi ascultat cu respiraţia tăiată de groază, descriind cu amănunte înspăimântătoarea stihie a... teroriştilor? În asemenea condiţii, era evident că Armata trebuia să fie cu noi, tot aşa şi supra-competenta Securitate, şi, iarăşi evident, nu fără merituoşii lor conducători. Ca să trecem această punte teribilă, orice drac binevoitor era mai binevenit decât orice înger indiferent, mai ales că îngerimea nu se prea înghesuia să ne salveze de... teroriştii lui Ceauşescu. Iar acesta trebuia, desigur, neapărat, ***asasinat*** urgent, ca *"teroriştii"* să ştie că nu mai au tătic şi mămică şi să vină cu miile să-şi depună armele ultra sofisticate la picioarele.... generalilor credincioşi Revoluţiei, sau eventual să se întoarcă în Libia, Iran etc.

Abia când *"teroriştii"* au absentat în masă dela acest rendez-vous, emoţia, chiar admiraţia, străinilor din toată lumea faţă de *"Revoluţia Română în direct"* a început să se altereze, până când s'a transformat într'un hohot de râs, iar mai târziu, într'un zâmbet politicos-dispreţuitor care se adresează nu numai actorilor, dar şi spectatorilor, fosta naţie de aplaudaci transformtă cu artă într'una de, să zicem eufemism, dezorientaţi, sau uşor-orientabili. Aşa suntem, şi uite cum jertfa lui Călin Nemeş şi alor lui a produs, a ***emanat*** *"noua"* clasă conducătoare, cu epoleţi groşi de *"incontestabile"* merite, pe care de atunci şi le răsplătesc mereu, cu din ce în ce mai puţină discreţie, devenind cu admirabilă (!) agilitate, din soldaţi ai proletariatului, pătura de miliardari ai viitorului stat de drept visat de... Opoziţie.

Domnul Iliescu este însă, printre alte virtuţi prezidenţiale, şi sincer: s'au făcut şi greşeli după Decembrie, mai ales până la alegerile din Mai 1990. Nu chiar din vina domniei sale, căci domnia sa n'a guvernat niciodată. S'au cheltuit rezervele atât de dureros adunate sub Ceauşescu (dureros nu pentru domnia sa şi cei apropiaţi, salamul cu soia consumat de aceştia ***toţi*** constituie una din cele mai hazoase metafore imaginabile), s'au returnat depunerile obligatorii prin care Ceauşescu ne obliga să cumpărăm ceea ce, afirmativ, ne aparţinea, s'au plătit salarii majorate minerilor şi altor categorii bine alese pentru nemuncă, s'a redus săptămâna de lucru la 5 zile tocmai când trebuia să devină de 7, etc. - deci s'a dat ***marele ciubuc pre-electoral***, construindu-se cu grijă imaginea benignă şi frumos-mirositoare a... trandafirului şi cavalerului său fără prihană. Şi iarăşi a mers.

Cui profuit? întreb din nou cu *"obstinată reavoinţă"*, cui profuit ruinarea micilor şanse de relansare a economiei naţionale cu infrastructura deja ruinată de nebunescul efort impus poporului pentru plata datoriilor externe? Nu acestui popor, fără îndoială, ci celor avizaţi să păstreze puterea cu orice preţ. Va fi fost mare preţul, dar de atunci şi până azi, pe linia vechilor deprinderi, ***Marea Mafie Postcomunistă*** face ceea ce ştia de atunci că va trebui să facă, ceea ce făcuse *"cu abnegaţie şi eroism"* şi sub dictatură: ***strânge*** fără cruţare, cu abnegaţie şi eroism tot revoluţionar, cureaua... celorlalţi! Noi am desăvârşit ruina ca să ne alegeţi, noi ştim şi putem şi vrem să o dregem... pe spinarea voastră, iubiţi *stupid people!*

Noi suntem ocupaţi cu lupta împotriva corupţiei... altora. Nu destabilizaţi procesul de cultivare a noilor capitalişti! Fiţi vigilenţi, să nu se reîntoarcă boierii! Străini capitalişti din toată lumea, am preluat toate tezele Opoziţiei, noi ştim, putem şi vrem să fim capitalişti! Ajutaţi-ne!

Este probabil că până în 1989 Dl. Iliescu a fost unul dintre cei mai luminaţi, mai moderni, mai cultivaţi conducători PCR (atacurile Opoziţiei împotriva domniei sale bazate pe trecutul personal de până la Insurecţie n'au dus decât la solidarizarea a milioane de bieţi aplaudaci cu cel astfel agresat, mulţi simţindu-se încriminaţi o dată cu d-sa). Nimeni nu poate fi învinovăţit pentru convingerile sale politice şi ataşamentul la acestea ca rezultat al educaţiei, apartenenţei şi intereselor de clasă etc. Ele pot, desigur, fi combătute în raport cu altă viziune asupra intereselor naţiunii, sau cu altă afiliere etică.

Credem însă că responsabilităţi grave îi revin ***după*** Insurecţie, în primul rând legate de acele zile de confuzie programate, cu beneficiari perfect vizibili şi departe de a fi inocenţi. Suspiciunile privind acea perioadă decisivă nu devin *"mârşave"* prin simplul fapt că sunt incomode pentru puterea constituită atunci; ele rămân nu numai legitime, ci obligatorii, atâta vreme cât elucidarea acelor evenimente sângeroase este sistematic împiedicată.

De cinci ani, Dl. Iliescu face un efort susţinut, şi până acum încununat de succes, de ***a se sustrage tuturor responsabilităţilor, deşi deţine puterea aproape discreditionară*** de tot atâta vreme - o veche practică a PCR, care, având toată puterea, nu era niciodată responsabil pentru vreun eşec, sau crimă, dar îşi aroga toate meritele pentru orice succes sau realizare.

Noi credem în ***legătura inextricabilă şi în proporţionalitatea dintre putere şi responsabilitate.*** Deci în opinia noastră Dl. Iliescu este responsabil, alături de guvernele succesive pe care le-a susţinut, de toate *"erorile"* comise dela Insurecţie încoace - ruinarea economiei prin *"ciubucul pre-electoral"*, evenimentele dela Târgu Mureş, mineriadele, cu toate consecinţele lor pe plan naţional şi internaţional, criza de autoritate, impunitatea marii corupţii prin care o mare parte a avuţiei naţionale trece în proprietatea foştilor *"proletari"* ce se înghesuie azi să devină exploatatori, alterarea imaginii României în lume, emigrarea disperată a tinerilor etc., etc. Toate acestea decurg şi devin o tristă istorie la adăpostul charismei prezidenţiale, se constituie în acest fel temelia moralmente putredă a unui viitor greu de sumbre promisiuni ce se conturează progresiv, ineluctabil, începând dela scuipatul gros, sanguinolent, pe care Puterea l-a proiectat asupra Jertfei din Decembrie şi pe care refuză să-l şteargă.

ŢARCUL ŞI JUNGLA

—Demostene ANDRONESCU—

În primele zile după *"revoluţie"*, prin Ianuarie '90, când ţara şi, împreună cu ea, noi toţi, mai trăiam încă euforia *"eliberării"* de sub tirania comunistă, m'am urcat într'un mijloc de transport în comun şi, în timp ce îmi compostam biletul de călătorie, am fost apostrofat de un ins din imediata mea apropiere: *"Ce faci domnule? De ce mai taxezi că doar acum e democraţie?"* Crezând că cetăţeanul de lângă mine glumeşte, m'am întors spre el cu intenţia de a-i răspunde, eventual, tot printr'o glumă. Era un ins între două vârste, de condiţie mijlocie - deci nu un derbedeu dintre aceia care de obicei fac blatul - din a cărui privire compătimitoare şi uşor dispreţuitoare am înţeles că nu glumea. Omul vorbea cât se poate de serios. Am rămas fără replică. Ce aş fi putut să răspund? Să-i ţin acolo o lecţie de democraţie? Să-i spun că democraţia nu înseamnă numai drepturi ci că ea incumbă şi o serie de îndatoriri? Ar fi fost de prisos. Aşa că am tăcut şi mi-am văzut de ale mele. Incidentul m'a pus însă pe gânduri. *"Doamne* - mi-am zis - *dacă aşa va fi receptată la noi democraţia, atunci ne aşteaptă vremuri grele"*. Şi, pentru câteva fracţiuni de secundă, am avut imaginea societăţii româneşti din perioada care avea să urmeze.

Din păcate, viziunea mea de atunci nu a fost doar o nălucire. Căci ceea ce s'a întâmplat şi se întâmplă încă şi astăzi cu noi, după cinci ani de regim *"democratic"*, demonstrează cu prisosinţă că societatea românească a ieşit din ţarc şi a intrat în junglă. Căci va fi fiind ea democraţia *"singurul sistem politic compatibil cu libertatea şi cu demnitatea umană"*, cum o definesc unii, dar sunt momente în viaţa cetăţii când democraţia poate fi tot atât de nocivă ca şi o tiranie. Să fiu bine înţeles. Nu pledez pentru dictatură, ci spun doar că, în momente de cumpănă, un regim democratic poate fi tot atât de devastator ca şi unul dictatorial căci dela democraţie la anarhie nu este decât un singur pas. Şi într'un asemenea moment se găsea România după Decembrie '89. Societatea românească postdecembristă nu de democraţie avea nevoie, ci de un regim autoritar care să-i asigure tranziţia spre o veritabilă democraţie. Căci în jumătatea de secol de cumplit totalitarism, Românul, pervertit şi despuiat de valorile lui tradiţionale, încetase de a mai fi cetăţean conştient de sine, iar Românii, în totalitatea lor, încetaseră de a mai fi *"principiu istoric"*, ci deveniseră, aşa cum foarte frumos spune poeta, *"un popor vegetal"*, un popor care nu mai făcea, ci peste care se făcea istorie. Şi iată că, dintr'o dată, acest *"popor vegetal"* a fost trezit, prin vrednicia celor mai buni fii ai săi, *"din somnul cel de moarte"*, dându-i-se posibilitatea de a se situa din nou *"în ordinea firească"*, care, atunci, putea fi restaurată. Dar n'a fost să se întâmple aşa. Lipsa unei conştiinţe civice şi a unui sistem de valori bine articulat, pe de o parte şi presiunea vechilor structuri şi mentalităţi, pe de alta, au dus, în condiţiile în care sistemul coercitiv ce asigurase, în timpul dictaturii, de bine de rău, o oarecare ordine, a fost abrogat, la criza morală şi materială în care ne zbatem. Societatea românească a ieşit din ţarcul totalitarismului şi, lipsindu-i instrumentele necesare restaurării *"ordinii firesti"*, s'a pomenit în jungla democraţiei. Nici până astăzi, după mai bine de cinci ani dela ieşirea din tunel, noi nu avem edificată încă, o clasă politică, care să fie conştientă de misiunea pe care o are în acest moment de răscruce a societăţii pe care pretinde că o reprezintă. Politicienii noştri de astăzi sunt toţi, cu foarte puţine excepţii, improvizaţi şi contrafăcuţi, lipsiţi de vocaţie şi de conştiinţă civică, calităţi indispensabile unor adevăraţi oameni politici. Activiştii de partid, colaboraţioniştii şi oportuniştii de ieri sunt parlamentarii şi dregătorii noştri de astăzi. Ieşiţi din lunga noapte comunistă, pe lângă alte sechele, şi cu un pronunţat apetit de putere, aceşti inşi lipsiţi de chemare, şi de cele mai multe ori, şi de scrupule, au dat buzna în arenă şi au devenit oamenii noştri politici de astăzi. Cei mai mulţi dintre ei înţeleg democraţia şi se comportă, în înaltele funcţii pe care le ocupă, cam tot aşa cum o înţelege şi se comportă şi acum probabil, cetăţeanul din tramvai despre care am pomenit mai sus.

De asemenea, nici până astăzi nu se întrevede apariţia, în societatea românească, a unei clase de mijloc capabilă să asigure stabilitatea necesară funcţionării unei veritabile democraţii, după cum, nici până astăzi nu s'a făcut nimic pentru (re)crearea societăţii civile distruse în cei 45 de ani de regim comunist. Electoratul român este, şi astăzi, la fel de buimac şi orbecăitor ca şi în urmă cu cinci ani, nefiind nici acum capabil să discearnă care îi sunt interesele şi să identifice pe cei care i le-ar putea servi mai bine. Mai mult chiar, astăzi, confuzia, meşteşugit întreţinută şi amplificată de către cei ce au interesul să o facă, este, din cauza lipsei de perspectivă, mai mare parcă. Acum tot mai multe sunt vocile care cârtesc împotriva celor ce i-au trezit din somn, curmându-le coşmarul şi redându-le demnitatea de oameni. Tot mai mulţi sunt cei care se uită peste umăr înapoi la ţarcul din care au fost eliberaţi, tânjind parcă după *"comodităţile"* de altădată, când altcineva le gândea *"fericirea"* şi lua decizii în locul lor.

"Suntem un popor bolnav" s'au auzit, şi se mai aud încă, tânguindu-se anumite voci. Unii au pus şi diagnostice, prescriind chiar şi tratamente. Nimeni însă, dar absolut nimeni nu s'a gândit să le şi aplice. Intelectualitatea care este conştiinţa cetăţii şi care ar fi avut datoria să acorde asistenţă acestei societăţi bolnave şi să purceadă la alfabetizarea ei într'ale democraţiei, nu a făcut nimic, sau aproape nimic în acest sens, ci a lăsat-o pe mâna demagogilor şi învârtiţilor de tot felul care îi speculează ignoranţa, slăbiciunile şi credulitatea. Este adevărat că, la început, când entuziasmul *"eliberării"* nu se consumase încă, s'au auzit unele voci care atrăgeau atenţia asupra necesităţii (re)creării unei societăţi civile capabile de discernământ şi de opţiune. Au fost chiar unele iniţiative în acest sens, însă toate au fost abandonate încă din start, deoarece o asemenea lucrare cere perseverenţă şi, mai ales, dăruire de sine. Şi la noi astăzi, în deosebi astăzi, nimeni nu este dispus să dea mai mult decât primeşte. În aceste condiţii, o parte dintre intelectuali (mă refer la elite) s'au închis în turnul lor de fildeş, fiecare fiind preocupat să-şi dureze propria-i piramidă. Alţii s'au amestecat printre politicienii de ocazie şi dau din coate să acceadă la osul puterii. Cei mai mulţi însă, au îngroşat rândurile blazaţilor sau indiferenţilor şi aşteaptă ca *"ordinea firească"* să se instaureze dela sine, fără concursul lor. Desigur, până la urmă, probabil, că aşa se va întâmpla. Societatea românească, călăuzită de instinctul ei încă sănătos îşi va găsi singură, fără un far care să o călăuzească, calea de ieşire la liman, dar până atunci îi va fi dat să mai traverseze încă o lungă perioadă de deziluzii şi de neîmpliniri.

Instantanee

ÎNTÂLNIRE CU BASARABIA

Radu BADIU

Zi contradictorie de primăvară (dimineaţa vânt şi cer închis, după amiază soare violent) timp în care mă preumblu pe Calea Victoriei. În dreptul gardului editurii Academiei mă opreşte o tânără puţintică, trecută de 30 de ani, îmbrăcată în mantou turcoaz, pălăriuţă de aceeaşi culoare, cu o faşie de voal negru peste ea, venindu-i tinerei până pe faţă, de sub care m'au privit doi ochi mici, vii, de culoare verde, ca ai atâtor şi atâtor Romance. În ochi şi mai ales în buzele subţiri şi puţin crispate, pârlite, se citea neliniştea, durerea şi spaima. Ochii vii păreau acum secaţi de lacrimi vechi şi multe, cât ale unui neam.

M'a întrebat cu glas frumos cum se poate ajunge pe Calea Moşilor, la nişte Români unde era depusă nepoata ei, studentă basarabeancă la Facultatea de Filologie din Bucureşti, ultimul an, decedată de două zile, în urma unui neoplasm neiertător.

N'am putut să-i arăt tinerei numai pe unde s'o ia, ci m'am făcut ghid ad-hoc, simţind structural nevoia să-mi ajut o fiică aflată la ceas de cumpănă. Şi n'am făcut deloc rău deoarece astfel am cunoscut - pe viu - cum arată şi ce trăişte provincia noastră istorică Basarabia în ziua de azi.

În drumul nostru, care a avut un popas în casa Domnitorului Alexandru Ioan Cuza, azi sediul revistei "22", al editurii şi librăriei "Humanitas", - am putut prinde esenţialul prin convorbirea noastră - plimbare de două ore. Din motive ştiute bine de amândoi, (existenţa "reîntinerită" a KGB-ului şi a "noii" securităţi române) nu-i vom reda numele basarabencei noastre, necesitate ce va reieşi limpede din cele ce urmează. *"Doamne, zice pe când se odihneşte un pic pe o banchetă în casa Domnitorului Cuza, nu mi-am închipuit nici în vis că voi ajunge vreodată până aici... Simt aşa că mă odihnesc la mine acasă, după o prigoană de secole"...*

În acest timp îi scriam adresa mea, notam adresa dânsei din Chişinău şi ascultam într'o românească perfectă *"îndulcită"* de accentul moldovenesc puţin influenţat de smeachihsnacul semnului moale rusesc. *"Am sperat să scăpăm definitiv, dar rusofonii au ridicat iar capul şi vor să ne sufoce. Au câştigat alegerile tot ei, ajutaţi de activiştii de partid care sunt agrarienii. Aceştia au avut şi au agricultura în mână ca agronomi, mecanizatori şi funcţionari ai sovhozurilor şi colhozurilor care la noi nu s'au desfiinţat. Având şi acum pâinea şi cuţitul în mâini, iată de ce au primit atâtea voturi. Omul de frică lor, i-a votat iar. Şi apoi Frontul Popular Unionist a pierdut locuri pentrucă au intrat în el oameni care l-au compromis atunci când au fost deputaţi. Eu zic a fi fost aci o diversiune".*

Desigur, îi răspund, se poartă metoda. La noi, în 1990 PNTCD avea în jur de un milion de membri. Dacă ar fi votat fiecare pentru propriul partid obţinea la alegeri un procent de 14 la sută. Cum se explică acel procent de numai doi şi şase la sută?

"Da... comuniştii, securiştii au intrat în acest partid să-l distrugă din interior", a zis gura aceea tânără, uscată de sete fizică, sete după libertate şi dorul de mamă care este Patria-România. *"Doamne, domnule dragă, mai zice, mă tem că acesta este ultimul drum pe care-l mai pot face liberă încoace. Deja noi nu mai primim ziare româneşti, ca abonamente, ele s'au scumpit într'atât încât omul nu-şi mai permite să le mai cumpere. Printre altele activităţile pur româneşti sunt reduse şi tot mai marginalizate. Iată, muzeul literaturii române s'a şi desfiinţat, 30 de Români au fost daţi afară de acolo, a mai rămas şoferul rus, care-i şi fotograf amator. Ne temem că el a fost acela care i-a fotografiat pe cei 30 de Români dela muzeu, care au tot fost la mitingurile unioniste. Cred aşa, după ştiinţa mea, că KGB-ul are astăzi cea mai puternică organizaţie secretă din lume. Cu asta au trăit Ruşii şi mai ales comuniştii şi cu asta au scos iar capul în unme.*

Un rol nefast, anti-românesc, l-a jucat şi Leonida Lari în stricarea muzeului litertaurii române dela Chişinău. Această "taler cu două feţe" ne încurcă foarte mult în limpezirea inimilor noastre. Ca şi Grigore Vieru, care trebuia să se alăture scriitorilor români din ţară şi nu nesimţitului "naţional" care-i Adrian Păunescu. Ştim bine, domnule dragă, că Snegur e suficient şi mărginit, în spatele lui stă Petru Lucinschi, acest jumătate Rus care întrece în manevre şi viclenii până şi pe Iliescu şi Adrian Năstase de aici. Cunosc un tânăr ziarist român-basarabean care-i pune lui Lucinschi de doi ani zece întrebări capitale asupra soartei Basarabiei noastre şi de atunci n'a răspuns la nici una. Şi apoi mai este şi acest prim ministru - Sangheli - Rus nu numai după nume - care atacă direct România că nu face nimic pentru Basarabia. Durerea mea este că, pe undeva, are dreptate. Guvernul de aici, preşedintele partidelor politice de stânga se reped asupra Ungurilor degeaba căci Ardealul este de mult alipit pe vecie la patria mumă, pe când despre Basarabia nici marii lătrăi naţional-comunişti Păunescu şi C.V. Tudor nu zic nimic. Ce, parcă noi nu vedem, nu auzim, nu ştim!..." Se opreşte şi oftează: *"Oare cum va fi domnule dragă, viitorul nostru? mă întreabă cu toată durerea scrisă dintr'odată implacabil pe obrazul tânăr dar zbârcit de spaime. Am doi copilaşi - băiat şi fată - şi nu ştiu ce să fac pentru a le asigura lor viitorul cum trebue. Mă puteţi ajuta să aducem fetiţa aici, ca bursier, la unul din liceele româneşti? La Chişinău se trece iar la învăţământul bilingv şi eu aşa ceva nu mai pot să sufăr. Eu ca eu, dar asta nu admit nici în ruptul capului copiii. Cum putem spera, oare, o revenire la patria mumă?"* M'am gândit câteva clipe, să nu mă hazardez şi am asigurat-o că viitorul Basarabiei depinde numai de viitorul României. Dacă Românii adevăraţi, din partidele politice naţionale, cu adevărat democratice vor câştiga viitoarele alegeri atunci ţara va reveni la normalitate, economia va fi cu adevărat liberă, bazată pe proprietatea privată, în Ardeal va coborî iar liniştea cunoscută între cele două războaie, ţara îşi va recăpăta prestigiul în lume iar Basarabia, Nordul Bucovinei şi Cadrilaterul ne vor recontura ţara în graniţele ei fireşti. Comuniştii n'au avut şi n'au sentiment naţional. În venele lor curge sângele fals al internaţionalismului proletar, cea mai aberantă minciună din istoria omenirii. Ea a stat - şi stă - la baza urii de clasă şi a urii de rasă, care încă mai zguduie omenirea. Trebue să facem tot ce ne stă în putinţă, să scoatem oamenii din mrejele acestei uri ce ne-a distrus neamul şi ţara. Remediul? Revenirea noastră la simţirea străbună, la sentimentul de frate ce se naşte, trăieşte şi creşte în spiritul creştin al respectului faţă de mamă şi tată, bunic şi bunică, învăţător şi preot, om de ştiinţă şi de cultură, faţă de valorile autentice şi mai ales faţă de Maica Domnului, Iisus Cristos şi Atotputernicul Dumnezeu. Tânăra mă opreşte şi adaugă: *"Învăţiile democratice şi originale ale lui Iliescu şi Snegur sunt mâna diavolului care ne ţine dezbinaţi şi sugrumaţi în minciună. Ce parcă noi nu ştim: un comunist de structură intimă marxist-leninistă precum Iliescu (fost secretar cu propaganda în CC al PCR) şi Snegur (fost prim secretar al PC al RS Moldovenesti) nu poate să înţeleagă simţirea noastră şi nu au nici un interes ca ţara să fie unită'n cuget şi simţiri ca în măreaţa ei putere să înfruntăm orice loviri. De aceea simbolul în jurul căruia vom putea realiza marea şi adevărata unire este şi rămâne Regele. Căci regii noştri - Mihai Viteazu şi Ferdinand I au realizat această dorinţă a sufletului nostru: Marea Unire!"*

La Calea Moşilor m'am despărţit de tânăra intelectuală basarabeancă într'un loc simbolic - Moşii - fiind tocmai bunii şi străbunii noştri sub puterea cărora s'a creat şi-a dăinuit neamul românesc. Sub acest semn i-am sărutat mâna, cu dorinţa fierbinte de-a trăi să i-o resărut la Chişinău, în clipa când inimile româneşti vor exploda şi noua şi apropiata Mare Unire a tuturor Românilor în graniţele noastre fireşti. *"Sper să ne ajute Bunul Dumnezeu la împlinirea dorinţei fierbinţi de azi a adevăraţilor Români din ţară şi din lume, a întregului neam românesc"*, conchide dânsa la despărţire.

Montate !

PRODUSE AGRO-ALIMENTARE DIN ROMÂNIA

Dacă doriţi să vă reamintiţi gustul produselor tradiţionale româneşti, firma ***Darianne International*** *vă poate oferi această posibilitate chiar aici în America de Nord. Darianne International produce în România şi desface pe plan internaţional o gamă largă de produse alimentare specific româneşti: dulceţuri şi gemuri, murături asortate, piure de castane, ape minerale, etc. Cei interesaţi se pot adresa la sediul companiei din:*

DARIANNE INTERNATIONAL INC.

170 WEST BEAVER CREEK ROAD, UNIT 1,
RICHMOND HILL, ONTARIO, CANADA L4B 1LB
• Telephone: (905) 731-2204
• Facsimile: (905) 731-2268

Reprezentantul nostru la Montréal este:
Mihai Baron
Gestion Eurotrade
Tel: (514) 682-2945
Fax: (514) 682-6464

Reprezentantul nostru la Kitchener este:
John Pruneanu
Kitchener Bakery
296 Higland Rd. East
Kitchener, Ontario
N2M 3W7
Tel: (519) 745-6295

Reprezentantul nostru la Hamilton este:
Jovo Grubor
Power Of Nature Ltd.
125 Lancing Drive,
Unit 5,6, Hamilton,
Ontario L8w 2Z9
Tel: (905) 575-7995
Fax:(905) 575-1143

OLTENISME

Ionel RĂDULESCU

• La Hotelul *Jiul* din Craiova, tariful unei zile hoteliere, pentru Români urcă până la 30.000 lei - camera cu două paturi (la un salariu mediu lunar pe economie de 150.000 lei), în vreme ce străinii plătesc nu mai puţin de 80.000 lei, în care se include un mic dejun de 3.000 lei, pentru o persoană. În aceste condiţii, parcarea hotelului e pe trei sferturi pustie...

• • •

• În Piaţa Veche a Craiovei, tuciuriii şparlesc şi robinetele de pe reţeaua de alimentare cu apă. Ei au devenit teroriştii la lumina zilei, tâlhărind ţăranii în piaţă, ameninţându-i, ameninţându-le nisip în găleţile cu brânză, producând scandaluri şi bătăi cumplite. Nova Miliţia nu se bagă, când e vorba de ţigani...

• • •

• S.C. Năvodarul S.A. Calafat are 8 ferme piscicole, dintre care cea dela Cetate-Dolj asigură puietul de fitofag pentru două judeţe! Ferma se confruntă însă cu lipsa acută a furajelor, atacurile păsărilor ihtiofage (cormoranii din Bulgaria vecină) şi braconajul ţiganilor care-şi fac de cap, la adăpostul legilor prea blânde şi al miliţienilor *"poliţişti"*.

• • •

• Liceul de mate-fizică N. Bălcescu (Colegiul Carol I) şi-a sărbătorit trei decenii dela primul său succes internaţional, prin elevul Oct. Băscă - astăzi Prof. Univ. Dr. la Facultatea de Matematică Bucureşti. El a obţinut în 1964 premiul II la Olimpiada Internaţională de Matematică dela Berlin şi locul III la Concursul de matematică dela Moscova - îndrumat de prof. Evelina Stănescu.

• • •

• Asociaţia Română de Marketing şi Centrul pentru dezvoltarea întreprinderilor mici şi mijlocii au deschis la Craiova o bibliotecă economică de profil unică în ţară, donată de Asoc. Americană de Marketing, secţiunea Oregon, şi de Universitatea din Portland. Biblioteca americană are peste 4.000 de volume, semnate de laureaţi ai premiului Nobel în economie, valorează peste 300.000 dolari şi are ca domenii tematice: finanţe, contabilitate, management, marketing, ştiinţe economice si teorie economică generală.

• • •

• Obiceiurile comuniste din vremea *"împuşcaţilor" lui Iliescu"* se menţin până şi'n fotbal. Înainte de '89 odraslele ceauşiste ţineau cu Steaua, Sportul Studenţesc şi Inter Sibiu, cumnatul era fachir la Viitorul Scorniceşti, buhaiul de Bârca cânta iubirea alb-albastră faţă de Universitatea Craiova etc., etc. După '89 au apărut rapidiştii Iliescu şi Văcăroiu, stelistul Hrebenciuc, dinamovistul Tărăcilă, Federaţia cu fanii Sportului Studenţesc, băşca sponsorii securişti, patronii absoluţi ai valutei forte!

• • •

• Deşi are fabrică de ulei comestibil (S.C. OLPO ULEI S.A. Podari) Craiova duce dorul acestui produs de strictă necesitate, iar Doljul cumpără ulei vărsat dela Constanţa şi Slobozia! Uleiul îmbuteliat la Podari se livrează în Mehedinţi, Vâlcea, Gorj, Olt şi Argeş. Deşi la fabrică nu s'a mărit, preţul uleiului urcă artificial, ajungând pe piaţă la un cost aproape dublu! Fabrica nu face faţă solicitărilor, îmbuteliind 50.000 sticle de 0,5 l zilnic şi livrând ulei oricui plăteşte şi stă la rând zile şi nopţi!

• • •

• Trei comunişti craioveni (rebotezaţi socialişti, membri ai partidului Verdeţ) în frunte cu tov. Lungu (fost primar ceauşist al Craiovei şi actual deputat în Parlament!) au trecut Dunărea la Calafat, invitaţi de comuniştii bulgari dela Vidin, deveniţi şi ei deputaţi socialişti! Părţile au manifestat *"grija tovărăşească"* între consolidarea colaborării pe multiple domenii dintre judeţele Dolj şi Vidin. Şi noi şi Bulgarii am rămas sub umbrela comunistă a Moscovei, spre disperarea celor mulţi şi satisfacţia lingăilor aflaţi la Putere.

• • •

• La ultima teleconferinţă - gen ceauşist - ţinută cu conducerile judeţelor, guvernul de trepăduşi iliişti, prin gura Văcăroiului, a conchis cu cinism că finalizarea legii fondului funciar va coincide cu anul 2000!! După 3 ani şi jumătate s'au eliberat doar aproximativ 27% din titlurile de proprietate asupra pământului.

• • •

• Cu ajutor belgian, a fost construit, dat în folosinţă şi dotat cu aparatură modernă, un util dispensar medical în comuna Vârtop, din jud. Dolj. Salvarea belgiană de care dispune noua unitate medicală, în cazuri de urgenţă, e la dispoziţia bolnavilor care suportă benzina, în lipsa cotei lunare de combustibil.

• • •

NU ESTE PACE SUB CETINA DE BRAD

—— Dr. Coriolan BRAD ——

După o perioadă de transparentă linişte, relaţiile româno-maghiare sunt din nou în criză. Factorul principal al discordiei poate să fie dreptul Românilor asupra Transilvaniei sau încercarea unor grupări interne şi externe de a boicota intrarea României în organismele democratice internaţionale. Legitim, modificarea frontierelor existente, nu poate să mai intre în discuţie, fiindcă două tratate de pace au stabilit definitiv frontiera dintre România şi Ungaria, iar declaraţia dela Helsinki consfinţeşte încă odată această hotărîre. Este posibil însă, ca Maghiarii din România să aducă în discuţie o diversitate de formule pentru rezolvarea litigiului teritorial, urmărind prin procedee meschine, pe de o parte dezmembrarea integrităţii teritoriale, iar pe de altă parte boicotarea intrării României în organismele democratice internaţionale. Formula malefică a autonomiei politice şi culturale a regiunilor locuite de Maghiari în România, ar fi după ei soluţia cea mai oportună pentru ameliorarea sau stingerea conflictului româno-maghiar. Maghiarii fac solicitările revendicative în conjunctura economică şi politică cea mai critică pentru România. În ultima perioadă de timp, acţiunea lor ofensivă este mai virulentă şi după cât se pare susţinută de grupări cu sentimente antiromâneşti din afara ţării.

Pentru a nu eluda adevărul şi realitatea, este necesară prezentarea cronologică a relaţiilor româno-maghiare din ultimul timp.

După vizita Ministrului de Externe Meleşcanu la Budapesta în Septembrie anul trecut, pe ecranul orizontului îndepărtat se profila speranţa unui tratat româno-maghiar, care să stingă conflictul dintre cele două naţiuni.

In luna Noembrie 1994, o delegaţie română la Budapesta, în cadrul discuţiilor preliminare asupra tratatului româno-maghiar, prezintă propuneri concrete referitoare la *"lipsa reciprocă de pretenţii teritoriale şi pentru garantarea drepturilor minorităţii maghiare din România."* Delegaţia maghiară refuză să-şi dea asentimentul asupra celor discutate, până când nu se va semna o declaraţie separată referitoare la minoritatea maghiară din România.

În luna Decembrie 1994, Comisia pentru Drepturile Omului a Parlamentului Ungar face o vizită în România sub pretextul edificării asupra situaţiei libertăţii religioase şi drepturilor minorităţilor din România. Concluzia comisiei: *"necesarele clarificări şi normalizări dintre cele două ţări vecine sunt departe de a se concretiza"*, se pare că nu este benefică pentru finalizarea tratatului româno-maghiar. Întrebarea ziariştilor, la conferinţa de presă, de modul în care a reacţionat primul ministru al Ungariei la scrisoarea preotului Laszlo Tökes care pune în discuţie autonomia locală şi teritorială a regiunilor locuite de Maghiari în România, întrebarea a fost calificată de membrii comisiei maghiare ca *"un gest de impoliteţe"* al ziariştilor români.

Presa internaţională tratează situaţia româno-maghiară cu multă prudenţă. Ziarul german *"Frankfurter Allgemeine"* din 30 Ianuarie a.c. califică vizita din Ianuarie a.c. la Budapesta a secretarului de stat Hrebenciuc, ca un *"fiasco"*. El nu a fost acceptat pentru convorbiri nici de Preşedintele Ungariei Göncz şi nici de Preşedintele Consiliului de Miniştri Horn. Convorbirile au fost purtate cu secretarul de stat Tabajdi, dela biroul ministrului preşedinte. De fapt şi Dl. Hrebenciuc declarase în ţară la reîntoarcere: *"Există încă bariere psihologice. Nu trebue să ne aşteptăm la rezultate spectaculare. E nevoie de alte întâlniri care să abordeze relaţiile româno-maghiare şi obstacolele care împiedică normalizarea lor."*

Refuzul deliberat al Ungurilor şi comentariul D-lui Hrebenciuc confirmă poziţia negativă a Ungurilor pentru detensionarea relaţiilor româno-maghiare. Refuzul sfidează normele moralei de convieţuire paşnică între cele două popoare şi poate pune poporul român în faţa unor *"rezultate spectaculare."*

În baza imunităţii forţei prin minoritate, Maghiarii din România îşi continuă activitatea antinaţională cu spatele acoperit de elemente revizioniste din exterior. De aceste legături Maghiarii din România nu fac nici un secret. După declaraţiile D-lui Takaci Csaba preşedintele executiv, UDMR are legături cu toate partidele şi organizaţiile politice din Ungaria şi a precizat şi mai mult *"legături operaţionale, mai accentuate cu partidele aflate la guvernare sau în coaliţia guvernamentală, respectiv Partidul Socialist Maghiar şi Partidul Liberal"*.

După un program stabilit, la 14 Ianuarie a.c., Conducerea Centrală a UDMR a organizat la Sf. Gheorghe conferinţa naţională pentru autodeterminare, înfiinţând un consiliu pentru autoadministrare şi s'a votat în acelaşi timp şi regulamentul de funcţionare al acestui consiliu.

Declaraţia preşedintelui uniunii Marko Bela făcută la Cluj în data de 16 Ianuarie a.c. în sensul că UDMR nu va renunţa la *"conceptul dreptului de autodeterminare"* se pare a fi riscantă şi degradează şi mai mult relaţiile româno-ungare. Rămâne de văzut cum se va pune în aplicare *"conceptul dreptului de autodeterminare"*, fiindcă hotărîrea contravine în mod flagrant cu caracterul unitar, indivizibil şi integritatea teritorială a statului român. Conform Constituţiei actuale, organizaţiile de orice natură ar fi ele, dacă încalcă aceste principii sunt considerate neconstituţionale şi din păcate UDMR, prin politica promovată în prezent în mod deliberat acţionează anticonstituţional.

PNŢCD este primul partid politic din România care a semnalat pericolul ce-l reprezintă UDMR pentru unitatea statului român. In Octombrie 1993, PNŢCD denunţă Curţii Constituţionale, activitatea neconstituţională a UDMR, fără ca această instanţă supremă să se sesizeze şi să întreprindă măsurile de rigoare. La 18 Ianuarie a.c., PDAR solicită de asemenea scoaterea UDMR în afara legii pentru *"activitate anticonstituţională"* care are ca *"obiectiv final dezmembrarea României"* şi cere ca *"formaţiunea etnicilor maghiari să rămână doar o uniune culturală, fără atribuţii politice."*

Din expunerea mai mult rezumativă a faptelor semnalate, fără echivoc se poate deduce cine sunt cei care pun obstacole în calea normalizării relaţiilor româno-maghiare. Este evident că nu vin din partea română, care a pus la dispoziţia minorităţilor din România cele mai optime condiţii pentru a le asigura libertatea politică, religioasă, culturală şi tradiţională.

Prin deformarea adevărului şi defăimarea a tot ce este românesc, Ungurii încearcă să obţină din partea unor state şi organizaţii suprastatale europene, aureola de martiri şi sprijinul acestora în aplicarea planului de dezmembrare a României.

Călătoriile preotului xenofob şi infatuat Laszlo Tökes în statele europene şi în America nu sunt decât campanii de defăimare şi instigare, prin care încearcă să falsifice adevărul şi realităţile din Transilvania.

Transilvania formează o unitate politică şi economică model de pluralism cultural, religios şi de tradiţii. În nici o altă ţară minorităţile nu se bucură de o mai mare libertate şi o protecţie individuală ca în România. Pentru Unguri s'au creat în mod special facultăţi cu limba de predare maghiară, pe lângă universităţile din Cluj şi Tg. Mureş, ceea ce nu a făcut nici un stat de pe întregul mapamond pentru minorităţile conlocuitoare. Autorul american Milton G. Lehrer, în cartea sa *"Ardealul pământ românesc"* scrie textual: *"Minorităţile trăiesc în Transilvania ca într'un Eden, fiind de multe ori invidiate de însăşi naţia majoritară."*

Am mai scris şi în alte împrejurări că relaţiile româno-maghiare nu se vor îmbunătăţi sau efectiv nu vor dispare conflictele etnice:

- cât timp Ungurii refuză să recunoască adevărul istoric în legătură cu originea şi dezvoltarea poporului român;
- cât timp nu vor renunţa la propaganda deşănţată antiromânească;
- cât timp Ungurii din România nu vor recunoaşte că sunt cetăţeni români de origine etnică maghiară, deci egali în drepturi cu toţi cetăţenii României, fără a mai cere să li se acorde privilegii nejustificate.

Dacă Vestul va cădea în plasa tendenţioasă a propagandei maghiare clădită pe sentimente naţional-şovine şi nu-şi va apleca urechea asupra adevărului şi stărilor de fapt *"se va putea trece printr'o turnură catastrofală"*. Autonomia Transilvaniei este prima etapă importantă pentru Unguri, în speranţa ca ulterior să o poată anexa Ungariei.

În prezent, Transilvania devine o problemă de importanţă capitală, care trebue tratată cu mare precauţiune pentru a nu ajunge o nouă Iugoslavie.

ÎN JURUL UNUI REPORTAJ ŞI AL UNUI INTERVIU

—— Adrian GRIGOROPOL ——

Critica este esenţială politicii. Fără ea, ar fi tăcere condamnabilă sau totalitarism. Când este vorba de orgolii, şi păunii se înfoaie în pene, dar tot păsări rămân, iar nu vulturi.

Reportajul D-lui Constantin Alexandroaie la *"Europa Liberă"*, deşi de rutină informativ şi interviul de importante opinii luat D-lui Corneliu Coposu de o jurnalistă şi publicat de un săptămânal din New York, necesită serioase discuţii.

Dacă reportajul reflectă poziţia Casei Albe la întâlnirea dela şef de stat la şef de stat, dintre Preşedintele Clinton şi Preşedintele Snegur, publicată în Declaraţia din 31 Ianuarie 1995, interviul este o prestaţie, în cel mai bun caz, de amatorism al interogativei. În schimb, el apare de o adevărată stângăcie politică definitorie pentru Preşedintele PNŢCD, deşi datorită presiunii timpului, răspunsurile au fost date contra cronometru. De fapt, întrebările nici nu puteau avea conexiune cu răspunsurile.

Intervertesc ordinea în timp dintre Declaraţie şi interviu şi încep cu cel de-al doilea, pentrucă deşi Dl. Corneliu Coposu nu a spus tot ceea ce avea pe suflet în legătură cu Declaraţia, probabil nu va întârzia să o spună.

În total, au fost trei întrebări şi două reflexii. Una din reflexii s'a încheiat cu un nelalocul lui semn de întrebare. De altfel fără răspuns, Dl. Coposu expunând ce socotea că trebue adus la cunoştinţă. Aşa că după ce a fixat cadrul venirii sale la Washington, ca invitat al Congresului şi ca participant în prezenţa Preşedintelui Clinton la anuala rugăciune la gustarea de dimineaţă, *"Prayer Breakfast"*, oferită la sute de invitaţi din multe părţi ale lumii, că s'a întreţinut acolo cu diverse importante personalităţi şi congressmeni, a ajuns să-l menţioneze şi pe ex-guvernatorul Statului Missouri şi actualmente senator republican, John Ashcroft. A fost un prilej nefericit pentru jurnalistă, ca să intervină cu completarea că acesta *"a fost la Bucureşti în 1993 sau 1994 (date nesigure dar n.n.), foarte activ în mişcarea creştină, celebru autor şi interpret de GOSPEL (muzică religioasă pe teme de jazz afro-american)?"* Să ne ierte dânsa, chiar dacă-i place cumva muzica religioasă pe teme de jazz afro-american, dar cum Gospel în limba engleză înseamnă nici mai mult, nici mai puţin decât EVANGHELIE, nu poate fi în nici un caz creditat ca autor şi chiar interpret al acesteia. Nu poţi decât să rămâi perplex. Dl. Coposu a trecut peste semnul de întrebare ca şi neauzit şi a atacat o problemă gravă, faptul că în prezent în Congres se discută legea 57, privitoare la *Securitatea Statelor Unite şi echilibrul mondial, statele din grupul dela Visegrad (Polonia, Ungaria şi Cehia n.n.), Ţările Baltice şi* (culmea!) *Ucraina.* Paranteza este textuală. Nu credem că verbaţia îi aparţine intervievatului.

Aici intervine *"PERLA"* vederii politice a jurnalistei. *"Poate că e bine. Scutul ucrainean poate că ne va cuprinde şi pe noi."* Românii ar fi spus *"risis teneatis."* Noi să ne abţinem lacrimile. Replica D-lui Coposu: *"Nu este deloc bine. România trebue numită şi ea. Am protestat cu mare indignare şi am găsit înţelegere la nouă congressmeni. Nu mai mulţi, pentrucă România nu merită să fie pusă alături de celelalte state, fiind foarte în urmă, atât în aplicarea instituţiilor democratice, cât şi cu calea integrării în NATO."*

***

În legătură cu integrarea în NATO, în această organizaţie militară, privită chestiunea LA MODUL GENERAL, părerile sunt profund împărţite în Congres, în presă şi opinia publică. Deci această problemă rămâne foarte labilă şi nu cum o are în vedere Dl. Coposu.

În continuare, Dl. Coposu subliniază că articolul din Legea 57 în dezbatere în Congres este foarte nocivă pentru România şi trebue amendată, dânsul străduindu-se personal să creeze un *"lobby"*, incluzând congressmeni şi oameni de afaceri care să susţină amendarea, conchizând cu un adevărat semnal de alarmă că: *"Dacă România este lăsată pe dinafară, rămâne pradă Federaţiei Ruse."*

Acest semnal de alarmă, considerăm noi, ar fi trebuit să vină din partea preşedintelui nostru şi guvernului său, care tac nu pentrucă nu ar şti nimic, ci pentrucă preferă lanţurile pactului de prietenie - şi probabil şi mai mult decât atât - pe care l-a încheiat imediat după alegerea sa, Preşedintele Iliescu cu Preşedintele Boris Elţin.

De altfel, nu ca răspuns la întrebarea *"perlă"* ce i s'a pus, Dl. Coposu atinge în treacăt şi vizita sa la Muzeul HOLOCAUSTULUI din Washington, constatând cu uimire, spre deosebire de Preşedintele Iliescu care l-a vizitat chiar la deschidere, că în ce priveşte situaţia din România, lucrurile sunt denaturate, după informaţii luate dela regimul comunist şi că în privinţa celor care s'au distins prin activităţi umanitare, nu sunt menţionate decât opt persoane.

La acest punct, noi credem şi de fapt ştim, că lucrurile au fost şi sunt în mod deliberat denaturate, fără ca cei în drept să protesteze. Este o chestiune care se reflectă asupra demnităţii întregului popor şi a fost nevoie ca un Corneliu Coposu ***să vadă şi să nu tacă.***

Jurnalista a mai intervenit cu o întrebare de minus 25 de puncte:

- *"Gala Galaction este menţionat?"*

"No comments", cum a spus dânsa la finele interviului. Dictonul românesc este: *"Dacă tăceai, filosof rămâneai"*.

Faţă de titlul corespondentei, mă întorc la Declaraţia Clinton-Snegur. În 1989, poporul român, singurul popor de sub tutela fostei Uniuni Sovietice care s'a ridicat în masă contra dictaturii comuniste şi a plătit cu sânge înflăcărata sa acţiune, indiferent dacă este privită ca o REVOLUŢIE furată, nu merită marginalizarea din politica externă americană. România nu este Preşedintele Iliescu, iar poporul român nu este de tratat cu etalonul unei persoane vremelnice. În mod stupefiant, nu mai poate fi tratat ca o piesă de sacrificiu precum la Yalta şi Malta şi este cazul ca făuritorii politicii externe americane să aibă viziunea că, într'o zi, o asemenea politică va fi contra productivă. Declaraţia Clinton-Snegur este ultragiantă, atâta vreme cât aceasta ratifică pactul Ribbentrop-Molotov şi definitivează sub o formă ocolită raptul teritoriilor Basarabia şi Nordul Bucovinei, prin garantarea unei *"Republici Independente Moldovene"*, negând drepturile sacrosancte ale României, spre a SERVI INTERESELE FEDERAŢIEI de a-şi păstra hegemonia asupra aşa-zisei Comunităţi de State Independente.

Dacă politica americană este mai mult speriată decât compasionată de Cecenia, trebue să-şi amintească de 23 August 1944, când curajul Românilor de a întoarce armele contra nazismului, a participat cu importante forţe armate la luptele care s'au dus până la victoria Aliaţilor, vărsând în Vest poate chiar mai mult sânge decât în Est, că după aprecieri aproape unanime, a scurtat războiul cu şase luni fără a i se recunoaşte calitatea de cobeligerantă şi că niciodată nu s'a pus în balanţă economia de sânge a Aliaţilor Vestici.

Ar fi timpul ca Americanii, care preţuiesc atât de mult propriul lor sânge, să aibă acum în vedere sacrificiile poporului român şi să-l garanteze pe acesta înaintea oricui şi să nu uite că, până la urmă, istoria va fi de partea noastră.

VASILE POSTEUCĂ

10 Septembrie 1912,Stăneştii de jos, jud. Rădăuţi - 6 Decembrie 1972, Chicago

"POEME DE SUFERINŢĂ, CREDINŢĂ ŞI DOR"

Gheorghe RĂDULESCU

Vasile Posteucă, poet şi ziarist bucovinean, din aceeaşi familie spirituală şi naţională cu Eminescu, având rezonanţe dureroase, semnificativ-solidare de înstrăinare cu Aron Cotruş şi de pătimire a neamului cu Octavian Goga, suflet de Român autentic din plămada înaintaşilor săi ţărani răzeşi de pe plaiurile Bucovinei şi ale Moldovei de Nord, şi-a cântat suferinţa şi lupta poporului cu ochii aţintiţi spre Dumnezeu şi infinit, cutezător şi încrezător în forţa neamului său nemuritor.

Născut în satul Stăneştii de jos, la 10 Septembrie 1912, în judeţul Rădăuţi, Vatra Domnească, întinsă din ţinutul Sucevei şi până dincolo de Cernăuţii lui Aron Pumnul, Hurmuzachi, Eminescu ori Iancu Flondor, pământ sfinţit de paşii, de luptele şi locaşurile sfinte ale Marelui Voevod Ştefan cel Sfânt, Vasile Posteucă ia fiinţă în casa lui Iremie şi a Ilenei Posteucă, fiind penultimul copil dintre cei şase: - Domnica, Gheorghe, Leontina, Visarion, Vasile şi Ilie. Între anii 1920 - 1924 urmează şcoala primară, apoi liceul Laţcu Vodă din oraşul Siret, îşi ia bacalaureatul în 1931 şi în acelaşi an până în 1936 frecventează cursurile Facultăţii de Litere (Limba română), din Cernăuţi, unde îşi ia licenţa, cu calificativul *"Magna cum laude"*. Printre profesorii din acel timp, pe care Vasile Posteucă i-a avut la Universitatea din capitala Bucovinei, îi remarcăm pe: Leca Moraru, Ion Nistor, Traian Brăileanu, Constantin Narly, Grigore Nandriş, Ilie Bacinschi şi Romul Cândea.

Între 1934-1935, Vasile Posteucă este Preşedintele Societăţii *"Arboroasa"*, apoi Vice-preşedinte şi Preşedinte al Centrului studenţesc din Cernăuţi, după îmbolnăvirea şi moartea lui Dumitru Strâchinaru.

Tot el organizează Primul congres al studenţilor bucovineni, la Suceava. Prin îngrijirea lui Mircea Străinul, se pun bazele în 1935, revistei *"Iconar"* în casa profesorului Traian Brăileanu, revistă în care publică Liviu Rusu, Vasile Posteucă şi Ionel Ţurcanu. În Octombrie 1936, Vasile Posteucă se căsătoreşte cu Zamfira Horodnic, licenţiată în Istorie, la aceeaşi universitate din Cernăuţi, sora poetului Mihai Horodnic, dispărut de tânăr dintre noi. Între 1937-1938 este profesor; în acelaşi an, 1938, se naşte primul copil, Doina, care îşi va lua diploma de licenţă în meteorologie, la Universitatea din Bucureşti. În 1939 se naşte al doilea copil, Doru, care este inginer, studiind Politehnica din acelaşi oraş. În anul 1940, Vasile Posteucă este concentrat ca ofiţer de rezervă. În acelaşi an familia Posteucă se refugiază la Fălticeni, apoi la Bucureşti, din cauza ocupării Bucovinei de Nord, a Basarabiei şi a Ţinutului Herţa, de către trupele invadatoare bolşevice ruseşti. Din 1941 viaţa familiei Posteucă începe să devină grea şi tristă, Vasile Posteucă este nevoit să plece prin Polonia în Germania. În 1942, se află în lagărul dela Buchenwald, în 1950 vine în Canada, unde va fi profesor de limba germană şi franceză, în 1962 îşi susţine doctoratul la Universitatea din Toronto cu subiectul *"Experienţa interioară în opera lui Rainer Maria Rilke"*, iar în 1966, va fi profesor de limba germană şi franceză în Statele Unite, la Minnessota, la State College din Mankato. În anul 1968, după multe încercări şi impedimente, reuşeşte să-şi revadă familia în Statele Unite, întâi soţia, Zamfira, în 1970 pe fiul lor Doru, iar în 1972 pe fiica lor Doina, an în care Vasile Posteucă se stinge din viaţă, la 6 Decembrie, de Sfântul Nicolae, la spitalul *"Colombos"* din oraşul Chicago. După cum se observă, viaţa Românilor în general a fost şi este tristă, *"popor fără noroc"*, cum spunea Mircea Eliade, cu toate acestea poporul român şi-a relevat în faţa lumii marile lui valori care, cu toate opreliştile puse, şi-a demonstrat forţa şi vigoarea creatoare de care dispune.

Opera poetică a lui Vasile Posteucă izbucneşte năvalnic, revărsând din suflet o suferinţă de veacuri a poporului său, o suferinţă a unui neam care în tot zbuciumul lui nu l-a avut decât pe Dumnezeu.

Dar iată-i opera: În 1938 apar *"Cântece de fară"* în tipografia Bucovinei a lui Torouţiu. În 1940 apar *"Cântece şi descântece"* cu o prefaţă de Gavril Ionescu, carte tipărită în Editura Mitropolitul Silvestru (operă distrusă de hoardele sovietice). În anul 1953, apare *"Carte de cântece româneşti"* - la Madrid. În anul 1954, în Editura *"Carpaţi"* din Madrid iese de sub tipar volumul *"Poeme fără ţară"* cu o prefaţă de Aron Cotruş şi trei desene de Eugen Drăguţescu, volum în care sunt incluşi - Vasile Posteucă (cu cea mai mare parte) cu volumul *"Icoane de dor"*, Nicolae Novac şi N.S. Govora. În 1960 apar *"Cântece din fluier"*, volum tipărit la Cleveland, Ohio, apoi în 1962, în Mexic apare cartea *"Poeme ghivizii"*, în 1963 apare poemul de 29 de pagini *"Catapeteasma Bucovinei"*, publicat în Mexic la tipografia lui Nicolae Petra, iar în 1967, apare în Editura Revistei *"Drum"* din Madrid cartea *"În marea şi'n mormintele din noi"*. Cu patru ani în urmă, în 1963, Vasile Posteucă editează în exil sub direcţia sa, revista *"Drum"*, care apare şi după dispariţia poetului, de data aceasta sub direcţia lui Ion Halmaghi.

Suflet înaripat şi mereu în zbor spre infinit şi ţara lui înnegurată de doliu şi lacrimi, Vasile Posteucă îşi cântă neîncetat dorul, dragostea şi durerea, fiind el însuşi un răstignit al suferinţei neamului.

Poemul de început din volumul *"Icoane de dor"*, intitulat *"Prefaţă"*, scris la Alençon la 14 Septembrie 1949, este o răscolire în timp a unui suflet într'o continuă învolburare, într'o continuă frământare, îndoială, prăbuşire şi înălţare a omului încleştat de durere, dor şi speranţa care nu-l părăseşte, de speranţă creştină, care îi va aduce reînălţarea neamului: *"Dă-mi Doamne dreptul să-Ţi vorbesc odată / Cum Îţi vorbeam când când nu Te-am fost vândut, / Când nu Te aplecaseşi pe lopată, / Când totul era'n mine ne'nceput, / Acolo unde revărsat în fire / Erai lumină, cântec şi risipă, / Când toată vremea se'mplinea'n iubire / Şi veşnicia începea'ntr'o clipă. / Împodobind tăceri necunoscute / Le-am pus culoare şi le-am dat tăiş, / Şi le-am udat cu lacrimi din lăute / Ca nişte iezi să sburde'n luminiş... / Drag cetitor, din zodia ce vine, / Tuară-mi toată inima cruciş, / C'am plâns şi pentru ceasul tău pieziş / Cu chinuri şi cu'nvolburări haine..."*

Poezia lui Vasile Posteucă desprinde pentru neuitare întreaga structură a tainelor româneşti, le poartă în el ca inima şi sufletul, întărindu-le spiritul prin suferinţa care i-a cuprins fiinţa şi-l poartă departe, departe spre izbândirea de noi valori ale creaţiei.

Ţăran curat prin origine, creator prin ereditare folclorică, Vasile Posteucă îşi cântă mioritic soarta: *"Prin vatră, prin strungă, / Strigoi se alungă, / Pe ceruri, pe dungă, / prin porţi să străpungă, / La vatră, la strungă. / A fost într'o seară/ De vifor amară... / A plâns o fecioară / Prin iadul de afară, / Demult într'o seară. / A plâns şi-a strigat, / Din hău de veleat, / Cu glas tremurat, / Un nume ciudat,/ A plâns şi-a strigat. / Pe-aproape, colea, / Căzuse o stea / Şi-a moarte spunea / Şi-a cumpănă grea,/ Pe-aproape pe colea..."* (*Mioriţa, din Icoane cu dor*) Colomea, Noembrie 1941.

În vers şi ritm popular, Vasile Posteucă îşi hrăneşte sufletul şi credinţa prin trăirea nestăpânită a locului unde s'a născut şi crescut în spaţiul veşniciei lui, însă durerea este atât de mare, încât distanţele şi nenorocul îi împiedică dorinţele nestăvilite, care n'au putut fi temperate decât de transcendenta moarte: *"Satule, cu cerul clar, / Ca o boltă de altar, / Fără veac, fără hotar, / Tu strângi lumea tot mai rar / Lângă toaca de stejar, / Să'ngenunche'n iconar / Lângă îngeri cu stihar, / Satule destin amar.../ Satule, albastră iie, / Aşternută'n veşnicie, / Drum, Lui Dumnezeu, să vie, / Să-ţi mai ia din sărăcie, / Ţi-a rămas vrerea pustie, / Geamătul, zădărnicie. / Nu-i dreptate să te'nvie / De sub crâncena urgie, / Şi Iisus e'n pribegie, / Şi n'aude şi nu ştie, / Satule, albastră iie!"*

Şi mai departe, în poemul *"Satul meu"* (din *"Icoane cu dor"* ca şi precedentul poem), poetul parcă pătrunde în veşnicie, căci în veşnicie sunt poeţii, atingând chiar emanatismul Lui Dumnezeu, deoarece el, omul, făptura din lumea sensibilă, caută să se ridice prin Logos, adică prin Christos, cu sufletul plin de slavă şi credinţă spre forţa care l-a zămislit, dar iată că în concepţia ţărănească (lucru întâlnit la Creangă, Arghezi, Voiculescu, Crainic ori Gyr), Tatăl ceresc îi este chiar miegieş de ogor şi cer, căci trimisul Domnului locuieşte chiar în sufletele noastre, prin Duhul Sfânt: *"Acesta-i centrul lumii: satul meu... / La marginea Lui Taica Dumnezeu. / De-aicea'ncep cosminele şi plaiul / În care mai demult fusese raiul... / Aici am stat cioban şi-am plâns cu naiul".*

Dar, tot aranjamentul ideatic şi metaforic este izvorît dintr'o interiorizare profund creştină, încât se ajunge la mistică pe cale de credinţă, de viziune şi convingere, fără tribulaţii oculte, magice, vitaliste, fără îndoieli individualist-intelectualiste: *"În satul meu stau stelele pe loc* (aspaţial) */ E fără calendar şi ipisoc...*(atemporal) */ Doar soarele domnind peste furtună / Îi risipeşte'n câmpuri şi-i aundă, / Căci ziua trag amarnic în răsteu, / Iar seara stau la sfat, cu Dumenzeu, / Şi se'nţeleg tăcând la un pahar / Că-s doar vecini cu casa'ntr'un hotar... /... / De-aceea-i tare mândru satul meu, / La marginea Lui Taica Dumnezeu...."*

Poet de factură clasică, cu unele linieri simboliste ca'n *"Toamna"* din *"Icoane de dor"* şi'n aceea din *"Cântece de fluier"* şi'n altele, Vasile Posteucă îşi trasează singur estetica continuu cu valorile, cu viaţa, cu echilibrul spiritual şi moral, căci Român fiind, îşi găseşte forţa pe care i-a dat-o Dumnezeu, însă lirismul îi este încărcat de lacrimi, care chiar dacă nu se văd uneori, din discreţie şi demnitate se descopăr în versul lui tulburat de durere, de aşteptare şi de încordare: *"Soare bun, trimite-mi o frântură / Din lumina ta ca să renasc. / Mi-a crescut venin şi iarbă'n gură, / Toate deznădejdiile mă pasc. / Strugur sunt şi zilele, cu ură, / Mă strivesc prea timpuriu, sub teasc..."* (*Rugăciune II* din *"Icoane de dor"*).

Sfâşiat ca pământul de ape, Vasile Posteucă are o suferinţă ancestrală a neamului, la el poezia e un fel de rugăciune, o liturghie, în care se sfinţeşte prin durere şi închinare întregul mers al vieţii.

Spaima lui se revarsă şi din gândul care-l apasă ca o obsesie din lipsa de dreptate ce ar putea coborî peste el şi dela el peste neamul lui înfricoşat de netrebnicia opresiunii: *"Nu chinul că m'am stins aşa departe. / În besna nopţilor precum năierii, / Şi nu mi-o şti de nume nici o carte; / Şi nici pustiul fără capăt al tăcerii, /Nu astea-mi sfarmă pieptul de durere. / E altceva ce din adânc mă sapă, / Şi chinului fără sfârşit mă cere: / Anume că voi fi fără dreptate / Un mort pe care nu l-aţi pus în groapă, / Şi-l duceţi toată viaţa voastră'n spate..."* (*Pentru Zamfira*, din *"Icoane de dor"*).

Vasile Posteucă a scris o poezie pe înţelesul tuturor, o poezie fără elucubraţii, fără ermetisme şi sensuri de subtext, numai pentru a dovedi că scrie o poezie adecvată pentru al VI-lea şi al VIII-lea deceniu al secolului al XX-lea, poezia lui este o creaţie de suflet, o poezie de sacrificat, de mare patriot, de martir, dar martirajul poetului e fortificat de credinţa care nu l-a părăsit până la moarte, este poezia dialogului cu Dumnezeu, poezia unui suflet cu o deosebită putere de a iubi, o poezie românească a căror filoane sunt profund implântate în rădăcina neamului şi a pământului din care este plămădit poetul. Impresionante sunt versurile din *"Ultima scrisoare"* (din *"Icoane de dor"*, în Aprilie 1942, la Rostok), poem în care poetul parcă îşi ia rămas bun dela mamă, dela prieteni şi vrăjmaşi. Ca un răvaş al durerii, al despărţirii şi necunoscutului, plin de obidă şi de indignare se scufundă în voia soartei, ca un osândit al unui destin nemilos şi nedrept: *"Măicuţa mea cu sufletul bun, / De-acuma n'o să mai vin nici de Paşti, nici de Crăciun. / Nu m'oi mai legăna'n privirea ta de smaralde / Ca'n nişte scufece descântate şi calde. / Mâna ta ca o garoafă uscată / Nu o voi mai săruta niciodată... / Să le spui vrăjmaşilor să nu le fie teamă / Că nu mai sunt decât amintire, mamă. / Şi tu nu mai crede în zări şi'n lăstuni, / Că toate s'au învăţat a spune minciuni..."*

Cu *"Poveste de Crăciun"* scrisă pentru cei doi copii, Doina şi Doru, rămaşi în ţară împreună cu mama lor, Zamfira, poetul pătrunde într'un univers inefabil de Crăciunul care vine, dar cumplit de trist pentru sufletele de copii şi al mamei, năpăstuiţi şi singuri, fără tatăl pe care nu ştiu dacă îl vor mai vedea vreodată. Poetul descoperă datorită sensibilităţii sufletului său zbuciumat şi chinuit de tată şi poet, întreaga dramă pe care o trăiesc cei de acasă. Imaginaţia creatorului este atât de încărcată de suferinţă, de dragoste, de imagini ce iau un aspect fantast, aproape apocaliptic, dar tot atât de realist, încât

analiza psihologică, introspecţia pe care o realizează creatorul devine o crudă realitate, a unui adevăr care nu poate fi spus decât în versuri, căci de multe ori realitatea este incredibilă: *"Într'un târziu rămâne strada goală, / Doar un străin mai stă lângă'o vitrină, / Privind pierdut risipa de beteală / Şi splendida poveste de lumină; / Un biet pribeag, bătut de dor şi soare, / Ce-şi vede'n visuri Ţara şi cătunul. / Sunt şase ani de când e dus departe, / Şi mâine e Crăciunul..."*

Şi, halucinant izvorăşte din pribeag dorinţa, dorinţa însă e deşartă: *"Ci gândul lui e-acum de mult acasă: / Prin mari troiene el aleargă'n grabă / Înfiorat de-o veste bucuroasă / Spre-un geam sărac, c'o luminiţă slabă. / Acolo-i inima rămasă'ntreagă! / Mai sunt trei paşi. Acum e nunai unul... / E chiar sub geam şi-i vede cum se roagă, / Şi mâine e Crăciunul... / ... / Mămico, spune Doina, într'o vreme, / Şi-i şterge ochii dulce cu baticul. / - Ce-ar fi să-i spui lui Moş Crăciun să-l cheme, / Din depărtarea lui şi pe tăticul? / Şi spune Dorul galeş şi cu minte: / - Ce-ar fi să-i dăm scrisoarea cu lăstunul? / Şi plâng tustrei mai galeş ca'nainte, / Şi mâine e Crăciunul..."* (*Poveste de Crăciun*, din *"Icoane de dor"*).

În repertoriul poemelor sale din *"Icoane de dor"* se află înscrise cu litere de foc şi profundă tristeţe poemele *"Jale basarabeană"*, *"Pentru Bucovina"* şi *"Bucovina"*. În genul lui Alecsandri ori Eminescu, Vasile Posteucă se contopeşte cu versul şi cântecul popular, al ţăranului, al satului, el devine un cântăreţ al plaiului mioritic, oriunde s'ar afla pe pământul României, pentrucă acest pământ rodeşte spicul de grâu al pâinii şi bobul de strugure al vinului, sfinţite în potirul euharistic, binecuvântând dorul, dragostea, şi viaţa, aşa cum le întâlnim în poemele din volumul *"Cântece din fluier"*, apărut la Cleveland, Ohio, 1960: *"Mioriţă, miorea, / Leagănă-L cu lacrima, / Pe Cel Nou în ieslea ta, / Cătu-i lumea: Mesia..."*

Dragostea chinuie sufletul şi trupul sub încinsul cer de stele, gândul îşi urmăreşte ideea născută din visul dorului de a iubi şi a fi iubit, sub obladuirea permanenţelor naturii româneşti: *"Stele sfarm într'o bătută. / Vântul codrilor în fluer / Mă ridic în plai şi şuer, / Mersul legănat de ciută. / În gurgui, luceafăr mare, / Cerb jucat în vis regesc, / Dorul dragostei mă doare, / Mă desfac în zări şi cresc. / De-i dormi la noapte'n fânul / Cerului, cosit curând, / Vânt voi fi să-ţi tremur sânul, / Mir de lună, murmurând."* (*Cântul al III-lea*).

Talentul şi originalitatea poetului îşi pun pecetea în versuri populare, prin dorul de ţară şi credinţă ca în poezia *"Colind"*: *"Drag luceafăr de-altădată, / Du-ne'n străşeasca glie / C'am bătut pământul roată / şi sinedriul nou nu ştie / Decât ură şi urgie... / Una, Sfântă Preacurată,/ Maica Domnului, Marie."*

Continuare în numărul viitor

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

VARTAN ARACHELIAN

CUVÂNTUL CARE ZIDEȘTE

Editura ROZA VÂNTURILOR

Oare Socrate nu se contrazicea pe tărâmul cunoașterii afirmând, pe de o parte, că știm că nu știm nimic, iar pe de altă parte poruncind omului - gnothi seavton - să se cunoască pe sine însuși? Dacă orice am face ajungem la aceeași concluzie de silogism că știm că nu știm nimic, ce rost ar mai avea să ne cunoaștem pe noi înșine? Oare nu ajungem tot la durerosul aforism că știm că nu știm nimic? Desigur că nu. Ceea ce pare paradox e de fapt o subliniere a adevăratei gnose - cunoașterea abisului ființial al *"sinelui"*, cunoașterea care dă viață. Sinele are o structură dialectică și ni-l descoperim numai prin cuvântul ***dia+logic***. Abisul uman spre deosebire de un ***black hole*** este un ***white hole***. În vreme ce un *black hole* soarbe într'un monologic destructiv stele și tot ce e materie și lumină, sinele omului dacă ajunge la realizarea imperativului gnothic devine un *white hole* născând universuri, metamorfozând materia într'un mod taboric și participând la durerile nașterii *"unui pământ și cer nou"*. Etimologic ***cunoașterea*** implică o ***împreunare*** având ca scop viața: *"Și a cunoscut Iacob pe Rahela și s'a născut..."*

Accentul pe care Socrate îl pune pe cunoașterea sinelui stă pe cuvântul cu structura lui dialogică. Ori spus altfel, accentul pe ființialitate, pe ontologic, iar nu pe cognitiv. Nu știința numeroaselor cuvinte e sotiorologie, ci înțelepciunea care implică și știința, iar nu invers.

Ca să scurtăm digresiunea, menționăm pe Kierkegaard, și ne oprim la Paul Tillich. Le vorbea studenților despre existență. ***Ex+sistere*** ca etimologie a ***existenței*** înseamnă ***a sta afară din***. Din ce? întreba profesorul de teologie. Și răspundea tot el: din neant. Dar dacă ***stă afară din*** ceva, atunci pe ce stă în afară? Pe cuvânt.

Martin Buber, unul din cele mai strălucite condeie *ale Evreilor, prin "I and Thou"* găsește o înălțare a cuvântului mai presus decât doar cunoașterea *"sinelui"* în sensul lui Socrate al relației de dialog ***I-and-you***. Buber, după analiza lui ***I-and-you,*** precizează că funcția cuvântului trebue să culmineze în ***I-and-Thou***.

Stăniloae, care avea preferințe pentru Buber, Lossky și Maxim Mărturisitorul, vedea cuvântul ca ființare. Omul este cuvântul lui Dumnezeu, pentrucă Dumnezeu s'a întrupat în om prin a doua persoană a Treimii care este Cuvântul, scris cu majusculă.

Platon ne-a lăsat *"Dialogurile"* în care găsim căutarea socratică a tainelor spre dia+Logos, pe care filosoful și evanghelistul le revelează ca răspuns la întreaga filosofie a Eladei: *"En arhe en o Logos... kai Logos sarx egeneto."*

Atât numele cât și activitatea lui Vartan Arachelian îmi sunt familiare de ani de zile. Deși plecat din țară din 1970, la studii, iar apoi în pribegie, am încercat tot timpul să mă debarasez de complexul dezrădăcinatului.

La un prieten al meu am văzut pe masă o carte cu un titlu care mi-a adus aminte de prelegerile dela doctorat ce le oferea Stăniloae. Era *"Cuvântul care zidește"*. L-am rugat să mi-o împrumute. Titlul nu mi-a dezamăgit așteptările după terminarea lecturii.

Vartan Arachelian continua tradiția *"dia+logosului"* lui Platon, cu implicațiile spirituale ale Logosului, în ființarea și spiritualitatea românească. Sunt dialoguri cu Părintele Galeriu, Sorin Dumitrescu, Arhimandritul Teofil Părăianu, Ștefan Augustin Doinaș, Nicolae Balotă, Părintele Prof. Dumitru Popescu, Ana Blandiana, Petre Țuțea, Majestatea Sa Regele Mihai I, Henry Wiss, Anton Dimitriu, Octavian Paler, Pascal Bentoiu, Dr. Constantin Bălăceanu-Stolnici, Mitropolitul Daniel, Ileana Mălăncioiu, Gheorghe Zamfir, Doina Cornea, Ion Caramitru și Marian Zidaru, Andrei Pleșu și Alexandru Paleologu.

"O țară întreagă, citim pe ultima copertă, *a urmărit cu sufletul la gură, pe micul ecran, aceste dialoguri prin care cuvântul care zidește își redobândea dreptul de a exista, într'o societate obligată să asculte o jumătate de secol numai cuvântul care amăgește."*

Nu pare minune? Arachelian o adună din atâtea oglinzi ale *"sinelui"* rostind-o: *"Cu numai patru ani în urmă, ideea că o asemenea carte va apărea în România anului 1993 ar fi părut nebunie curată."* Și ca biruință a Logosului: *"Ea apare, deci, și pentru a ne da speranța în ziua noastră de mâine."*

Cartea este o comoară de împrospătare spirituală ca ***dia+Logos***, pentru noi din exil deopotrivă cu cei din țară, împărtășindu-ne din spiritul românesc consemnat în Anno Domini 1993.

Vartan Arachelian a fost născut pentru această misiune a ***dialogului.***

Se spune, și pe bună dreptate, că înțelepciunea unui om o testezi după felul de întrebări pe care le pune. Întrebările copilului ca ***puer*** nu sunt ***puerile***. Ele sunt marea aventură pe Marea Logosului. Copilul e curios și folosește cuvântul ca ***descoperire*** a lumii, dar înțeleptul întreabă și folosește cuvântul ca o ***călăuzire*** a lumii spre sensul de Lumen. Întrebarea lui este un răspuns interogativ, o scară a cerului interior al ***sinelui.***

Era firesc ca aceste ***dialoguri*** ale lui Vartan Arachelian pe micul ecran și în presă să se bucure de extraordinarul succes. Vartan Arachelian știe să ***întrebe*** din înălțimea interioară a sinelui românesc, din subconștientul lui, din interior de țară, interior de cuget, interior de simțire. Felul cum întreabă Arachelian este o deschidere, o invitare de aprofundare al unui ***oriens*** interior spre ***orizontul*** Logosului.

Delicatețea lui Vartan Arachelian e pur și simplu proverbială. La nivelul și posibilitățile lui de informare se presupune că e mai mult decât informat despre ce este așa zisul *"Noul Ierusalim"*. Părintele Gh. Calciu publica, un an după apariția cărții, un articol în *"Cuvântul Românesc"* din Canada în care demonstra cât este de *"ortodoxă"* și *"românească"* această mișcare, deci un motiv în plus că se știa în România destul despre ea, cel puțin în rândul ziariștilor.

Într'un interviu luat unui cuplu pus pe prozelitism, Arachelian, diplomatic își ia rolul de naiv și se miră de toate curiozitățile ce i se spun despre *"Noul Ierusalim"*, dar se ferește de a fi implicat, de a spune că e de acord sau nu, ci că: *"Nu pot decât să rămân la nivelul celui care vă ascultă și se face cutie de rezonanță."*

Părintele Calciu a documentat istoria *"Noilor Ierusalimuri"*, ce și cine se ascunde în spatele lor, iar ce se întâmplă la Pucioasa nu e prima lovitură dată creștinismului românesc în ultimul secol din mileniul al doilea.

Pe de altă parte, Vartan Arachelian respectă istoria așa cum a fost. Consecvent adevărului, îl ascultă pe Gheorghe Zamfir și nu îl cenzurează, deși Zamfir șochează prin sinceritate, povestind tragedia copilăriei lui, ca fiu al *"chiaburului"* care simpatiza cu legionarii. Citâm pe Maestrul Naiului: *"Atunci nu știam, dar mai târziu, când am încercat să mă informez despre această mișcare, mi-am dat seama că, deși i se punea în seamă tot răul din lume, legionarii nu puteau fi atât de negri în cerul gurii, din moment ce erau naționaliști și credeau în Dumnezeu. Prin poziția noastră geo-politică, aici la crucea vânturilor, unde România a fost și a rămas o poartă pentru vămuit relele ce încercau să șteargă Occidentul de pe harta spiritualității creștine, România avea nevoie de un naționalism puternic ca să supraviețuiască."*

Pentru a rezuma dialogurile culese în acest florilegiu de Vartan Arachelian titlul e suficient. Este ***"Cuvântul care zidește."***

Dumitru ICHIM

FLORICA BAȚU

-La porțile disperării, începutul speranței-

Editura Arhidiecezana Cluj

Anul trecut a apărut în România cartea Floricăi Bațu-Ichim: *"La porțile disperării, începutul speranței"*, în editura *"Arhidiecezana Cluj"*. Condițiile grafice admirabile, o inspirată copertă realizată în culori de Ovidiu Avram, iar cuvântul introductiv semnat de Valeriu Anania.

În această carte Florica Bațu-Ichim, mamă a șase copii, relatează experiențele de disperare când i s'a pus diagnosticul de leucemie, cancer în sânge, iar pe de altă parte, încredere și speranța în viață, primite prin credința în Dumnezeu.

Scriitoarea și poeta Florica Bațu este și un fin umorist, să nu uităm că debutul literar și l-a făcut la *"Urzica"*. Oricât ar părea de paradoxal, după mărturia multor cititori, cartea te face să plângi și să râzi în hohote, de asemenea. Autoarea desființează un tabu - cancerul despre care nimeni nu vrea să vorbească.

"O carte, cum scrie într'o recenzie scriitorul Ioan Chirios (revista *"Renașterea"*, Cluj, Septembrie, 1994) *despre mergerea spre mamă, spre Maică a Cerului, o carte ce ne face să gândim în criteriile veșniciei, o confesiune, o radiografie a zbuciumului spiritual, e rodul florii care tămâiază prin rugăciune pentru bobocii ei. Este, dacă vreți, o apologie perfectă de creștin militant. Este un catehism pentru ologii veacului acestuia."*

Cartea se poate procura din țară la adresa: *"Editura Arhidiecezana Cluj"*, Piața Avram Iancu, nr.18, 3400 Cluj-Napoca, iar în străinătate dela Florica Bațu-Ichim, 126 Madison Ave. South, Kitchener, Ontario, Canada, N2G 3M6. Parohiile o pot comanda la prețul de 10 dolari din care 2 dolari sunt donați bisericilor respective.

Reproducem, în continuare, prefața cărții semnată de poetul, scriitorul și dramaturgul Valeriu Anania, actualul Arhiepiscop Bartolomeu al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

*"Florica Bațu e o scriitoare în puterea cuvântului, și e o scriitoare autentică nu pentrucă doar scrie cărți bune, ci pentrucă le și trăiește. Într'o vreme când teoria literară vorbește cu evlavie de "textualism", de "scriitură", de "inginerie prozodică", de "poezie concretă", Florica Bațu nu ia aminte la nimic și scrie ce trăiește, dar nu în sensul "trăismului" revendicat de generația lui Mircea Eliade, ci pur și simplu, în sensul unei rostiri foarte personale, degajată și angajată în același timp, în afara oricărui program estetic, dar înlăuntrul unor adevăruri care îi aparțin. O astfel de abatere dela regula generală o constituie în literatura noastră acea bijuterie arghezian, cam în răspăr cu estetica declarată a marelui poet, care se cheamă **Cartea cu jucării.** O astfel de "carte cu jucării" ne dăruiește și poeta din Kitchener, numai că jucăriile ei alcătuiesc un joc, iar jocul se înalnește, și el, tot cu unul arghezian, cel din **"De-a v'ați ascuns"**, exorcisat în final cu: "arde-l-ar focul!". Jocul e un fel de moarte.*

Eufemistic, cancerul e numit "boala care nu iartă", o boală despre care medicul european nu vorbește mai niciodată în fața pacientului, totul fiind lăsat pe seama unei macabre conspirații cu membrii familiei. Mai pragmatic, medicul americano-canadian îi comunică pacientului teribilul diagnostic în convingerea că moartea se cere gospodărită cu tot atâta grijă ca și viața. Așa se face că Florica Bațu, mamă a șase copii, dintre care ultimul încă ne'nțărcat, află că are leucemie și că de-acuma va trebui să se pregătească pentru o moarte relativ apropiată. Totul invită la disperare.

Nmai că osândirea are două puternice scuturi de rezistență: pe de o parte, dârzenia neamului ei de Macedoneni (poate că cei mai curați pogoritori ai nemuritorilor Traci) și, pe de alta, credința creștină supță odată cu laptele mamei și'ntreținută de împrejurarea că între timp devenise soția preotului Dumitru Ichim, el însuși poet de seamă, eseist și gazetar, păstor al parohiei ortodoxe, româno-canadiene din Kitchener, provincia Ontario. Groaznicul diagnostic, confirmat printr'o comisie de specialiști și prin toate probele de laborator, îi descumpănește la început pe amândoi soții. Se pare că disperarea nu-i va ierta. Iată însă că-și aduc aminte de unica soluție; de fapt, unica șansă, soluția disperării: Dumnezeu. Odată cu această redescoperire, totul devine limpede, tot mai limpede și mai senin. Rugăciune continuă, pelerinaj la una din faimele toposului sacru, acolo unde psihologia credinței devine, într'un fel, supraconfesională; tragicul deznodământ pare a se amâna dela sine... Și'n loc să se dea de ceasul morții, Florica Bațu se apucă și scrie o carte.

Despre carte, deocamdată, nu mai trebue scris, căci ea se cere mai înâi citită. Dela primele pagini, ea se recomandă singură.

Jurnal? Confesiune? Poem?

O cate frumoasă și adevărată, cum nu se scriu multe în dulcele grai românesc.

BISERICA CREȘTINĂ

ÎNVĂȚĂTURA CREȘTINĂ NU ADMITE CONCEPȚIA DESPRE REÎNCARNARE

Preot Nicolae CĂNĂNĂU

Urmare din numărul trecut

Comuniunea noastră voită și conștientă cu Hristos (ca să dea responsabilitate și vrednicie morală) prin mărturisirea învățăturii Lui, prin ascultarea și trăirea acestei învățături care este expresia voinței lui Dumnezeu adusă în fața conștiinței noastre - se asigură ieșirea din starea de păcat și ne ridicăm la o vrednicie morală voită de Dumnezeu, ne acordăm voința și deci viața noastră, cu voința și porunca lui Dumnezeu. Fiul lui Dumnezeu nu vine numai ca model de trăire pentru noi, cu o învățătură pe care să o urmăm, ci realizează prin moartea lui pe cruce ca jertfă, un act de supremă dragoste substitutivă. Ființele omenești care au manifestat o viață trăită prin păcat, contrară voinței lui Dumnezeu, trebue să dispară. Dumnezeu însă trimite pe Fiul său în lume, din dragoste, care primește să moară în locul nostru cu o moarte biruită de El ca ființă perfectă prin înviere. Ca întâiați de păcate noi nu eram în stare de o astfel de jertfă: noi am fi plătit prin moartea noastră propria noastră vină. De aceea moare pe cruce din dragoste pentru noi Fiul lui Dumnezeu, unit cu natura omenească - și primește moartea ca om, dar fără păcat - cu o moarte substitutivă nouă a unei ființe nevinovate, curate. Prin aceasta moartea lui are consecințe universale ca jertfă pentru noi, dar ridicată prin înviere la o condiție superioară de viață la care și prin care suntem și noi chemați și spre care aspirăm.

Învierea de apoi - la sfârșitul acestei lumi - care însemnează reunirea sufletului cu trupul înviat, transfigurat la o condiție mai presus de condiția materiei actuale, formează nădejdea cea din urmă a conștiinței creștine.

Caracterul de jertfă a întrupării și morții lui Hristos pentru noi, îl consemnează în mod repetat Hristos și apostolii săi: Ioan 3,16; Ep. I Roman Ioan 4,9; Filip. II. 6-8; Efes. IV, 22-24; Coloseni III, 8-10.

Biserica are rolul de așezământ, care întemeiat de Hristos deține misiunea pregătirii noastre și mijlocirii efectelor lucrării jertfitoare a lui Hristos, pentru care aderă la El și mărturisesc credința în dumnezeirea și lucrarea lui mântuitoare, în jertfa lui biruitoare prin înviere. Faptele bune sunt alături de credință condițiile ***subiective*** ale mântuirii puse în mișcare și valorificate prin condiția ***obiectivă*** a mântuirii care este harul lui Dumnezeu, jertfa și iubirea lui pentru noi.

Față de aceste învățături reiese că doctrina despre reîncarnare - care vorbește de reîntrupări succesive pentru autorăscumpărare - nu mai poate plasa principala putere de mântuire, de iertare, pe Fiul lui Dumnezeu care moare ca jertfă pe cruce pentru noi, ci pe automântuire fără Dumnezeu, fără Hristos, fără iubirea și jertfa lui, considerate astfel ca inutile sau neputincioase în harul și prezența lor dumnezeiască.

3. Învățătura despre trup - este cu totul confuză în teoria reîncarnării și duce la dispreț total. Trupul este considerat templul Sfântului Duh - parte integrantă a persoanei omenești în creștinism. Este părtaș al supremei nădejdi și rodul harului lui Dumnezeu la a doua venire prin ***înviere***. Este chemat la existența veșnică cu sufletul, prin învierea de apoi. Succesiunea de trupuri este o formă a disprețului față de el. Sf. Ap. Pavel vorbește clar despre o singură moarte a trupului când spune: *"Dator este omului odată să moară, iar după aceea să fie judecat"* (Evr. IX, 27).

4. În pilda bogatului nemilostiv și săracului Lazăr, indicatoare cu preferință pentru susținerea existenței și conștiinței de sine a sufletului după moarte, când bogatul cere lui Avram să vină pe pământ la frații săi, să le spună să nu trăiască ca el în izolare și indiferență față de nevoile altora - este oprit direct: *"Au acolo pe Moisi și pe prooroci"* (Luc. 16, 29). Deci nu este lăsat să se reîntrupeze și să vină din nou pe pământ pentru corectarea pentru sine și pentru frații săi a formelor necorespunzătoare de viață ci este pedepsit în iad fără dreptul de reîntoarcere pe pământ.

5. Se pun în discuție unele citate din evanghelii (Matei 9, 14) prin care Sf. Ioan Botezătorul ar fi profetul Ilie întrupat: *"Și dacă vreți să înțelegeți el (Ioan Botezătorul) este Ilie, cel ce va să vie"*. Se susține că este una dintre dovezile cele mai clare despre vieți succesive chiar în Evanghelie. Cum se interpretează corect acest text? Între arhiereul Samuel și profetul Maleahi - timp de aproape 700 de ani între 1100-400 a.H., conducerea religioasă a poporului evreu o poartă profeții. Misiunea profetică se consideră autoritatea supremă de drept dumnezeiesc, așezată de profetul Moisi (Deuteronom 18, 9-22). Profeții comunicau poporului voia lui Dumnezeu, vegheau la respectarea prescripțiilor religioase, mustrau pentru abaterile dela regula morală de viață cuprinsă în lege - chiar dacă aceștia erau regi sau împărați. Așa au fost mustrați regii Saul, Ahab, David, Solomon.

Între profeții cunoscuți în istoria poporului Iudeu, deosebită poziție a avut profetul Ilie Tesviteanul (800 a.Hr.) într'o perioadă grea cu abateri dela credință sub influența idolatră a popoarelor păgâne vecine. El luptă să restabilească credința în legea primită de Moise (I Regi, 17-18-19), intrând în conflict cu regele Ahab. Profetul Ilie n'a murit ca toți muritorii ci s'a înălțat la cer cu un car de foc (II Regi, 2-11). Urmașul lui, profetul Elisei și-a arătat regretul în numele concetățenilor săi, rupându-și haina de pe el, semn de revoltă sufletească la Evrei. În mentalitatea și nădejdea lor (Evreilor) și-a făcut loc convingerea reîntoarcerii pe pământ a lui Ilie profetul, în preajma și înaintea venirii lui Hristos ca Mesia - Mântuitorul promis.

Ultimul profet la Evrei din acest șir - care a lăsat scrieri - a fost profetul Maleahi (430 a.Hr.). În ultimele două versete din cartea lui spune: *"Iată, eu vă trimit pe Ilie proorocul până a nu sosi ziua Domnului cea mare și înfricoșată. El va îndupleca inima părinților către fii și inima fiilor către părinții lor, ca să nu vin și să lovesc pământul cu prăpăd"* (3,23-24). Citatul se referă la a doua venire a lui Hristos, la sfârșitul lumii, când după învățătura creștină va veni ca semn prevestitor înainte de venirea Iisus Hristos, profetul Ilie. Evreii însă comentau acest citat, raportându-l la prima venire a lui Hristos, la nașterea lui - ceea ce este considerat eronat.

Hristos răspunde la întrebarea pusă de ucenicii săi (Mat. 17, 10-12) dacă Ilie va să vină, că Ilie a și venit raportându-se la rolul de pregătitor de cale pe care l-a avut profetul Ioan Botezătorul cu autoritatea asemănătoare autorității morale a profetului Ilie. Hristos răspunde într'o altă împrejurare că dacă ei consideră că profetul Maleahi se referă la timpul activității lui - nu la judecata de apoi - profetul Ilie a sosit deja în persoana lui Ioan Botezătorul prin rolul său nu întrupat, reîncarnat. Sf. Ioan Botezătorul seamănă prin austeritatea lui (aspru, locuitor în pustie) ca și prin activitatea desfășurată (chemând la ordine morală pe Iudei) cu profetul Ilie. De aceea le spune: *"De vreți să priviți"*. Sf. E. Luca (1,17) spune: *"El (Ioan) va merge înaintea Domnului cu Duhul și cu puterea lui Ilie"*. Prin urmare Sf. Ioan Botezătorul nu este Ilie reîncarnat, ci este o personalitate proprie care va merge înaintea activității lui Hristos, ca înainte mergător, cu autoritatea morală și religioasă a lui Ilie. Astfel n'ar fi spus *"cu puterea lui Ilie"*.

În concluzie: Evreii îl așteptau pe Ilie în conformitate cu profeția lui Maleahi, dar acesta se referă la a doua venire a lui Hristos, nu la prima venire între oameni. Ioan Botezătorul pregătește calea activității lui Hristos, în rolul în care era așteptat Ilie *"Dacă vreți să primiți"* - Ioan este Ilie prin misiunea lui.

Într'o împrejurare Hristos verifică convingerea ucenicilor săi despre sine: *"Voi cine ziceți că sunt? Cine spun oamenii că sunt eu?"* (Mat. 16,14). Ei au răspuns: *"Unii zic că ești Ioan Botezătorul, alții Ilie, alții Ieremia sau unul din prooroci"*. Unii îl socoteau pe Ioan Botezătorul înviat din morți ceea ce nu este tot una cu reîncarnarea. Învierea este reîntoarcerea pe pământ cu același trup - nu cu alt trup în condiții de uitare a vieții anterioare. Toate minunile prin care Hristos a înviat din morți (fiica lui Isir, fiul văduvei din Nain, Lazăr) nu sunt egale cu reîncarnarea. Învierea este cu totul altceva.

Referitor la dialogul dintre Mântuitorul și fariseul Nicodim relatat în evanghelia după Ioan (3, 1-12) *"De nu se va naște cineva din nou, nu va intra în împărăția lui Dumnezeu"* - luat în sprijin de cei care vorbesc de reîncarnare, se răspunde clar că aici este vorba de nașterea spirituală prin Botez. Botezul reprezintă moartea omului vechi (afundarea, înnecarea omului cu păcatele de până atunci) iar ieșirea din apă reprezintă nașterea într'o nouă viață, se aprinde lumânarea în mâna nașului, în sens de viață nouă, de lumină morală. Botezul reprezintă simbolic și viața creștină, a doua naștere, nașterea cea adevărată în Hristos cu care ne-am îmbrăcat spiritual - haric.

La nedumerirea lui Nicodim *"Cum să se nască a doua oară?* - dovadă că el fariseu cult fiind nu știa nimic de o presupusă reîncarnare. Mântuitorul subliniază prin răspunsul său că este vorba de nașterea din apă și din duh - botez (Cap.3 vres.5). Dacă ar fi vorba de reîncarnare, Hristos ar fi spus: *"nașterea din pântecele mamei"* - la care Nicodim surprins încerca să se gândească atunci (vers.4). Hristos continuă dialogul și subliniază că a doua naștere este cea din duh, nu din trup - nașterea spirituală prin botez care asigură prezența harului divin ca factor și ajutor dumnezeiesc în aspirația spre desăvârșire morală a creștinului.

După învățătura Bisericii noastre - Dumnezeu începe lucrarea de mântuire a omului (desăvârșirea spre sfințenie) și tot El o desăvârșește (raportul dintre libertate și har) dar omul răspunde, cooptează în adeziunea și contribuția lui liberă în credință și fapte bune cele două condiții subiective necesare mântuirii. Acestea dau responsabilitate morală personală și deci merit moral. Nașterea spirituală sau renașterea spirituală - adevărata naștere, adevărata viață în concepția creștină - implică transformarea omului după condițiile voinței dumnezeiești cuprinse în învățătura lui Hristos, idealul suprem al religiei creștine: *"Împărăția cerurilor, împărăția lui Dumnezeu - mântuirea - transfigurarea omului pentru un cer nou și un pământ nou"* în ultimul plan de existență în care intrăm prin înviere, prin saltul la existență al aceluiași trup, nu prin reîncarnări.

Sf. Ap. Pavel - care are în antropologia creștină o contribuție deosebită spune: *"Să lepădați Față de viețuirea dinainte pe omul cel vechi, care se strică după poftele lui cele ademenitoare și să vă îmbrăcați în omul cel nou zidit după Dumnezeul nostru, Dumnezeul dreptății și iubiți sfințenia adevărului"* (Ef.4, 22-24 și Colos.3, 8-10).

Vorbind despre înfierea omului în Hristos, Sf. Pavel spune: *"O copiii mei, pentru care trăiesc din nou dureri de mamă, până ce Hristos va prinde chip în voi"*. (Galat.4, 10). Pentru noua viețuire în Hristos - în sensul adeziunii prin credință la lucrarea lui mântuitoare realizată prin întrupare - și la învățătura lui, omul trebue să treacă prin moartea morală pentru renunțarea la omul cel vechi al păcatului și să se îmbrace în făptură nouă, în noul Adam - din comuniunea cu Dumnezeu (II, Cor.5, 17).

Nimic deci din teoria reîncarnării, care de fapt lezează în fond această convingere de bază a religiei creștine: o nouă făptură transfigurată spiritual în același duh și în același trup - prin credința în Hristos cel care a murit pe cruce pentru noi realizând o jertfă universală substitutivă, care într'un fel se prelungește în istorie, paralel cu toate exemplarele umane, în Biserica în care se oficiază misterul liturgic cu taina Sf. Euharistii din care ne împărtășim.

Hristos ni se împărtășește în Sf. Euharistii ca trup transfigurat în substanță ridicând și dând posibilități noi materiei ca prezență.

Continuare în numărul viitor

RĂDĂUȚI: Biserica lui Bogdan Vodă

În duh şi adevăr

VREDNICIA SLUJIRII CREŞTINE

Sergiu GROSSU

Participarea conştiinţei noastre la lupta cea bună a credinţei - această luptă sfântă a apostolatului laic voluntar - este stimulată şi, în acelaşi timp, aureolată de păzirea poruncii lui Dumnezeu *"fără prihană şi fără vină"* **(1 TIMOTEI, 6.14)**. Să nu neglijăm că Ap. Pavel îi îndemna pe creştinii din Efes (şi, cu atât mai mult, sfatul său rămâne valabil şi pentru noi, Românii din Exil): *"... să vă purtaţi într'un chip vrednic de chemarea pe care aţi primit-o..."* **(EFESENI, 4.1-3)**, scoţând în evidenţă elementele constitutive ale vredniciei creştine. Respectiv, pe plan lăuntric, ***smerenia*** şi nu orgoliul confesional, ***blândeţea*** şi nu violenţa sau intoleranţa misionară; la care se adaugă ***îndelunga răbdare***, în vederea câştigării şi aducerii sufletelor îndoielnice la Domnul, şi ***dragostea***, prin practicarea milosteniei şi a slujirii faţă de toţi semenii noştri nevoiaşi. În afară, pe planul relaţiilor sociale, comportamentul creştin va consemna ***armonia păcii şi a unităţii frăţeşti***, în locul disputelor şi invectivelor interconfesionale, al prozelitismului şi al învrăjbirii dezmembrante.

Numai creştinul ***vrednic de slujbă*** se poate avânta în slujba umanităţii suferinde, aruncându-se cu toată fiinţa în valurile duşmănoase ale societăţii în care trăieşte şi slujind, astfel, aproapelui *"după puterea pe care i-o dă Dumnezeu"* **(1 PETRU, 4.11)**. Căci Dumnezeu este garanţia realizării morale, Cel ce împlineşte în noi *"cu putere, orice dorinţă de bunătate şi orice lucrare izvorâtă din credinţă"* **(2 TESALONICENI, 1.11-12)**: ***dorinţa de bunătate***, fără de care ideea misionarismului îşi pierde sensul şi strălucirea; şi ***credinţa***, din care izvorăşte *"orice lucrare"* spirituală şi care acordă luptei creştine impulsul şi generozitatea evanghelică, *"pentru ca Numele Domnului nostru Iisus Hristos să fie proslăvit în voi* - cum scrie Apostolul deja citat - *şi voi în El"*.

Ca să ajungem *"întăriţi cu toată puterea, potrivit cu tăria slavei Lui"*, se cere din partea noastră ***umplerea*** *"de cunoştinţa voiei Lui"*, cu alte cuvinte, o cunoaştere deplină a voinţei divine, ca să corespundem locului ce-l deţinem în comunitatea din care facem parte şi să-I fim plăcuţi lui Dumnezeu *"în orice lucru"*, aducând ofranda slujirii noastre entuziaste, a ***roadelor*** concretizate *"în tot felul de fapte bune"* şi evoluând necontenit din punct de vedere duhovnicesc, *"crescând în cunoştinţa lui Dumnezeu"* **(COLOSENI, 1.9-11)**.

• • •

În mod cert, ***vrednicia slujirii creştine*** trebue să fie totală, *"în toate privinţele"*, cu excluderea oricărei piedici interioare sau exterioare. Adică să fim *"vrednici slujitori ai lui Dumnezeu (...) în necazuri, în nevoi, în strâmtorări, în bătăi, în temniţe, în răscoale, în osteneli, în vegheri, în posturi..."* **(2 CORINTENI, 6.4-5)**. Deoarece, înfierând nedreptatea din lume, vom avea *"necazuri"*, datorită celor nedrepţi; învinuind instituţiile şubrede şi învechite, vom trăi *"în nevoi"*, refuzaţi de aceste instituţii; intrând în conflict cu autorităţile opresoare, ne vom afla adeseori *"în strâmtorări"*; demascând persecuţiile politice sau religioase, vom cunoaşte, inevitabil, *"bătăile"* şi teroarea anchetelor; militând sub steagul Adevărului, într'un regim marxist-leninist, cum a fost cel instaurat la putere, în România, de către armata sovietică de ocupaţie, vom fi aruncaţi *"în temniţe"*; propovăduind mulţimilor ignorante vestea cea bună a mântuirii şi dăruindu-ne, cu trup şi suflet, mişcării pentru renaşterea omului şi-a societăţii în Iisus Hristos, nu vom fi străini de inerentele *"osteneli"* ale luptei creştine; suferind din cauza marilor vicii sociale, vom căuta *"în vegheri"* să deslusim originea răului, să observăm ravagiile lui şi să le dăm în vileag; cerând altora o viaţă curată, ne vom strădui s'o păstrăm neîntinată pe-a noastră, *"în posturi"*, printr'o asceză activă, împotrivindu-ne *"până la sânge"* în lupta împotriva păcatului individual şi colectiv.

Pe deasupra, această splendidă vrednicie spirituală se va impune ca un fapt vizibil, de o evidenţă pregnantă, ea reprezentând realitatea vieţii *"ascunsă cu Hristos în Dumnezeu"* **(COLOSENI, 3.3)**, colaborarea voinţei noastre libere cu Harul. După sfântul din Tars, arătarea ei se manifestă printr'o suită impresionantă de virtuţi şi procedee creştine: *"prin multă răbdare"*, când mediul ambiant refuză să-L accepte pe Iisus ca mântuitor; *"prin curăţie"*, când fărădelegile domină în jurul nostru; *"prin înţelepciune"*, când ni se opun înţelepţii şi cărturarii agnostici; *"prin îndelungă răbdare"*, când întâlnim, din partea societăţii, o atitudine de indiferenţă sau de ostilitate; *"prin bunătate"*, când egoismul omenesc nu ţine cont de mizeria celor mulţi; *"printr'o dragoste neprefăcută"*, când oamenii îşi clădesc existenţa pe ura de clasă sau pe surogatele unui altruism fâţarnic; *"prin cuvântul adevărului"*, când ziarele, televiziunea şi radiourile împânzesc lumea cu minciuni şi pseudo-adevăruri demagogice; *"prin Duhul Sfânt"* şi *"prin puterea lui Dumnezeu"*, când eforturile omeneşti se adeveresc insuficiente sau inutile; *"prin armele de lovire şi de apărare, pe care le dă neprihănirea"*, când planeta este sfâşrtecată de armele întunericului şi dezbinată de cursele satanice ale pierzării veşnice **(2 CORINTENI, 6.6-7)**.

• • •

Biserica creştină nu va putea niciodată să cucerească lumea, dacă luptătorii ei sunt *"peticiţi"* şi nu oameni noi, născuţi din Dumnezeu; dacă truditorii slujirii sunt *"căldicei"* şi nu elemente vulcanice, *"în clocot"*; dacă ierarhii Bisericii şi preoţii sunt oameni lumeşti - *"din lume"* - şi nu lumini *"în lume"*, în total dezacord cu lumea şi cu starea ei de păcat, îndeplinindu-şi viaţa de slujire fără prihană şi strălucind de faptele iubirii: o viaţă combativă, incandescentă şi sfântă.

Societatea, de asemenea, ca să evolueze din punct de vedere moral, cultural şi politic, are nevoie de factorii spirituali, care au chemarea de înnoire a structurilor sociale perimate, să se găsească sau să se ridice la înălţimea acestei copleşitoare chemări. Înainte de a reforma o ţară, trebue să se producă transformarea interioară a reformatorilor ei. Pentrucă numai având în componenţă *"fâpturi noi"*, suflete convertite, mişcările religioase sau politice vor fi capabile să refacă, din temelii, societatea pe care pretind că o slujesc.

Vechiul şi neglijatul dezideratal sinoadelor reformatoare dela Pisa, Konstanz şi Basel - ***"reformatio ecclesiae in capite et membris"*** - rămâne valabil, peste veacurile de tergiversare nejustificată, şi îl dorim pus în practică ***imediat***, şi cu toată seriozitatea, în România post-ceauşistă, pe pământul mult încercatului popor dela gurile Dunării, care tânjeşte după o Biserică vie şi după o ierarhie teoforică, vrednică să păstorească turma de credincioşi ortodocşi *"nu de silă, ci de bună voie, după voia lui Dumnezeu; nu pentru un câştig mârşav, ci cu lepădarea de sine"* **(1 PETRU, 5.2)**.

Biruinţa forţelor luminoase ale creştinătăţii, în lupta lor cu păgânătatea unei lumi în descompunere morală, lipsită de valorile dreptăţii şi ale omeniei, este de neconceput, în afara ascultării de Dumnezeu, care, prin Duhul Sfânt, ne învaţă s'o rupem *"cu păgânătatea şi cu poftele lumeşti"*, pentru a trăi de aci înainte *"cu cumpătare, dreptate şi evlavie"* **(TIT, 2.12)**, având ferma încredinţare că *"dragostea lui Dumnezeu faţă de noi s'a arătat prin faptul că Dumnezeu a trimis în lume pe singurul Său Fiu, ca noi să trăim prin El"* **(1 IOAN, 4.9)**. Să trăim, iubindu-L şi proslăvindu-L. Oriunde şi oricând. Mereu.

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI
"CUVÂNTUL ROMÂNESC"

VERA TOTU

O mare dragoste în pas cu Mişcarea Legionară

Vera s'a născut la Odesa, la 22 August 1914. Tatăl ei, Vladimir Trescin, ofiţer în Garda Imperială, trece la izbucnirea revoluţiei din 1917 în *"Armata Albă"*, pe frontul căreia dispare fără urmă, la năvălirea armatelor roşii.

Refugiată în 1918 cu mama şi bunica ei în Basarabia, la rudele lor din Ismail (familia comandorului Max Constantinescu), Vera urmează acolo ciclul şcolar (primar şi secundar), obţinând de cele mai multe ori premiul I.

La 18 ani e studentă la Facultatea de Drept din Iaşi, participă la congresul studenţesc dela Târgu Mureş şi-l întâlneşte acolo pe Nicolae Totu: este o dragoste fulgerătoare! Pleacă împreună cu el direct la Ismail, în familie, unde se căsătoresc. Se stabilesc la Iaşi în Căminul Studenţesc şi, după obţinerea cu succes a licenţei, se mută la Bucureşti, într'o mică locuinţă, în apropierea sediului legionar din Str. Gutenberg Nr.3.

De aici încolo, Vera trăieşte din plin toată epopeea, drama şi tragedia Mişcării Legionare prin acea minunată dragoste. Viaţa ei, până la 11 Decembrie 1994 când pleacă în Lumea Dreptilor cu gândul la Niculiţă al ei, reflectă zi de zi, numai şi numai, faptele de legionar, calvarul şi apoi amintirea lui.

Nicolae Totu, unul din cei mai apropiaţi şi mai preţuiţi ostaşi ai lui Corneliu Zelea Codreanu, era şi cel care-i dăduse supranumele de *"Căpitan"*, imediat adoptat de întreaga Mişcare Legionară şi devenit un concept în sine. Nelipsit aproape zilnic dela sediu, el răspândea în jurul lui seninătatea şi bunătatea sufletului lui de moldovean, admirabile completări ale unei firi de luptător neînfricat.

Pe Vera însă nu am văzut-o niciodată la sediu. Ea trăia intens fiecare eveniment, fiecare clipă de înălţare, de îngrijorare sau de durere din acei ani, lângă el, cu el şi prin el. În acelaşi timp, lucra ca asistentă în atelierul sculptorului legionar Horia Igiroşanu.

Plecarea lui Nicolae Totu în Spania, în echipa condusă de Ionel Moţa, corespondenţa de pe front şi întoarcerea lui, rănit şi cu o recidivă a unei turberculoze din tinereţe, a fost un episod extraordinar din viaţa lor. A urmat, pentru amândoi, o scurtă perioadă (câteva luni) de activitate literară, când au scris şi unul şi altul articole publicate în revistele vremii: se anunţa deja marea urgie care avea să vină.

După arestările din 1938, Vera, la curent cu dispoziţiile Căpitanului (*"linişte"*), sesizează cu îngrijorare încălcările acestora. În 1939, când îşi mai putea vizita soţul la închisoarea Râmnicu Sărat, colonelul Gherovici o avertizează: *"la prima mişcare, vor cădea capetele celor care sunt în mâna noastră"*, anunţând astfel masacrul din noaptea de groază din 20-21 Septembrie.

Vera a împrejmuit mormântul lui Nicolae Totu, la locul supliciului dela Râmnicu Sărat, şi l-a împodobit cu o splendidă cruce sculptată de ea însăşi. A visat desigur să fie când-va aşezată lângă el. Împrejurări care nu-şi au locul aici, au făcut să nu poată fi aşa.

În timpul detenţiei la Râmnicu Sărat, Nicolae Totu a scris un roman istoric, situat în timpul domniei lui Vasile Lupu şi al Domniţei Ruxandra: *"Căpitanul Andrei"*. L-a terminat cu câteva zile înainte de supliciu. Manuscrisul integral, scris de mâna lui, a putut fi recuperat.

Vera, până în ultima zi a vieţii ei, a repetat necontenit rugămintea ca acest roman să fie publicat în România.

Domnul să o odihnească în pace.

Duiliu SFINŢESCU

BIATA BISERICĂ GRECO-CATOLICĂ (UNITĂ) DIN CLUJ-NAPOCA

George VASU

Mergând într'o zi de Duminică din luna Noembrie în Piaţa Libertăţii, am văzut că circa 1.500 de credincioşi, bărbaţi şi femei, asistau la *"slujba de Duminică"* a credincioşilor greco-catolici din oraşul de pe malul Someşului. Majoritatea erau vârstnici, veterani de război şi văduve de război.

Era un frig pătrunzător, o temperatură de 3-4 grade. Acest mod de a celebra Liturghia de Duminică de către Greco-Catolicii din Cluj-Napoca, vara sau iarna, se desfăşoară aşa de 5 ani în Piaţa Libertăţii.

După eliberarea de sub jugul comunist, acum 5 ani, este o ruşine că nu s'a putut restitui de către Biserica Ortodoxă, a bisericilor aparţinând Bisericii Greco-Catolice înainte de 1 Decembrie 1948, când a fost interzisă această Biserică a multor Români din Transilvania, iar episcopii şi preoţii au fost aruncaţi în închisorile comuniste, unde cei mai mulţi au şi murit.

Este adevărat că nu în toată Transilvania este aceeaşi situaţie ca la Cluj. De pildă, Mitropolitul Banatului, ***un adevărat creştin***, a admis restituirea bisericilor greco-catolice, atunci când au fost cerute de credincioşii acestei biserici, interzisă după 1 Decembrie 1948.

Aş dori să amintesc aici episodul cu *"restituirea Catedralei din Blaj"*. După vreo 2 ani după Decembrie 1989, preotul care făcea slujba în Catedrala Mitropolitană din Blaj, a trecut cu toţi credincioşii la Greco-Catolici şi a *"decretat"* că acel sfânt locaş este al Bisericii Greco-Catolice, la care a trecut şi el.

Bineînţeles că Biserica Ortodoxă, prin ierarhii ei, a făcut proces, însă judecătorii din Alba-Iulia, mai înţelepţi şi mai credincioşi la Dumnezeu, au înlăturat *"veleităţile"* unora de a acapara ceea ce nu le aparţine şi au respins acţiunea de revendicare a Bisericii ortodoxe ca fiind nefondată, spre lauda şi mărirea lui Dumnezeu. Astfel, a revenit Catedrala Mitropolitană de Alba-Iulia şi Făgăraş adevăratului proprietar de când s'a zidit. Nu de mult s'au împlinit 240 de ani dela înfiinţarea şcolilor româneşti din Blaj, şcoli prin care poporul român a avut acces la cultura occidentală.

Este incontestabil faptul că poporul român este un demn urmaş al Romanilor dela Roma, dar dacă nu interveneau în evoluţia lor spirituală Şcolile dela Blaj şi astăzi Românii ar fi scris cu litere chirilice, ca în Rusia, Ucraina, Bulgaria etc. deoarece se ştie că scrisul a pătruns în România odată cu credinţa creştină, prin intermediul lui Metodiu şi Chiril. Deci scrierea noastră ar fi fost chirilică, dacă nu ar fi fost Şcoala Ardeleană dela Blaj.

Acum, după două secole şi jumătate, Biserica greco-catolică din Cluj îşi ţine slujba duminicală în aer liber, în Piaţa Libertăţii, la *"capul calului lui Matei Corvin."*

Am văzut femei în vârstă la câţiva metri de Adunarea credincioşilor, cu un preot cu pălăria pe cap, care asculta *"spovedania"* credincioasei pentru a se putea cumineca la sfârşitul Liturghiei. Tot în aceeaşi zi am văzut un preot bătrân care stătea pe un scaun, cu pălăria pe cap din cauza frigului, iar credincioşul stătea în genunchi pe pietrişul pieţii.

Bieţii bătrâni, veterani de război, cu pălăriile pe cap, asistau la slujbă în frig, un frig cum numai pe front au îndurat. Şi de ce toate acestea? Fiindcă preoţii ortodocşi nu vor să cedeze bisericile greco-catolice care le-au fost date de comunişti! Păcat, păcat!

Parlamentul trebue să reglementeze acest *"contencios"* din sânul poporului român, care ***este foarte dăunător pentru unitatea naţională.*** Se pare că senatorul ***C.V. Tudor a intervenit să se scoată de pe ordinea de zi această reglementare.*** Cu ce drept poate un ateu să reglementeze raporturile religioase ale poporului român? Este incredibil ***într'un stat de drept!***

Parlamentul României, la 5 ani după dezrobirea poporului din comunism, ***are datoria sacră să reglementeze acest "contencios"*** dintre Ortodocşi şi Greco-Catolici, un conflict care, aşa cum am subliniat, ***dăunează enorm unităţii poporului român,*** forţei sale naţionale.

Aceasta trebue să vadă politicienii, dacă sunt adevăraţi cetăţeni şi patrioţi!

FARA ARMÂNEASCĂ

EVOLUŢIA CONTEMPORANĂ A VIEŢII PASTORALE LA AROMÂNII DIN MUNŢII PINDULUI

- IV -

DECLINUL CELNICATELOR

Vasile TEGA

Pe la sfârşitul secolului trecut încep să apară primele semne ale declinului vieţii transhumante şi în mod special după trecerea Tesaliei sub dominaţia greacă în 1881. Faptul acesta a constituit poate cea mai grea lovitură dată comunităţilor pastorale din Pind: se interpunea astfel o frontieră între păşunile de iarnă şi cele de vară a cărei trecere depindea de numeroşi factori şi în mod special de buna voinţă sau capriciile vameşilor turci. Astfel, de exemplu, Englezii Wace şi Thompson relatează că în 1910 când însoţeau câteva familii din Samarina în drumul lor spre iernat la Târnova, au fost obligaţi să evite trecerea prin Elasona, care era de altfel drumul cel mai scurt, să urce cursul râului Pineou până la Calabaca, şi aceasta fiindcă vameşii otomani erau *"prea chiţibuşari"*.

Datorită acestor greutăţi, numeroşi celnici aromâni, de altfel cei mai dinamici, au hotărît să se instaleze în mod definitiv la câmpie, în oraşe. Copiii acestora abandonează ocupaţia părinţilor lor şi se îndreaptă spre învăţătură, comerţ şi viaţa politică, adoptând în acelaşi timp - cum era şi normal - modul de viaţă burghez.

Această tendinţă se menţine şi chiar se amplifică în deceniile care urmează.

După Primul Război Mondial, alte greutăţi se abat asupra oierilor din Pind: în urma acordului privind schimbul de populaţie cu Turcia, peste 1.200.000 de persoane din Asia Mică sunt repatriate în Grecia. Pentru procurarea de loturi agricole acestei populaţii au trebuit să se exproprieze şi să se parceleze toate terenurile statului, precum şi toate moşiile particulare mai mari dela şes. Aceasta a avut ca urmare ca Aromânii să nu mai poată găsi suficiente şi astfel întreţinerea unor turme mai mari şi deci transhumanţa între şes şi munte devenea şi mai dificilă. Celnicatul a primit astfel o nouă lovitură din care cu greu îşi putea reveni.

Celnicii care au supravieţuit acestor calamităţi, sunt supuşi din nou la alte grele încercări: perioada 1940-1950 a adăugat alte necazuri şi greutăţi. Avdela, spre exemplu, este ocupată de partizani, astfel că majoritatea familiilor renunţă să mai urce la munte. În Iunie 1944 satul este incendiat de Germani. Între 1946 şi 1950 el este din nou deşert din cauza războiului civil. Abia în 1945 începe reconstruirea satului. Cam aceeaşi soartă au avut-o şi celelalte comune aromâne din Pind.

Mişcările obişnuite ale păstorilor au reînceput abia în 1955, dar importanţa lor economică nu mai este aceeaşi ca înainte de război, în timp ce rolul lor de suport al întregii vieţi a comunităţii s'a restrâns şi în acelaşi timp s'a modificat.

Dela această dată preponderenţa celnicului nu mai apare atât de evidentă, iar bazele acestuia s'au modificat. După cum am mai spus, înainte de război celnicul era în fruntea unei veritabile clientele şi administra o unitate economică autonomă. Baza puterii sale era mai puţin turma de oi, ci posesiunea în satul său de iernat a unor vaste terenuri de păşunat, care depăşeau nevoile propriului său şeptel. Micii proprietari de turme care nu posedau păşuni proprii intrau în dependenţa acestuia, deci în schimbul dreptului de păşunat se puneau în serviciul celnicului ca păstori. Acest sistem în care economia monetară juca un rol foarte limitat, punea pe păstori într'o dependenţă totală faţă de stăpânul lor.

Sistemul acesta nu a putut rezista creşterii schimburilor monetare, a dificultăţilor de recrutare a păstorilor şi mai ales a dispariţiei progresive a terenurilor de păşunat ca urmare a utilizării acestora în scopuri agricole.

Numărul crescătorilor de vite este deci în scădere. Când Wace şi Thompson au vizitat Samarina la începutul secolului, au evaluat populaţia acesteia la peste opt sute de familii, din care cea mai mare parte se ocupa cu vieritul. Or, după ultimele date, la Samarina, în zilele noastre, numai 173 de familii practică această ocupaţie. Acelaşi lucru se poate spune şi despre Smixi, unde numărul crescătorilor de vite a trecut dela 50 la 43, şi despre Perivoli unde numărul acestora a trecut dela 200 câte erau în 1940, la numai 80 în zilele noastre.

Diminuarea numărului păstorilor nu înseamnă însă şi reducerea în cifre absolute a şeptelului. Se pare că turmele decimate în timpul războiului s'au reconstituit aproape în totalitatea lor. Schimbările privesc mai ales mărimea mijlocie a acestora. Astfel, dacă considerăm numărul de 40.000 de oi ca just, şi-l raportăm la cele 173 de familii, obţinem o medie de 930 de oi pentru fiecare familie.

O analiză mai amănunţită ne indică însă că din totalul acestora 8% sunt turme cu peste 200 de capete, 61% de turme au între 100 şi 200 de oi, iar restul de 31% sub 100 de oi.

Proporţii aproape similare se constată şi în celelalte comune.

Suntem deci departe de epoca când în aceste comune numeroşi erau celnicii care posedau fiecare între două şi trei mii de oi.

Vom termina acest rapid tur de orizont asupra celnicatului cu următoarele rânduri impregnate cu multă melancolie ale regretatului Constantin Noe: *"Se duc dar falnicii celnici aromâni, aceşti regi nerecunoscuţi, dar efectivi ai munţilor din Balcani şi cu ei dispare un întreg trecut de romantism şi poezie. Odată cu celnicatul, dispare cea mai puternică redută de conservare a unor datini care au păstrat sufletul de oţel al acestei populaţii romanice prin toate vicisitudinile a zece secole de adversităţi necontenite.*

Dispariţia celnicatului, cu tot ce a făcut farmecul unei vieţi arhaice trăită în libertate şi vitejie este urmarea, cu neputinţă de înlăturat a unei situaţii fatale. Totuşi, în faţa dispariţiei lui, când l-ai cunoscut în vremuri când era în floare, nu poţi fi împiedicat dela un sentiment de o adâncă melancolie, chiar dacă ştii că nu se poate altfel, aşa cum nu poţi rămâne rece în faţa dispariţiei cuiva care ţi-a fost drag, chiar dacă ai ştii că a fost condamnat fără putinţă de salvare de ştiinţa medicală."

SFÂRŞIT

Românii de pretutindeni

ISTRO-ROMÂNII

Sava GÂRLEANU

În extremitatea vestică a Peninsulei Balcanice, la Nord de portul Fiume (Rieca), regiune actualmente cuprinsă în statul iugoslav, există, poate de vreo 9-10 secole, o populaţie românească în ştiinţă cunoscută sub numire de Istro-Români. Ea populează nouă localităţi din Peninsula Istria: Jeiăni (Seiane), Susnievița, Nôselo, Sucodru, Conferceane, Dolinscina, Bărdo, Gradinie şi Letai. În afară de clasica denumire *"Vlasi"*, populaţia slavă înconjurătoare mai aplică acestor Români denumirea de Cici, Cirebiri, ţinutul lor fiind de asemenea numit Cicearia. Sub aceste numiri ei figurează adesea în documente istorice.

"Vlasii - Cirebirii" înşişi îşi zic Rumeri, uneori Rumaniez.

Ei constituie rămăşiţă a maselor româneşti odinioară mult mai extinse, îndeosebi în Moro-Vlahia (Morlachia), Craina Croaţiei, pe unele insule adriatice apropiate, îndeosebi Veglia. În privinţa numărului lor, ca şi în cazul tuturor ramurilor româneşti din Balcani, datele sunt contradictorii, deci controversate. Enciclopedia rusă dinainte de Primul Război Mondial dădea numai 407 suflete. Cea sârbocroată dintre cele două războaie indica 1.311 persoane, pentru anul 1900; cea iugoslavă postbelică indică 1.590 pentru 1880, iar pentru prezent nu indică nimic. Un cercetător romanist dela Zagreb considera mai recent (1970) că numărul Istro-Românilor ar fi de 1.250-1.500. Dintre toţi, probabil că cel mai bine a ştiut însă Andrei Glavina, el însuşi Rumer, care în 1905 îşi numărase 5.000 de conaţionali. Se vede însă că aşa cum spune dictonul: cine nu are i se mai şi ia.

Istro-Românii îşi trag obârşia de acum un mileniu din Vestul Transilvaniei sau Banatului; iar după supoziţiile altora ei ar proveni din actuala regiune timoceană şi din Vestul Bulgariei, fiind deci cândva Români ai ţaratului Asaniştilor din Sudul Dunării. Oricum, graiul lor arhaic este unul dacoromân cu pronunţatul fenomen al rotacismului.

Istro-Românii au fost vizitaţi şi graiul lor cercetat pe rând de către: Ion Maiorescu (1857), T.T. Burada (1890), Iosif Popovici (1899 şi 1905), Traian Cantemir (1932-1933). Au mai scris despre ei sau au mai publicat texte de limbă culese dela ei: veneţianul Irenea dela Croce (1698), Sextil Puşcariu (1929), Dimitrie Găzdaru (în mai multe rânduri), Leca Moraru (1928-1941), Ştefan Paşca (1936-1938), Petru Iroaie (la Cernăuţi, înainte de război). Caracteristicile sunt titlurile scrierilor lui Leca Moraru: *Deale Cirebirilor* (4 fascicole), *Drumuri cirebire* ş.a.

S. Puşcariu şi-a notat textele publicate dela instruiţii A. Belulovici şi a A. Buyhan, de asemenea dela lingvistul italian M. Bartoli originar din Istria şi un bun cunoscător al dialectului istro-român.

Compatriotul nostru Gheorghe Ionescu, trăind printre fraţii Istro-Români în refugiu, n'a rămas nepăsător ci la rândul său a cules dela ei texte oglindind graiul şi le-a publicat şapilografiat sub titlul: *"Librici za lu Rumerii din Istrie"* (Trieste, 1958). În această întreprindere a sa Gheorghe Ionescu a investit timp, eforturi şi mijloace materiale; dar totodată a avujt de întâmpinat nu numai indiferenţă ci şi opinii direct descurajante din partea compatrioţilor săi refugiaţi care socoteau că *"nu e timpul pentru aşa ceva acum"*. Nu prea înţelegem cum de nu era timp *"pentru aşa ceva"* - o *"bagatelă"* de neam românesc, când nu era vorba de treabă politică, ci de una ştiinţifică; iar aceasta se face atunci când ai posibilităţi concrete, când te afli în contact nemijlocit cu aceşti Români. Desigur, pentru cine ştie ce treburi înguste şi închipuite de grupare politică, niciodată nici nu e timpul *"potrivit"* pentru *"aşa ceva"*. Ştiinţa însă oricând şi oriunde îşi împlineşte misiunea şi ea e aceea care câştigă şi într'adevăr aduce folos. În vremea aceea însă, mai precis în crunta perioadă stalinistă, romanistul bucureştean Coteanu, nume bine cotat în regim, ţinuse să exemplifice teoria lingvistică marristă, nu cu vreun alt grai, de pildă cu vreunul slav, ci tocmai cu cel istro-român, cum se vede din broşura lui: *"Cum dispare o limbă (Istro-româna)"*. Dincolo deci era timp *"pentru aşa ceva"*. Romanistul Kovaceţ dela Zagreb zicea însă: Cum dispare, când ei o vorbesc cotidian până şi în autobuz, la navetă! Acesta a studiat temeinic graiul istro-român şi a dat cea mai cuprinzătoare, cea mai recentă *"Descriere a istro-românei actuale"*. (1971).

Copiii Istro-Românilor frecventează şcoala croată. Numai între 1921 - 1925 a existat la Istro-Români şcoală românească, înfiinţată de inimosul lor conaţional şi apostol Andrei Glavina.

Iată unele nume de persoane caracteristice la Istro-Români: *Belulovici, Micleuş, Guşu, Brencela, Runcu, Cărţulici, Gorgo-tina, Ciuc, Zidaru, Balar (= Balaur), Blaj, Bunasera, Bunea, Peţulichi etc.* Iată şi nume de locuri în atarul comunelor lor: *Ân scândure, La Matul, La picioru judelui, Brigu cu cornele* etc. Iată exemple şi din lexic: *cap, ocl'u, ceafa, limba, umer, sora, mul'are, jajet (deget, geget), cuscri, cumătru, bur (bun), muşat, amânat, bo, vité, notir (noaten), scrova (scroafa) furca, gl'em, pecurar etc.*

De aveţi vreodată cale prin Istria, treceţi şi pe la confraţii Cirebiri. Să nu rămâneţi surprinşi dacă în staţie la Fiume le veţi auzi gluma cu cererea biletului (de autobuz): *"ur la Bucureşti!"* (=un bilet pentru Bucureşti). Cei dela ghişeul biletelor ştiu că *"Bucureşti"* este satul cel mai mare al Istro-Românilor, Jeiănii, socotit *"capitală"* (cum e şi Bucureştiul) şi ei emit biletul cuvenit.

ZĂPADA A APĂRUT PE PISCURILE PINDULUI ANUNŢÂND ASTFEL MOMENTUL PREGĂTIRII PENTRU COBORÂREA LA CÂMPIE

MARILE PUTERI ŞI ROMÂNIA

- 1856 - 1947 -

-V-

Prof. Nicolae CIACHIR

Blocarea tendinţelor expansioniste ale ţarului în timpul Congresului dela Berlin, în mare parte datorită lui Bismarck, a dus la o anumită izolare a Rusiei, precum şi la deteriorarea raporturilor germano-ruse. Ca răspuns la campania declanşată în presa rusă în anii 1878-1879 împotriva atitudinii Berlinului, Bismarck a restrâns importul vitelor şi a cerealelor din Rusia şi a instituit taxe vamale suplimentare, lovind puternic în economia Rusiei, în condiţiile în care Germania absorbea 30% din exportul Imperiului ţarist. În acelaşi timp pregătea încheierea unui tratat secret de alianţă cu Austro-Ungaria, semnat la Viena, la 7 Octombrie 1879. (**N. Ciachir, Gh. Bercan**, Diplomaţia europeană în epoca modernă (1566-1919), Bucureşti, 1984, p. 399-400).

Italia afectată că în urma Crizei Orientale (1875-1878), nu obţinuse nici un avantaj în Balcani, iar Franţa i-o luase înainte şi ocupase Tunisul (1881), a aderat la 1882, la blocul germano-austriac şi astfel s'au pus bazele ***Triplei Alianţe***, bloc ce va declanşa Primul Război Mondial. (**Giacomo Perticone**, *La politica estera italiana del 1861 al 1914*, Torino, 1961, p. 32-34).

Deşi România devenise stat independent şi, totodată, membră a Comisiei Europene a Dunării (CED), unde se aflau şi state neriverane, ca Marea Britanie, Franţa şi Italia, la congresul dela Berlin, s'a hotărît menţinerea funcţiilor CED, independent de autoritatea teritorială, aducându-se o gravă lezare a suveranităţii româneşti pe porţiunea fluviului cuprinsă între Galaţi şi Marea Neagră. Iar în 1883, la conferinţa dela Londra, consacrată prelungirii duratei de activitate a CED, ţara noastră nu era admisă, deşi deţinea malul stâng al Dunării, dela Turnu Severin la Galaţi, era posesoarea în exclusivitate a braţelor Sfântu Gheorghe şi Sulina, precum şi a braţului Chilia, pe care-l împărţea cu Rusia. Alarma era trasă încă în 1881, când P.P. Carp, declara în Camera Deputaţilor că *"libertatea Dunării are pentru noi o importanţă politică atât de gravă, încât de dânsa se leagă chiar existenţa statului nostru şi prin urmare, va fi nevoie de sacrificii pentru această libertate"*, iar M. Kogălniceanu, adăuga ca *"mare a fost neliniştea ţării când a văzut că, în contra tratatelor şi a principiilor de drept al ginţilor, drepturile noastre teritoriale în apele române erau puse în discuţie şi libertatea Dunării era ameninţată a deveni iluzorie"* (Ar. St. Buc, fond Casa regală, dos. 5 (1881), f.3).

Făcându-şi reciproc concesii, marile puteri - cu toate divergenţele dintre ele - ignorând interesele legitime ale României, Serbiei şi Bulgariei, au semnat la Londra în Martie 1883 un tratat, prin care puterile Comisiei Europene ale Dunării se prelungeau pe o perioadă de 21 ani (1883-1904), şi apoi, automat, din trei în trei ani, în afară de cazul când una din puterile semnatare anunţa cu un an înainte intenţia de a propune modificări. (Arh. St. Buc. fond Casa Regală, dos. 10 (1883), f.1 şi urm.)

În Mai 1883, guvernul român înainta o notă de protest şi anunţa că nu va accepta prevederile tratatului dela Londra, exercitându-şi deplina autoritate în apele sale teritoriale dela Turnu Severin până la Galaţi. Atitudinea era perfect justificată şi în acest sens, considerăm revelatoare aprecierea marelui naturalist Grigore Antipa, care afirma: *"De Dunăre ca şi de Carpaţi se leagă întreaga viaţă a poporului nostru; ea este partea care ne ţine în contact cu popoarele din Apusul şi centrul Europei şi tot ea ne deschide calea largă a oceanului pentru schimbul produselor ţării şi ale muncii poporului cu produsele ţărilor cele mai îndepărtate"* (**Gr. Antipa**, *Dunărea şi problemele ei ştiinţifice, economice şi politice*, Bucureşti, 1921, p.2).

În cursul anului 1883, România ajunge la semnarea tratatului de alianţă cu Austro-Ungaria şi Germania, acţiune determinată de mai multe motive şi anume: încordarea politică dintre statul român şi Imperiul ţarist în urma războiului din 1877-1878, în privinţa Sudului Basarabiei; convingerea oamenilor politici români că apropierea de Puterile Centrale constituie o măsură de prevedre în faţa expansiunii ţariste spre Balcani: credinţa că alianţa cu Austro-Ungaria putea determina Viena să abandoneze politica de ostilitate faţă de Bucureşti şi totodată să aibă o atitudine mai puţin rigidă în problema Dunării; în sfârşit, aderarea la un bloc deja format dădea un coeficent de siguranţă faţă de contradicţiile care măcinau în acel moment Europa. Partizanii cei mai consecvenţi ai unei asemenea orientări erau Titu Maiorescu, P.P. Carp, D.A. Sturdza, regele Carol I, precum şi Ion C. Brătianu, adeptul colaborării cu Rusia în 1877.

Istorici români ca George Brătianu, Radu Meitani, I.C. Filitti, Emil Diaconescu şi alţii, au subliniat necesitatea pentru România de a dobândi un sprijin militar, în caz că intenţiile Rusiei deveneau agresive, dar trebue să privim şi latura cealaltă, avantajele obţinute de Austro-Ungaria în urma încheierii tratatului. Astfel, Hilde Maria Wallroth, afirmă că atragerea Bucureştilor în Tripla Alianţă întărea flancul de Est al respectivului bloc, K. Uhlirz şi M. Uhlirz consideră că în urma tratatului, Germania şi Austro-Ungaria aveau posibilitatea să controleze cursul inferior al fluviului precum şi gurile Dunării, iar Uta Bindreiter îşi exprimă convingerea că alianţa a fost determinată de necesităţi politice şi nu de sentimente prieteneşti, în sfârşit E. Rutkowski, trage concluzia că poziţia geografică a României aflată între Rusia şi Bulgaria, a reprezentat factorul esenţial al alianţei (**Hilde Maria Wallroth**, *Dutschland und Österreich Ungarn*, Berlin, 1941, p.73).

În legătură cu oportunitatea şi urmările imediate ale tratatului din 1883, se pot trage următoarele concluzii: alianţa cu Puterile Centrale reprezenta un moment important în desfăşurarea politicii externe româneşti dela sfârşitul secolului al XIX-lea. România ieşind din izolarea de care era ameninţată şi evitând o înţelegere între Petersburg şi Viena în detrimentul intereselor sale; s'a rezolvat corespunzător chestiunea navigaţiei pe Dunăre şi cu toate că CED continua să funcţioneze, statul român a exercitat controlul asupra porţiunii fluviului dintre Turnu Severin şi Galaţi; includerea României în blocul Triplei Alianţe, într'o Europă dominată în anii 1878-1890 de sistemul alianţelor bismarckiene, constituia un fapt de care trebuiau să ţină seama chiar mari puteri ca Marea Britanie, Imperiul ţarist ori Franţa (**J.N. Duroselle**, *L'Europe de 1815 a nous jours. Vie politique et relations internationales*, Paris, 1964, p.121-127).

Faţă de statele balcanice, politica promovată de România după 1878, s'a caracterizat prin înţelegere şi realism; în plus, balcanicii nutreau o veche simpatie faţă de ţara noastră, situată la Nord de Dunăre, unde în Evul Mediu şi mai ales în secolul al XIX-lea, au găsit azil şi condiţii prielnice luptei lor de emancipare. Relaţiile economice cu partenerii balcanici capătă o pondere tot mai mare, pe primul loc situându-se atât la import cât şi la export, fostul suzeran, Imperiul Otoman. În exportul şi importul general al ţării, pe primul loc se situa Austro-Ungaria, ţară cu care iscăliserăm tratatul din 1883. Astfel România exporta: făină de grâu, sare, lână, piei brute, petrol brut sau rafinat (păcură), orz, grâu, cai, brânzeturi, vinuri, peşte, icre de morun etc. (Arh. St. Craiova, fond Prefectura Dolj, dos.292 (1881). f.3 şi urm.)

În 1881 se ajunge la tratatul turco-grec din 1881, iscălit la Istambul, unde în schimbul unei despăgubiri băneşti, Turcii cedează o parte din Epir şi Tesalia (**George Hoffman**, *The Balkan in Transition*, New York, 1963, p. 56). În penetraţia lor spre Macedonia, Grecii se vor izbi în special de concurenţă acerbă din partea Bulgariei şi a Serbiei, dar vor privi tot atât de suspicios interesul României de a deschide aici şcoli şi biserici pentru Aromâni. Unii istorici s'au întrebat dacă România, pe care o despărţeau de Macedonia, Dunărea, munţii Balcanici, Principatul Bulgar şi posesiunile Imperiului Otoman, se interesa de Aromâni din proprie iniţiativă, ori influenţată de altcineva! Având în vedere aşezarea geografică a României faţă de Macedonia, de a anexa teritoriul locuit de Aromâni, era practic imposibil. De altfel, aceştia erau răspândiţi şi în Tesalia, Epir, Pind. Wiliam Miller, emite părerea că România ridica pretenţii asupra Macedoniei, pentru a putea fi compensată cu alte teritorii, care s'ar fi aflat la graniţele sale (**W. Miller**, *The Ottoman Empire and its Succesors, 1801-1922*, Cambridge, 1923, p.442).

Iar alţii - afirmă N. Iorga - credeau ca România, devenind cel mai mare stat creştin din Balcani, prin Aromâni dorea să domine Balcanii.

În anul 1885 se redeschide, parţial *"problema orientală"*, nerezolvată la Congresul dela Berlin, în sensul că trupele otomane, sunt alungate din Rumelia Orientală şi provincia se uneşte cu Principatul Bulgar. Actul de dela 1885 a fost primit cu multă ostilitate de Rusia, fosta protectoare a Bulgariei, căci acuma făcea o politică favorabilă Vienei. Ţarul protestează oficial că a fost încălcat tratatul dela Berlin, îl radiază pe prinţul Batemberg al Bulgariei, din cadrul armatei ruse (avea grad de general) şi îi recheamă pe toţi ofiţerii ruşi care erau în serviciul Bulgariei.

Guvernul sârb, iritat de întărirea Bulgariei, prin unirea cu Rumelia Orientală, în Noembrie 1885 începe operaţiunile militare. Iată ce scria, ziarul *"Românul"* despre aceasta: *"Două popoare de acelaşi sânge se ucid azi între ele. Faptul este cu atât mai regretabil, cu cât nu se poate prevedea cu ce foloase se vor alege după atâtea suferinţe şi lipsuri ce-şi impun"* (*Românul* din 5 Noembrie 1885).

România a ajutat pe măsura posibilităţilor sale cele două ţări, trimiţând ambulanţe ale Crucii Roşii atât în Serbia, cât şi în Bulgaria, primind cu această ocazie mulţumiri din partea amcbelor state. (Arh. MAE, vol. 202 (1885), dos. 41, lit. B, nr. 1c).

În şedinţa Parlamentului din 25 Noembrie 1885, deputatul N. Ionescu, a interpelat guvernul cu privire la conflictul din Balcani. El făcea o valoroasă sugestie: *"Suntem vecini şi în bune relaţii cu Sârbii şi Bulgarii, n'aş găsi nimic extraordinar ca să ne punem mediatori între ei"*.

Războiul sârbo-bulgar a durat 16 zile şi operaţiunile au fost sistate, după victoria Bulgarilor dela Pirot. Numai intervenţia Austro-Ungariei a salvat Serbia dela o înfrângere totală.

Liteanu, ministrul plenipotenţiar al României la Berlin, comunica că Bismarck a cerut diplomaţilor germani dela Belgrad şi Sofia să propună celor două ţări ca negocierile să înceapă la Bucureşti, din cauza atitudinii deosebit de corecte pe care a avut-o România. (Arh. MAE, vol. 208, dos. 41).

Negocierile de pace se deschideau la Bucureşti, la 23 Ian. 1886 / 4 Febr. 1886, alături de Serbia şi Bulgaria, participa şi Imperiul Otoman, deoarece Principatul Bulgar nu era încă independent. În total au avut loc 9 şedinţe, iar din partea României a luat parte la discuţii, Alexandru Lahovary, director în Min. Afacerilor Externe. Pacea a fost restabilită pe baza statutu-quo-ului, care a pus capăt crizei declanşate în toamna anului 1885.

Delegaţii sârbi şi Bulgari, cred, *"că pacea va fi durabilă şi mulţumesc guvernului şi poporului român pentru rolul jucat"* (Arh. MAE, Proces Verbal din 19 Febr. / 3 Martie 1886; vezi şi **Titu Maiorescu**, *Istoria contemporană a României (1886-1900)*, Buc, 1925, p.225).

Continuare în numărul viitor

YALTA 1945 - 1995

Nicolae DIMA

Marile ziare americane dela începutul lunii Februarie au dedicat articole speciale întâlnirii de acum 50 de ani dela Yalta, care în ciuda bunelor intenţii occidentale a dus la pecetluirea soartei ţărilor Est europene. De altfel, numeroşi istorici americani şi din alte ţări au studiat cu atenţie acest subiect pentru a discerne în ce măsură ţările semnatare sunt responsabile de dezastrul care s'a abătut asupra Europei răsăritene în ultima jumătate de secol.

Ziarul *"Washington Times"* din 8 Februarie publică, de exemplu, un articol pe tema Yalta în care susţine că în sfârşit, după 50 de ani, se cunoaşte adevărul. Pe scurt, ziarul afirmă că în Februarie 1945, când s'au întâlnit la Yalta, Roosevelt, Churchill şi Stalin, erau siguri de victoria asupra Germaniei şi urmăreau să ajungă la o înţelegere asupra Europei postbelice.

Aliaţii occidentali în frunte cu Statele Unite, se aflau însă în faţa dificilei probleme a înfrângerii şi ocupării Japoniei, şi în acest sens cereau Uniunii Sovietice să declare şi ea război imperiului Nipon. Unul din preţurile cerute şi obţinute de Stalin a fost lărgirea sferei de influenţă a Moscovei asupra Europei de Est. Cei doi mari aliaţi occidentali au acceptat preţul, dar cu condiţia ca Stalin să permită alegeri libere şi democratizarea întregii regiuni. Se zice că Stalin ar fi căzut de acord, şi de aici începe controversa.

Unii cercetători se întreabă însă, erau oare Roosevelt şi Churchill naivi şi nu cunoşteau Moscova şi stalinismul? Alţii, susţin că la început Uniunea Sovietică nu ar fi avut intenţii ascunse, dar după ce Statele Unite au dobândit arme nucleare şi s'a ajuns la declanşarea războiului rece, Stalin nu ar fi avut altă soluţie decât să organizeze întreaga Europă răsăriteană într'un lăgăr socialist. Consecinţele le cunoaştem de acum cu toţii.

Timp de decenii, Statele Unite şi Marea Britanie au fost acuzate că ar fi cedat pur şi simplu Uniunii Sovietice ţările Est europene.

Adevărul este că încă din 1988, o delegaţie a Academiei de ştiinţe dela Moscova, condusă de Oleg Bogomolov, a recunoscut cu prilejul unei vizite în California că Moscova a încălcat acordurile dela Yalta.

Fostul consilier al Preşedintelui Carter, Zibigniew Brzezjinski, a declarat imediat că acest lucru reprezintă prima recunoaştre potrivit căreia Uniunea Sovietică a preluat ţările Est europene în contradicţie cu stipulaţiile acordului dela Yalta. Recunoaştera, continuă Dl. Brzezjinski, implică însă şi remedierea situaţiei, chiar după o perioadă de imense suferinţe de 50 de ani.

Pentru cei care neagă însă existenţa vreunor acorduri, mă întreb însă, cum se explică însemnarea pe o bucată de hârtie, făcută cu mâna de către Churchill, în care acesta îi oferea lui Stalin 90 la sută control asupra României? Şi de asemenea, dacă nu a existat nici o înţelegere-termen, de ce s'a prăbuşit totul după exact 50 de ani?

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI
ACEST ZIAR

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - *Mihail Eminescu*

PAGINĂ REALIZATĂ DE NICOLAE LUPAN

27 MARTIE 1918 - 27 MARTIE 1995

77 DE ANI !

Era o autentică euforie naţională. Din Hotin la Caransebeş şi dela Nistru pân' la Tisa. Dar astăzi, avem noi oare dreptul să jubilăm? Ne putem permite oare aşa ceva, când cam 5 milioane de Români sunt mereu înstrăinate? Puţin probail.

Ceea ce s'ar cuveni să facem anul împrejur ar fi ca un număr cât mai mare de Români de pe tot întinsul Globului să trimită interpelări la Organizaţia Naţiunilor Unite şi, oricât de paradoxal s'ar părea, insensibililor noştri diriguitori dela Bucureşti.

Interpelări în care să fie expuse în mod concis şi documentat drepturile istorice ale României asupra Basarabiei, Nordului Bucovinei, Ţinutului Herţei şi Insulei Şerpilor. Pământuri dintotdeauna româneşti, ocupate cu forţa armată de Moscova prin pactul Ribbentrop-Molotov, astăzi nul şi neavenit.

Interpelări în care să dovedim că noi, Românii, suntem unde suntem, prin Traci, Daci şi Romani, de când lumea; că noi suntem acei care de-a lungul secolelor am apărat civilizaţia occidentală împotriva năvălitorilor din Răsărit în frunte cu Mongolii şi Slavii; că mărturii irefutabile în acest sens ne stau cetăţile de pe Nistru cu toate gurile lor de foc îndreptate spre Răsărit nu spre Apus; că ni se face o nedreptate strigătoare la cer atunci când Anglia, Franţa, Statele Unite ale Americii şi alte ţări semnatare ale Tratatului de Pace dela Versailles privind reîntregirea României dela 1918 admit în continuare frontierele de după cel de-al Doilea Război Mondial care, dintr'o singură Ţară Românească, cu capitala la Bucureşti, au făcut două: România şi zisa Republică Moldovenească; că nu poate fi pace în Europa atâta timp cât nu vor fi reparate greşelile dela Yalta, Potsdam şi Helsinki etc.

Exilul românesc din Statele Unite şi Canada este dator să constituie delegaţii din 3-5 persoane care să ridice în faţa Consiliului de Securitate al Organizaţiei Naţiunilor Unite problema retrocedării către România a teritoriilor noastre furate de Sovietici la 1940 şi 1944.

Acelaşi lucru ar fi bine să-l facă şi compatrioţii din ţară, cu singura deosebire că delegaţiile lor judeţene să se adreseze Parlamentului, Guvernului, Preşedintelui României, precum şi principalelor ambasade dela Bucureşti.

Să nu ne lăsăm, oameni buni, legănaţi de cântecul de neamestec al diriguitorilor de pe malul Dâmboviţei *"în treburile interne ale unui al doilea stat românesc!.."*

Nicolae LUPAN

REGELE FERDINAND I

SCRISOARE DESCHISĂ PREŞEDINTELUI STATELOR UNITE ALE AMERICII

(fragmente)

...Nevoia de adevăr istorico-justiţiar ne-a determinat să ne adresăm Domniei Voastre cu rugămintea de a susţine drepturile noastre legitime asupra Basarabiei, Nordului Bucovinei, Ţinutului Herţei şi Insulei Şerpilor, teritorii ce n'au fost niciodată ruseşti.

Prin ocuparea lor, Uniunea Sovietică a comis un act de agresiune faţă de România, încălcând cu bună ştiinţă prevederile de renunţare la războiu, încheiate la Paris la 27 August 1920 şi Protocolul dela Moscova dintre Rusia Sovietică, Estonia, Letonia, Polonia şi România din 9 Februarie 1929.

Dezmembrând Statul Român, Stalin a căutat să anihileze o entitate culturală şi geopolitică bimilenară, o naţiune formată în hotarele ei daco-române bine definite.

...La 23 August 1944, România, în înţelegere cu America, Anglia, Franţa şi Rusia, a ieşit din coaliţia cu Germania şi a continuat lupta ca ţară cobeligerantă până la 9 Mai 1945, având promisiunea că *"Aliaţii vor garanta integritatea teritorială a ţării româneşti în frontierile ei din 1938!..."*

După terminarea războiului însă Basarabia, Nordul Bucovinei şi Ţinutul Herţei au fost reincorporate în Imperiul Sovietic fără de nici un temei. De aceea ne şi întrebăm, dacă forţa şi violenţa pot fi admise de O.N.U. şi de membrii permanenţi ai Consiliului ei de Securitate?

...În concluzie, pe baza argumentelor enumerate, Vă rugăm, Excelenţă, să uzaţi de autoritatea Domniei Voastre şi să ne veniţi în ajutor pentru realipirea către România a Basarabiei, Nordului Bucovinei, Ţinutului Herţei şi Insulei Şerpilor.

Cu deosebită stimă şi consideraţie,

Dr.Ioan V.GROZA
Oradea

(plus semnăturile a 25 de membri al *"Pro Basarabiei şi Bucovinei"*)

UCRAINA

-O MARE DEZILUZIE-

G.N. VIFORERANU

Cu Iorgu Tudor, publicist român din Basarabia, mă întâlneam adeseori. De fiecare dată în discuţia noastră trebuia să atingem problema Basarabiei, ţinutul nostru natal. Fusese membru în Sfatul Ţării din Chişinău care a proclamat unirea provinciei româneşti dintre Prut şi Nistru cu patria mamă România.

- Da! Făcusem o treabă bună. Terminasem cu Rusii. Odată cu noi, au scuturat jugul ţarist Finlanda, Ţările Baltice şi o parte din Polonia care fusese alipită la Rusia după cea de-a doua împărţire a acestei nefericite ţări.

Asităm de acum şi la lupta pentru neatârnare a Ucrainei în fruntea căreia se găseau naţionaliştii Petliura şi Skoropodski.

Noi moldovenii priveam cu multă simpatie această mişcare de eliberare a poporului ucrainean. Pe atunci mă aflam pe Nistru, în oraşul Tighina. Începuse navigaţia ambarcaţiunilor atât moldoveneşti cât şi ucrainene pe râul care devenise din nou graniţa noastră cu fostul imperiu ţarist, de astădată un stat ucrainean care se profila la orizont. Ne făceam bezele unii altora fără să ţinem cont de naţionalitate! Ne unea - ca să zic aşa - lupta comună de eliberare de sub jugul aceluişi tiran.

Aceasta a fost până la victoria bolşevicilor asupra armatelor ţariste de sub comanda generalilor Denikin şi Wranghel. Dintr'o dată, situaţia s'a schimbat radical realizându-se o întorsătură de 180 de grade. Ucrainenii au început din nou pe mâna Rusilor făcând din ei cei mai docili lachei.

A urmat o noapte lungă care a durat până la perestroika şi glanostiul lui Mihail Gorbaciov care a contribuit la destrămarea Imperiului Sovietic. Odată cu fostele republici care compuneau imperiul roşu, atât Basarabia cât şi Ucraina s'au trezit la o viaţă nouă. O rază de speranţă se ivea la orizont. Era a doua oară când se contura o nouă vecinătate, alta decât cea rusă. Printre cei care s'au lăsat duşi de această iluzie, a fost şi cel care scrie aceste rânduri. Într'o discuţie pe care am avut-o cu amicul Vlad Dumbravă, originar din satul Ghidighici, judeţul Lăpuşna, i-am spus:

- Numai când între noi Românii şi Rusii va fi un stat tampon, abia atunci vom scăpa de teroarea Cremlinului. Acest tampon va fi Ucraina cu care sper să ne înţelegem în ce priveşte realipirea ţinuturilor româneşti ocupate samavolnic de Stalin.

De aceeaşi părere a fost şi interlocutorul meu.

Pe parcurs, urmărind cu viu interes ce se petrece în fostul Imperiu Sovietic şi mai ales în Basarabia, miam dat seama că n'a fost decât o iluzie. Ucrainenii s'au dovedit mai încrâncenaţi chiar decât Rusii [illegible] priveşte *"dreptul"* lor de a fi deasupra unor etnii care până în anul 1940 formau majoritatea în ţinuturile băştinaşe.

Mărturie

...În ziua de 1 Aprilie 1941, s'a adunat foarte multă lume la Adâncata venită cu cruci şi prapori scoase din biserică, crezând că aşa îi vor îndupleca pe cei dela miliţie şi dela G.P.U. Erau mii de oameni, strigând şi vociferând că ei s'au săturat de bolşevism şi să fie lăsaţi să plece în România, că îşi lasă pământurile, casele, animalele şi toată agoniseala lor spre folosul Sovieticilor.

Oamenii strigau: *"Mai bine să ne împuşcaţi pe graniţă decât să ne duceţi noaptea cu camioanele în Siberia!"* În sfârşit oamenii s'au încolonat cu femei şi copii, cu cei ce purtau prapori şi cruci în frunte şi au pornit-o spre frontieră.

Un ofiţer rus ne-a somat de trei ori să ne oprim, dar oamenii au început a striga *"Haideţi înainte că ei nu au voie să tragă dacă sunt mai mulţi de 20 oameni!"* Nu ştiu de unde această lege, dar grănicerii nu au ţinut cont de ea şi au tras în plin în masa aceea de oameni.

Mulţi au căzut pe loc, alţii răniţi s'au împrăştiat cu strigăte de moarte şi au fugit pe unde au putut. Dar au fost înconjuraţi de soldaţi călări care trăgeau în fugari ca după iepuri.

Eu, deşi rănit, am reuşit să fug cu câţiva ortaci şi am ajuns noaptea acasă la Suceveni. A doua zi au venit soldaţi în sat să caute fugarii. Şi pentrucă soldaţii nu cunoşteau oamenii, au fost ajutaţi de către directorul şcolii care era Rus şi care ne cunoştea. Aşa că neau adunat pe toţi şi ne-au dus la Securitate (G.P.U.) la Cernăuţi, unde cei răniţi au fost depuşi sub pază la Spital până la vindecare, după care am fost duşi pentru cercetări în beciurile KGB-ului unde eram bătuţi zilnic.

Cercetările au durat până la sfârşitul lunii Iunie când începuse războiul împotriva URSS-ului. Trenul cu vagoane de marfă în care eram îmbarcaţi a fost purtat prin diverse gări, până am fost prinşi şi eliberaţi de armata germană şi astfel, am ajuns acasă la Suceveni la sfârşitul lunii Iulie 1941.

Gheorghe URSACHI

File din trecut

Cântece Basarabene

...Prutenii, locuitori de pe malul Prutului, iubesc mult Prutul, *"care-i tot drumeţ, mărgător"*, ori *"mergător"*, *"nu se mai hodineşte"*, că *"el îi din neam de balaur din vremea veche şi care l-o ucis un voinic frumos şi şiroaiele din sângele lui tot curg, ca să întâlnească şi să înnece pe voinic. Vorba veche: nici mort nu-l iartă"*.

În alte legende Prutul e lăsat de Dumnezeu *"pentru răcoreala oamenilor şi giocul copchiilor"*, dar toţi trebue să ia bine seamă, că *"cruce de aur stă în câte o bulboană - ascuns şi blăstămat de când o vrut să-l ieziască, să-l oprească şi cere suflete de creştini, ca să le ducă la iad"*.

Dracu însă are mare ciudă pe Prut, pentrucă *"creştinii îl cred sfânt şi în apa lui fac Iordanul"*, a cărat stânci din loc în loc *"cu chip şi gând"* să-l iezărească şi când s'o sfătuit dracii într'o noapte, ca toţi să izbească stânci în el şi să-l oprească, s'au întârziat şi *"n'o dovidit"*, a dat *"mai fuga"* Decusară şi Mezu Nopţii după porunca lui Dumnezeu, *"păsările"* (cocoşii) au cântat şi dracii au rămas cu munca, da oamenii cu folosul.

Dracul avea mare ciudă pe sărbătoarea Iordanului, pentyrucă atunci se mai întâlnesc cei de peste Prut *"cu işti dela noi şi el îi vrăjmaş şi pizmaş şi nu-i sufere lui să vadă el cumva oameni de un sânge trăind bine: că vezi, noi cu Dumnezeu suntem fraţi numa, că nu putem da mâna totdeauna pe Prut..."*

"Prutule, dac'ai seca,
Noi ca fraţii ne-am avea,
Fraţi de cruce, fraţi de sânge
După nime n'am mai plânge"

Iar într'o veche poezie populară basarabeană se vorbeşte de trimiterea unei scrisori pe frunze de copaci: *"La surori şi fraţiori, că tari ni's străiori, străiori şi departe. Prutu ista ni disparte, Apa'ceasta n'are moarti?..."* Urmează apoi dorinţa de a-l seca cu gura, cu căldarea, cu ajutorul vântului şi cu el să umple Nistrul, pentru a-l face mai adânc, mai lat, mai greu de trecut pentru *"Muscali, holeri şi lăcuste"*.

Săptămâna Ilustrată
Chişinău, 4 Mai 1918

P.S. Blestemaţi să fie acei care dintr'o ţară au făcut şi mai fac...două!

N.L.

Lumea satelor

—— Mihai FREAMĂT ——

Satele nu mai sunt ce-au fost dar mulţi dintre noi mai cred, încă, în acel vechi decor bucolic luat din Creangă şi Sadoveanu pe care-l lipim alături de dorinţa noastră de răgaz şi întoarcere în patriarhal. Devenim astfel nişte victime sigure ale dezamăgirilor pentrucă, omul pământului, ţăranul în straie albe de pe fânețele coşbuciene, nu mai există oricât ne-am încăpăţâna noi să-l credem tot acolo unde l-a fixat memoria noastră afectivă. E bine, e rău, cine ştie? Cert e că locuitorul satelor de azi se înfăţişează ca un soi de Moromete care, spre deosebire de eroul lui Preda, nu mai crede în logica conservării principiilor statornicite de timp.

Lumea stă pe schimbări dela o zi la alta iar săteanul nu se implică, nu pierde trenurile în care odinioară nu se urca din motive lesne de înţeles - nu-l interesau, n'avea nevoie de ele, de trenuri adică. Echilibrul s'a stricat de mult, de pe vremea comuniştilor, a năvălirii acestora, când toate valorile considerate de neînlocuit până atunci, au dispărut sub mâzga scârboasă depusă de emisarii răului roşu.

Cei ce-au încercat să se opună acestora au fost înghiţiţi rapid de puşcării şi gulaguri şi-a rămas să se instaleze la ţară, frica, păra şi invidia provocată. Din tot ce era mândrie şi chibzuială adâncă nu mai există decât buimăceală şi gândul de-a supravieţui oricum s'o putea.

Astfel a apărut o generaţie de oameni ce-a trecut repede graniţa dintre bunul simţ, atât de lăudat şi teritoriul tuturor şi-al nimănui unde legea o făceau activiştii de partid şi slugile lor recrutate dintre pomanagii şi otrepe. Mai apoi, când n'a mai fost nici pământul în proprietate ce dădea speranţă şi încredere, oamenii satului au devenit numere într'o adunătură de orfani meniţi robiei.

Unii au evadat spre oraş, mucezind acolo fără rosturi şi demnităţi, învăţând dela ochii plecaţi cum se trăieşte cu dorul şi obida în suflet. Decembrie 1989 i-a găsit şi pe unii şi pe alţii prigoniţi de lehamite şi întrebări fără răspuns.

Cu ciudă şi mânie s'au repezit atunci să spulbere tot ce li se părea că e cauza nenorocirii lor. S'au răzbunat pe lucruri şi animale, pe construcţii şi bunuri făcute cu truda şi sudoarea lor de sânge, cioplind din dărâmături chipul sărăciei ce avea să vină.

Şi ea, sărăcia nu s'a lăsat mult timp aşteptată, a sosit pe furiş odată cu Iliescu şi rânjetul acestuia cu gura până la urechi.

A început de-atunci la ţară cea mai ciudată şi carambolească prefacere şi nici o minte limpede n'ar fi în stare să explice exact ce s'a întâmplat. Urmaşii ţăranilor mintoşi şi sfătoşi ceau zidit temelia acestei ţări s'au transformat peste noapte în însoţitorii docili ai foştilor lor prigonitori - comuniştii - fără să fie obligaţi la asta. A fost ca un fel de autoflagelare în masă, ca o orbire colectivă subită şi fără cauză.

Poate o cauză a existat totuşi şi ea s'a numit PĂMÂNT.

Aici e de amintit că cei rămaşi la sate, sau cei plecaţi de nevoie e sigur că nu mai aveau noţiunea de moştenitor pentrucă nici n'aveau ce moşteni şi'n acest context mi se pare că Iliescu şi comuniştii lui au făcut cea mai abilă mişcare de după Decembrie 1989.

Au venit cu acea faimoasă lege *"18"* care *"dădea"* pământ.

Cât s'a *"dat"* şi cum s'a *"dat"* asta-i altă gâscă, important era *"ecoul"* în rândurile ţăranilor ce nu mai erau ţărani care au luat drepturile drept daruri şi s'au închinat *"binefăcătorului"*.

Că noii proprietari n'aveau cu ce munci pământul *"căpătat"* fiind lipsiţi complet de utilaje agricole, că au lăsat bucăţile pârloagă, că stau acum şi se întreabă ce naiba să facă cu aceste terenuri pentru care - iată - vor trebui să plătească impozite grele, nu mai interesează pe nimeni. Interesul s'a stins odată cu scopul atins da gaşca zâmbăreţului *"generos"*. Pământul - nu-i aşa - va reveni la noile c.a.p.-uri alintate *"asociaţii"*, cu timpul se vor încropi şi ferme cu stăpâni proveniţi dintre cei cu bani (cine's ăştia se ştie) sătenii se vor da prinşi în robie şi uite aşa roata norocului se învârte mereu, ca la bâlci, dar fără numere câştigătoare pentru aceşti naivi cu ochii cât cepele în care speranţele mor printre lacrimi. Ce gândesc, ce simt, ce ştiu şi cât ştiu despre mersul vieţii aceşti oameni, e greu de spus.

Mulţi cred că au aflat dar, tare mă îndoiesc de aceasta. Am trăit în mijlocul lor, le cunosc suferinţele dar n'aş avea curajul să întocmesc reţete cu leacuri pentru păsurile lor cele multe.

Poate ar fi mai bine să vă povestesc pe scurt două întâmplări cu mulţi ani între ele, două întâmplări ce mi se par edificatoare.

În satul copilăriei mele se ivea, din când în când, un om care stârnea, cu fiecare apariţie, un soi de agitaţie, de nelinişte febrilă printre sătenii ce sălăşuiau acolo pe malurile râului Bistriţa.

"A venit domnul Racotă"! Vestea asta ocolea cătunul într'o clipită, iuţea ritmul treburilor prin ogrăzi, iar înserarea îi aduna pe gospodari în odaia cea mare din casa bunicului unde cel atât de aşteptat, Domnul Racotă, trist şi gânditor mărunţea cu vătraiul cârbunii sângerii de pe vatra sobei încinse. De unde venea şi unde se ducea acest om, n'am ştiut niciodată. Mult timp n'am ştiut nici ce lucruri de taină se petrec acolo unde se adunau sătenii, în odaia cu scoarţe şi lăiţi şi nici n'aş fi aflat vreodată dacă întâmplarea şi curiozitatea, altoite pe imaginaţia mea de copil, nu mi-ar fi dat ghes să mă cuibăresc, într'o seară, după soba din încăperea cu pricina. Acolo am şi adormit. Când m'a trezit scârţâitul repetat al uşii, geamurile erau întunecate şi astfel m'am descoperit prizonier al curiozităţii mele atâta timp înfrânată. Câteva ceasuri, nebăgat de nimeni în seamă, am ascultat voci, am privit chipuri încruntate, zidite în lumina incertă şi aerul greu de tutun şi de spuse ce spărgeau tăcerea ca nişte bolovani aruncaţi noaptea în ghioluri.

Am auzit atunci vorbe pe care mi le-am amintit mult mai târziu, vorbe uscate de suferinţă şi obidă, vorbe rupte din adâncurile sufletului, vorbe ca topoarele ce taie ştreangurile cailor la primejdie mare.

Domnul Racotă povestea despre ce va fi şi ce-o să se întâmple: Colhozuri, gamele, satrapi, comisari, închisori, sărăcie, ură, înstrăinare, juguri pe grumaji, puterea prostiei purtată cu fală de cei fără rosturi, pâre şi lăcomie, lacrimi şi moarte... Când se crăpa de ziuă adunarea s'a spart. Oamenii plecau năuciţi de spusele Domnului Racotă ce le zugrăvise viitorul sumbru. Era prin 1951-52.

Nu la mult timp s'a dezlănţuit spăimoasă ca o furtună, prigoana comunistă. Omul care ştia totul despre soarta noastră n'a mai venit. Am întrebat de el dar n'a ştiut nimeni să-mi spună. Acum câtva timp, un fost deţinut politic la Canal şi-a adus aminte: *"Racotă, fostul ofiţer? A fost ucis la Poarta Albă"*. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Mi-am amintit de toate astea recent, când în drumurile mele prin ţară, am întâlnit, mai mult din întâmplare, satul copilăriei. M'am oprit acolo să aflu câte ceva despre neamuri şi neuitaţi prieteni. Unii m'au recunoscut, cei mai mulţi nu, timpul macină memoria.

Seara, în casa bunicului locuită acum de un văr al meu, s'au strâns ca şi atunci de mult, o parte dintre oamenii locului.

Intrau sfioşi, mormăiau în barbă - după obiceiul lor - un *"sara bună"*, salut mai mult ghicit, se aşezau cu băgare de seamă învârtind căciulile în mâini. Au tăcut mult timp, am tăcut şi eu privindu-i pe rând, încercând să aflu din muţenia lor încruntată, ce-i mânase aici. Dialogul se înfiripa greu, căznit de timpul ce se aşternuse stavilă greu de trecut. Şi-apoi e ştiut faptul că oamenii pământului mocnesc în ei întrebările până ce acestea izbucnesc şuvoi.

Pe neaşteptate s'a făcut auzit un glas. Moş Toader Runcaşu se hotărîse să deschidă vorba ca fiind cel mai bătrân dintre cei prezenţi.

- Vărul matale spunea că ai fi pomenit pe '88 - '89 de ceva schimbări în ţară... Iliescu în locul lui Ceauşescu şi altele. Asta înainte de treaba asta cu revoluţia sau ce-o fi fost.... Nu te supăra mata, de unde ştiai aşa lucruri de taină?

- Zvonuri, moş Toadere.

- Zvonul îşi are la obârşie fapte cu înţeles.

- Nu ştiu. O fi fost ceva dar eu n'am stat nicicând lângă cei cu secrete de felul ăsta.

- Aşa! Şi acum?

- Acum ce?

- Păi obligat să mai fie niscaI zvonuri pe care să ni le zici, să ne mai luminăm şi noi ce şi cum...

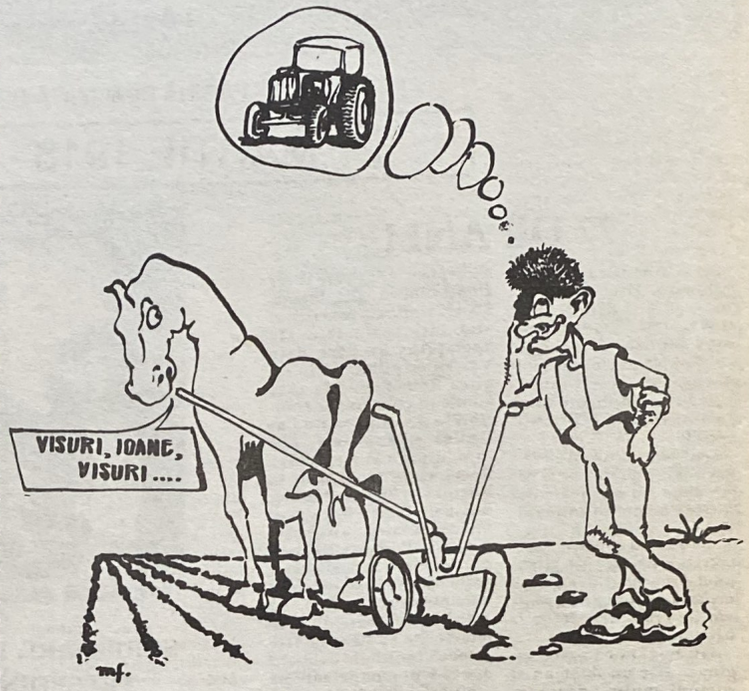

Simţeam ironia tipic ţărănească din spusele moşului şi n'aveam cum mă apăra decât cu replici fără ocol, care să tulbure cumva şi să aibă rost greu în mintea acestor oameni ce păreau destul de siguri pe ei.

- Moşule, voi cei de aici umblaţi călare pe un soi de adevăr numai al vostru, nu prea vă gândiţi şi nici nu prea vă interesează unde o să ajungeţi şi nici cât de ogârjită-i mârţoaga ce vă poartă nu vă pasă. Până ceo fi în stare să umble şi n'o cădea în genunchi, răpciuga asta, orbecăiţi ca beţivii ceau uitat drumul spre casă.

Nu zic nimic de lăcomia voastră aprigă şi nemăsurată şi dorinţa de-a apuca ce vi se dă de noii puternici cu ţâraiţa, dar ar fi bine să nu uitaţi că tot ce vă înconjoară e al vostru şi nu e nimeni pe lumea asta care să vină, chipurile, cu milă spre voi şi să vă împartă bunul vostru moştenit din strămoşi. Şi încă ceva: Dacă vă băgaţi cu capul în cătină, cum v'aţi băgat la alegeri, şi vă înschinaţi şi vă daţi rostogol spre buza râpii, e treaba voastră dar îi trageţi şi pe alţii după voi şi e nedrept.

- Pe cine să tragem?

- Pe cei ce s'au limpezit dar au pierdut din cauza voastră.

S'a ridicat moş Toader, slab şi drept ca o lumânare acolo în colţul umbrit de-o zestre stivuită. Se vedea dela o poştă că vorbele mele îl stârniseră.

- Îi fi având dreptate matale - ce să zic eu - chiar ai cu siguranţă dar uite, te întrebăm noi ăştia de ne faci proşti şi zăluzi şi lacomi şi apucători: Ce era să facem, cum s'o fi cârmit spre chibzuială când de atâta amar de vreme am trăit cum am trăit, lihniţi şi apăsaţi de nevoi? Cum era să ştim care-i drumul drept şi unde-i cinstea când cei mai mulţi, aici de faţă, s'au născut cu comunismul în braţe? Mata te repezi la noi şi ne blagosloveşti cu vorbe de ocară.

Înţeleg că eşti amărît de vremuri şi ne găseşti pe noi vinovaţi de neschimbare, dar te rog să răspunzi dacă-i vrea: De ce n'ai dat matale semn de viaţă în tot timpul ăsta? De ce nu ţi-ai făcut drum mai din timp până aici, să stăm la o vorbă, ca acum de-o pildă, să ne deslușim, să răstocim gârla şi să-i schimbăm albia? Acolo la oraş altfel se poartă gândul, altfel se văd pragurile... Aici nu-i loc decât să'ntorci pământul de pe-o parte pe alta şi să aştepţi să se'ndure Dumnezeu să dea oleacă de ploaie. Atât fiule! Rar scoatem cepul minţii şiatunci ne trezim că-i prea târziu şi ne dăm cu pumnii peste cap şi ne jeluim până uităm de noi şi de toate celea.

- Aveţi preoţi, învăţători..

- Avem, cum nu? Numai că mulţi dintre ei se îngrijesc de chiverniseala lor cu graba ce-l cuprinde pe hoţ când dă o năpastă şi lumea-i învârtejită şi nu stă să bage de seamă la cei cu gânduri de pradă. De, ce să mai spun? Ne-om trage şi noi între grijile şi nevoile noastre. Am fost mereu şi vom fi doar nişte robi buni de înşelat şi atât. Cine a avut nevoie de noi ne-a tras la gard să ne gădile auzul apoi ne-a uitat. Ba dacă lucrurile nu ieşeau cum trebue ne-am ales şi cu blesteme, aşa că...

A dat din mână a lehamite şi s'a aşezat cu un geamăt scurt. După asta a venit tăcerea întreruptă de oftaturi şi câte-o tuse înăbuşită în pumni. De spus s'or mai spus multe, mai altfel decât înanite, dar toate la un loc nu mai aveau acea greutate ce atârnă mult timp de suflet.

Nu mai ştiu cum s'a terminat acea adunare adhoc, am rămas doar cu amintirea bătăturilor ce le simţeam în palma strânsă la plecare şi cu gândurile cele multe ce s'au dus mereu de atunci spre bieţii oameni ce nu şi-au aflat rostul în mersul acestui prezent întunecat de interese şi dorinţi de putere.

Acestea sunt cele două momente de viaţă pe care le-am trăit la intervale lungi de timp şi după evocarea lor mă întreb dacă vina pentru aducerea la putere a comuniştilor lui Iliescu trebue căutată în ogrăzile ţăranilor. Electoratul satelor s'a dus, ce e drept, după zâmbete şi minciuni pentrucă neocomuniştii îşi cunosc interesele şi ştiu cum se poartă fesul, dar întreb: Cine din Opoziţie a catadicsit să se deplaseze la ţară pentru a afla ce-şi doresc oamenii de-acolo şi cum văd aceştia viitorul?

A hotărî e o treabă ce trebue susţinută cu argumente şi când aceste argumente nu's la îndemână încerci să le afli. Şi unde să le afle omul gliei decât la cei ce s'au angajat în lupta pentru schimbări în viaţa acestui popor? Dacă aceştia se mulţumesc numai cu organizarea la oraş a mitingurilor mamut unde şi-aşa participanţii sunt porniţi spre înţelegerea vremurilor, electoratul satelor va rămâne de izbelişte. Din neputinţă, din delăsare, din lipsă de curaj şi amorţeală îi vom lăsa pe aceşti trădători ai pământului pradă demagogiei unui Iliescu şi astfel vom păcătui decisiv.

Asta să-ţi droghezi durerile trecutului cu paleative făcute din demnităţi şi funcţii, înseamnă a chema acel trecut să se instaleze din nou în viaţa noastră. Politica nu se face din strană cu cartea de rugăciuni drept spadă, am mai pomenit de asta, iar comuniştii nu pleacă la o simplă mărâială. Astora trebue să le arăţi colţii şi bombeul, altfel se întorc mereu ca lupul ce s'a dedulcit la carne de oaie. Ţăranii se pricep la dihănii hrăpăreţe, e deajuns să le descopere bârlogul iar noi e necesar să-i ajutăm s'o facă urgent.

Lumea satelor nu mai e cea care a fost pe vremea bunicilor, dar poate deveni o lume alta decât cea de pe vremea comuniştilor. Sunt şanse.

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

DIN O MIE ŞI UNA DE NOPŢI

Am citit în *"Curierul Românesc"* - Bucureşti, Noembrie 1994, p.22 - moştenitorul întrebuinţatei hârtii veline *"Tribuna României"*, la o rubrică redactată de un American părerea unui cetăţean din Asia Mică despre cele întâmplate în Basarabia, când trupele române, sub conducerea generalului Antonescu, au pornit războiul de Reîntregirea Neamului *"...bande furioase de legionari sub conducerea renumitului Horia Sima, în rândurile armatei române a lui Antonescu, au intrat în Basarabia şi Bucovina."*

"Ei purtau numele semioficial - I.S.A. - (În Sprijinul Armatei). *I.S.A-iştii se dedau la scene publice de viol în grup, dela fetiţe la bătrâne..."* etc.

Nu negăm că orice legionar este un duşman al comunismului, dar năzbâtiile cu violuri, atrocităţi se potrivesc mai bine purtării armatelor *"eliberatoare dela Răsărit"*. Autorul uită un *"mic"* amănunt când vorbeşte de prezenţa lui Horia Sima şi de *"I.S.A."*

Horia Sima era în Germania! El fugise după revoluţie ca să scape de furia lui Antonescu. Dar asta fiind o axiomă istorică, n'avem pretenţia s'o ştie cei din Asia Mică şi nici s'o dezmintă neocomuniştii.

Aceste atacuri au şi o parte bună: explică direcţiorului SRI-ului fenomenul pentru care în ţară reînvie spiritul legionar.

Românul s'a săturat de minciuni, de atacuri nedrepte, de hoţi şi mafioţi şi e timpul ca D-nul Iliescu să înţeleagă:

"Pe unii poţi să-i prosteşti întotdeauna; pe unii poţi să-i prosteşti câteodată; dar nu poţi, pe toţi, întotdeauna."

•••

SUFERINŢE TOVĂRĂŞEŞTI

Noii conducători îşi alterează autobiografia, subliniind persecuţiile la care au fost supuşi sub vechiul regim. Ca să-i auzi bocindu-se, îţi trebue duzini de batiste. Toţi au suferit pedepse ingrozitoare pentru-c'au fost anticomunişti şi-au ţipat în gând *"Trăiască democraţia!"*

Printre cei prigoniţi, se numără Dl. Iliescu, ce-a primit osânda să plece la Iaşi ca să aibă grijă de tipărituri şi propagandă, Nicu (Delfinul), ce-a fost despărţit de barurile Bucureştiului ca să vegheze la Sibiu viitorul comunismului şi, printre alţii ostracizaţi, notăm pe un actual ambasador ce-a suferit degradarea de a fi trimis la Tulcea ca profesor.

Toţi s'au simţit nerăsplătiţi pentru serviciile aduse; ei sperau să fie invitaţi la banchetele de *"naştere"* din luna Ianuarie ca să pupe mâna academicienei şi să închine ode nemăsuratului geniu ce se lăţea din vârful Carpaţilor până'n fundul Mării Negre.

În faţa suferinţelor domnului preşedinte şi a celor din anturajul Cotrocenilor, ce rost mai are reamintirea celor ce s'au *"plimbat"* prin temniţe, canale, lagăre, minele de cărbuni, ori de cei ce şi-au donat viaţa prin beciurile Securităţii?

•••

CU GARDIANUL DUPĂ MINE

Din cauza *"cenzurării"* hârtiei (NU a Libertăţii Presei, N.R.) revistele *"Flacăra"*, *"VIP"* şi *"Expres"* au făcut sport şi-au sărit cu apariţia peste o săptămână, iar celelalte publicaţii *"neoriginale"* au fost supuse la o *"dietă de celuloză"* pentru a-şi păstra silueta la minimum de pagini. Asta nu opreşte pe proprietarul unui ziar să-şi schimbe publicaţia cu un alt fericit proprietar de ziar. Trocul nu-i lucru nou: ţăranii din ţinuturile deluroase schimbau fructe pentru porumb şi grâu.

Crucificarea cuvântului a ajuns până al urechile celor dela Casa Albă, care au bătut şeaua ca să priceapă Văcăroii; ziariştilor din Polonia şi Ungaria, acreditaţi în Capitala Statelor Unite, li s'au acordat aceleaşi drepturi ca şi ziariştilor americani, în timp ce ziaristul român, când doreşte să viziteze *"the State Department"* este însoţit de un gardian...

•••

VOX POPULI ORI VOX LEGEA ?

Comitetul Executiv al Uniunii şi Ligii, cea mai bătrână organizaţie a Românilor-Americani, a respins cererea societăţii Carpatina de a anula ultimele alegeri unde, prin suspendarea statutelor cu 2/3 de voturi, a fost reales ca preşedinte Dl. Petre Lucaci. Conflictul va ajunge în faţa Tribunalului din Ohio, iar sentinţa va pune cruce neînţelegerilor de ieri, de azi şi de mâine.

Judecătorul va trebui să taie nodul gordian: poate permite o organizaţie ca regula omului (rule of man) să înlocuiască regula legii (rule of law) ?

Ori care va fi sentinţa U. şi L. va fi în câştig, pentrucă va învăţa cum să vâslească printre statute.

•••

CU PRESTIGIUL 2 LA 0

Vorbim de meciul dintre preşedinţii Snegur şi Iliescu. Dl. Snegur a fost invitat la Casa Albă de două ori în timp ce Dl. Iliescu a stat de două ori ca vi...zitatorul la poartă nouă. Cu ocazia audienţei, a avut loc un banchet oferit de noua Republică Moldovenească ce şi-a prezentat diplomaţii şi oamenii de afaceri cu excepţia amatorismului: haine pestriţe, stângăcii inocente - ne spune un martor ocular - purtarea fraţilor de peste Prut a fost amabilă, atentă şi gata să înveţe.

IN MEMORIAM!

VIRGIL MATEIAŞ

1909 - 1995

Dacă ar fi să-l caracterizez printr'o metaforă, aşi spune că Virgil Mateiaş a fost un *"munte de om"*. Zdravăn în credinţă, cu o pregătire profesională (avocat) profundă şi bine articulată, serios şi grav în toate acţiunile lui, o simplitate de omenie ţărănească şi gata de moarte pentru Legiune, în fiecare clipă.

Încă din vremea liceului, în vacanţele mele prin satele Făgăraşului, auzeam mereu despre el, printre ţăranii pe care-i cunoştea şi care aveau o încredere totală în judecata şi atitudinile lui. Eu, nu l-am cunoscut în vremea aceea decât din auzite şi din vorbele altora.

Mai târziu, când ne-am întâlnit şi eram într'o legătură mai strânsă, mi-am dat seama că mă simţeam bine în apropierea lui. Avea gândurile bine aşezate şi vedea fiecare amănunt de întâmplare în contextul ei integral. Vedea structurile, nu detaliile şi ştia să dea dezlegări şi soluţii neaşteptate oricărei problematice care era în dezbatere.

Un medicinist legionar, Nuţi Pătrăşcanu, care a fost schingiuit şi scos din condiţia lui de existenţă umană, declarase că a fost nesincer atunci când se cânta *"Sfânta tinereţe legionară"* şi se intona *"Moartea numai moartea legionară, ne este cea mai scumpă nuntă dintre*

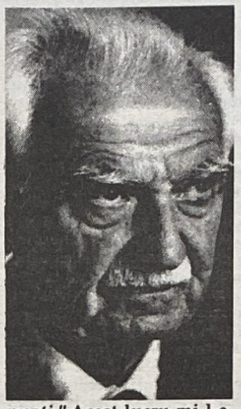

nunţi." Acest lucru mi l-a comunicat colonelul Crăciun, la Aiud, în timpul reeducării, ca o ironie faţă de *"fragilitatea educaţiei legionare."* Şi m'a întrebat cum apreciez acest eveniment şi declaraţia lui Pătrăşcanu. I-am răspuns simplu: nu cunosc motivele lui Pătrăşcanu şi nici sinceritatea lui de integrare în spiritul legionar, dar văd în jurul meu, aici, la Aiud, o mulţime de legionari care sunt gata să moară. Tocmai în zilele acelea, mă întâlnisem cu Virgil Mateiaş, care fusese adus dela Ocnele Mari. Şi îmi povestise la ce fel de torturi uluitoare a fost supus, de studenţii reeducaţi, încât la marginea patului îi puseseră un lighean în care să se scurgă sângele care picura din gură şi din nas, fără întrerupere. Şi Virgil Mateiaş mi-a spus că se ruga lui Dumnezeu tot timpul şi spunea că este gata de moarte pentru Legiune. Şi, nu l-au putut doborî pe ursul credinţei legionare din Munţii Făgăraşului.

Prin 1945, mă întâlneam destul de regulat cu el, prin Bucureşti, în casa unei doctoriţe, la care venea des şi generalul Coroamă, care era prieten bun cu Mateiaş. Pe vremea aceea el avea o legătură aproape directă cu Iuliu Maniu, pe care în toamna lui 1945 l-a ţinut informat despre arestarea şi anchetele lui Pătrăşcu dela casa conspirativă unde a fost ţinut vreo trei luni de zile. Maniu a avut un deosebit respect faţă de Pătrăşcu; i-a fost transmis lui Mateiaş.

Era convins că o prigoană de mari proporţii se va dezlănţui din partea comuniştilor. Prigoana a venit şi a făcut ravagii în viaţa poporului român, dar pentru el imaginea rezistenţei o reprezenta ţăranul român şi legionarii care nu au putut să fie înfrânţi.

De aceea, în 1990, când a vizitat Statele Unite, venit la un fost coleg de liceu, şi a participat şi la ROMFEST-ul dela Washington, privea cu încredere viitorul, căci a întâlnit mulţi oameni de credinţă şi care nu putuseră fi striviţi de răul veacului.

Şi mi-am adus aminte, de o scenă dela Aiud din timpul reeducării (1962-1964) când la o adunare ad-hoc de genul celor pe care le făcea colonelul Crăciun cu acei ce refuzau reeducarea, acesta a pus o întrebare generală: *"De ce încă vă rugaţi lui Dumnezeu şi aşteptaţi pe Americani? Nu vedeţi că tot nu vin?"*

Atunci, s'a ridicat Virgil Mateiaş, şi cu vocea clară, puternică şi rotundă, a grăit pe legea Făgărăşului: *"Domnule colonel, noi ne rugăm lui Dumnezeu să ne ajute, căci nimeni altul nu ne ajută în nenorocirea noastră şi aşteptăm pe Americani să vină, chiar dacă nu vin, noi avem dreptul să sperăm, căci nu ne putem îndrepta speranţele spre alţii. Alţii, nu ne pot oferi libertate, ci ne ţin în temniţe. Americanii nu au motive să ne întemniţeze."* Şi, s'a aşezat pe scaunul lui, liniştit şi *"gata de moarte"*, căci acesta era destinul lui. Colonelul Crăciun n'a mai continuat şedinţa de prelucrare a reeducării. A amânat-o pentru altă dată.

Virgil Mateiaş a murit la o vârstă înaintată şi n'a făcut nici un compromis în viaţa lui, care să-l depărteze dela linia legionară, pe care a onorat-o până în ultima clipă a vieţii lui. A fost un autentic comandant legionar, aşa cum l-a dorit Căpitanul.

Dumnezeu să-l odihnească în lumea dreptilor.

Corespondent

EDITORIALE

Dl. Tudor Murgoci

P.O. ROCKTON ONT., CANADA L0R 1X0

Puteţi procura dela adresa de mai sus, următoarele cărţi:

PITEŞTI de Dumitru BACU	$20.00
POEZII DIN ÎNCHISORI, Culegere de Z.PANĂ	20.00
CU ACUL PE SĂPUN, Poezii de Zahu PANĂ	18.00
DIN LUPTELE TINERETULUI ROMÂN 1939-1939 Culegere de texte	20.00
ÎNVIEREA, Revistă trimestrială de analize, documente, crestomaţie şi cronici, 272 de pagini	
JURNALUL FERICIRII de N. STEINHARDT	25.00
DEZGROPAREA CĂPITANULUI de V. POSTEUCĂ	12.00
CREZ DE GENERAŢIE de Vasile MARIN	20.00
BASARABIA SUB SĂPĂNIRE STRĂINĂ de Nicolae CIACHIR	10.00
DIN ISTORIA BUCOVINEI (1775-1944) de Nicolae CHIACHIR	10.00
ISTORIA UNIVERSALĂ MODERNĂ (Partea I-a 1642-1789) de Prof. dr. Nicolae CIACHIR	20.00
ISTORIA UNIVERSALĂ MODERNĂ (Partea II-a 1789-1919)de Prof. dr. Nicolae CIACHIR	20.00
RAZBUNĂRI CELEBRE (Dela Cain la Stalin) de Nicolae CIACHIR	10.00
ANII DE GROAZĂ DIN ROMÂNIA COMUNISTĂ de Virgil MATEIAŞ	18.00
ŞOIMI PESTE PRAPASTIE şi POEZII ALESE 1914-1944 de Nichifor CRAINIC ambele volume	15.00
SÂNGELE TEMNIŢEI * BALADE de Radu GYR	15.00
PUNCTE DE VEDERE de Eugen POPESCU	15.00
CÂNTURI PENTRU SOMNUL TĂU, poezii de Ovidiu VASILESCU	20.00
ÎNTRE CIOCAN, SECERĂ ŞI NICOVALĂ de Paraschiv NĂMOLOASA	28.00
DIALOG DE ABJECŢIE de Radu N. CISMĂŞEANU	5.00
FORTUL NR.13 de Marcel PETRIŞOR	$10.00
CĂRUTA CU SCÂNDURI de Marcel PETRIŞOR	7.00
321 DE VORBE MEMORABILE ALE LUI PETRE ŢUŢEA	10.00
NĂZUINŢI ŞI DEZNĂDEJDI de Petru GHEORGHENI	10.00
TEMELIE DE VEAC NOU de Vasile MILITARU	20.00
STROPI DE ROUĂ de Vasile MILITARU	22.00
POEMELE NEMURIRII de Vasile MILITARU	20.00
VORBE CU TĂLC de Vasile MILITARU	6.00
RECONSTITUIRI de Constantin MUSTAŢĂ	10.00
POEZII PENTRU COPII de Florica BAŢU	8.00
SEARA LUMINOASĂ, Poezii de Florica BAŢU	7.00
LA PORŢILE DISPERĂRII, ÎNCEPUTUL SPERANŢEI de Florica BAŢU	10.00
POVESTE DE DINCOLO de Ana Maria MARIN	7.00
DESŢĂRAŢII, Poezii de Ana Maria MARIN	7.00
PASĂREA CU ŞAPTE ARIPI poeme Tanka de Dumitru ICHIM	10.00
AMINTIRI DIN ÎNCHISOARE de Nicolae DIMA	20.00
CETĂŢI SFĂRÂMATE, Schiţe şi nuvele de N.NOVAC	7.00
MANSARDA DE CATIFEA poezii de Dan Emilian ROSCA	7.00
DURERI CONDENSATE, Poezii de Vasile MUSTAŢĂ	5.00
MEDITAŢII ŞI MĂRTURISIRE de Ilie OLTEANU	5.00
O VIAŢĂ ÎNCHINATĂ UNUI SAT de Nicolae GOLEA	7.00
POEMS FROM COMMUNIST PRISONS (limba engleză) translated by Mother ALEXANDRA	7.00
THE ANTI-HUMANS (Piteşti, tradus în limba engleză) de Dumtru BACU	20.00
JOURNEY TO FREEDOM (limba engleză) de Nicole DIMA	23.00

La fiecare comandă se adaugă costul expediţiei

EUROPA ŞI DESTINUL

-Consideraţii asupra destinului Europei prefigurat în 1945-

Nicolae BRĂDEANU

Urmare din numărul trecut

Pe lângă regimul alimentar variat şi echilibrat, vigoarea rasei era asigurată şi de atenţia neobişnuită pentru acele vremuri care se dădea igienei corporale. Atât la oraş cât şi la ţară, aproape fiecare casă îşi avea amenajată o încăpere pentru îmbăiat, desigur rudimentară, dar servea scopului.

Tacitus considera că poporul Germanilor se găseşte în *"epoca de aur"*. El este zugrăvit într'un tablou idealizat care trebuia să servească de model propriului său popor. De asemenea el îi socotea pe Germani un *"popor original de rasă pură"*, pe care-l oferea ca exemplu compatrioţilor săi.

La ei, zicea Tacitus, mamele îşi alăptează singure copiii, n'au nevoie de doici şi sluji, aşa cum este obiceiul la Roma.

Acest portret a stârnit mai târziu entuziasmul Germanilor, iar Hitler l-a luat în considerare şi l-a adoptat. (Gerhardt Prause, *"Nimeni nu a râs de Columb"*, Editura Politică Bucureşti, 1969, pag. 50).

Caesar spunea în opera sa *"Războiul galic"*, că vechii Germani i-au impresionat pe Romani, cu vitejia de care au dat dovadă în luptă.

Când sub conducerea lui Theoderic apare în locul Imperiului Roman un adevărat stat german, iar Theoderic locuia la Roma, acesta a dovedit ataşament faţă de instituţiile Romei. Nu a schimbat nimic în sistemul administrativ şi juridic roman şi nici n'a revocat din posturi pe vechii funcţionari romani. Acest lucru dovedeşte că încă în antichitate erau conducători, care pe baza unei analize profunde ancorată în logică şi pricepere îşi puteau da seama dacă o anumită structură statală împrumutată dela alte popoare este trainică şi dacă poate fi utilă unui popor de altă factură psihică.

Structura sufletească a popoarelor latine ne este nouă bine cunoscută. Au fost prezentate câteva păreri a doi scriitori romani, Tacitus şi Caesar, din care rezultă că din antichitate şi popoarele germanice au avut concepţii foarte apropiate de ale Romanilor în ceea ce priveşte ideea de libertate şi că între aceste popoare a existat colaborarea. Germanilor le-a plăcut cultura şi organizaţia statală romană, de aceea multe capete încoronate germane ca de exemplu Frederic Barbarosa se intitula *"Împărat al Romanilor"*.

Urmărind dezvoltarea culturii în Europa se poate constata de asemenea o colaborare între Francezi şi Germani.

În secolul al XI-lea, Franţa era superioară tuturor celorlalte ţări prin cultivarea studiilor umaniste, în timp ce la curţile monarhilor din Germania activitatea culturală nu mai prezenta un real interes pentru monarhi, de aceea ea era în declin. O revitalizare a ei a venit din Franţa prin activitatea călugărilor dela mănăstirile din Cluny şi Citeaux, care au activat intens şi în Germania. Rezultatele acestei revitalizări au culminat în secolul al XIII-lea datorită personalităţii excepţionale a regelui Frederic II (nepot al lui Frederic Barbarosa), care a impulsionat foarte mult activitatea culturală, ceea ce de altfel istoricii denumesc *"renaşterea fredericiană"*. (O. Drimba, *Istoria Culturii şi Civilizaţiei,* vol.3, Edit. Ştiinţifică Bucureşti, 1990, pg.57).

Una dintre cele mai strălucite opere ale întregii culturi medievale a fost corpul de legi pe care l-a dat Frederic în urma revizuirii legilor din regatul său, lucrare începută în 1230. A fost o lucrare de o amploare neobardată din timpul lui Iustinian. Este primul mare cod juridic al Evului Mediu. Printre dispoziţiile fundamentale, codul enunţă şi conceptul egalităţii tuturor în faţa legii: *"nimic nu este mai odios decât oprimarea săracului de către cel bogat"*. Frederic al II-lea poate fi considerat primul dintre umanişti. S'a amintit acest lucru pentru a se vedea că încă în Evul Mediu colaborarea dintre Franţa şi Germania a fost foarte folositoare pentru Europa.

După Revoluţia Franceză, cele două ţări au influenţat de asemenea dezvoltarea ştiinţei, fiecare după specificul său. Reforma organizării ştiinţifice franceze era legată de opera de emancipare a revoluţiei, de aceea ea a fost primită cu căldură în mediile intelectuale europene. Introducerea unei politici naţionale a ştiinţei va fi de altfel unul din scopurile mişcărilor revoluţionare din cursul secolului al XVIII-lea. În decursul acestui secol capitala franceză a rămas un centru ştiinţific prosper, însă datorită unei centralizări excesive a sistemului universitar francez, a rigidităţii programelor, a lipsei de spaţiu şi de mijloace financiare, supremaţia sa a fost eclipsată de universităţile germane. (*Istoria Generală a Ştiinţei, publicată sub conducerea lui René Taton,* vol.III, Edit. Ştiinţifică Bucureşti 1972, traducere din l. franceză, pag.633).

La Universitatea din Göttingen, primele lucrări ale lui Karl Friedrich Gauss, unul din cei mai importanţi matematicieni al lumii, numit adesea *"Princeps mathematicorum"*, anunţă o reînnoire a învăţământului şi a cercetării ştiinţifice în Germania. Aici au fost introduse metode moderne de predare, cât şi la alte universităţi nou înfiinţate.

Precedând unificarea politică, aceste instituţii în care au vibrat aspiraţii liberale şi naţionale, au creat o comunitate de limbă germană în care savanţii germani au ştiut să conjuge resursele oferite de instrumentul matematic cu posibilităţile experimentale ale laboratoarelor bine înzestrate. Rodul acestei activităţi a fost dezvoltarea accelerată a industriei germane, ceea ce a demonstrat eficienţa concretă a metodelor de lucru din institutele şi laboratoarele acestei ţări. În acest exemplu se vede de asemenea, cum completarea unor măsuri luate în Franţa prin reforma organizării ştiinţifice cu orientarea cuceririlor ştiinţifice spre activitatea practică din Germania, a contribuit la dezvoltarea preceptelor de bază ale industriei pe toate meridianele. Desigur că la această dezvoltare au contribuit şi alte ţări, dar în perioade mai lungi de timp, Franţa şi Germania au exercitat o influenţă tehnico-ştiinţifică mai puternică, îndeosebi asupra celorlalte ţări europene.

Cercetând filele istoriei, se poate constata că aceste două popoare încă din antichitate aveau o altă concepţie despre libertate, drepturile omului, filosofia dreptului etc., decât aceea care domina în Grecia Antică, dând posibilitatea chiar sclavilor să devină oameni liberi. De asemenea, contribuţia lor la tezaurul tehnico-ştiinţific şi cultural al omenirii are cote foarte ridicate, iar în unele perioade ale istoriei prin completarea reciprocă a calităţilor lor înnăscute, au contribuit la revirimentul vieţii sociale şi la fundamentarea statului constituţional modern.

Este suficient să fie amintit pe scurt că Frederic cel Mare a pus noţiunea de stat mai presus de pretenţia până atunci exclusivistă a dinastiei de a exercita suveranitatea. Cu alte cuvinte, regele însuşi este subordonat statului, considerându-se primul lui servitor şi la fel fiecare cetăţean trebue să fie în slujba statului. Teoretic nici un cetăţean, dela cel mai înalt demnitar până la omul de rând, nu se află la bunul plac al cârmuitorului, pentrucă sunt subordonaţi nu lui, ci statului.

2. Concilierea franco-germană şi viitorul Europei

În urma celor întâmplate în Europa după cel de-al Doilea Război Mondial, nu este de mirare că cei doi bărbaţi de stat Konrad Adenauer şi Charles de Gaulle au luat hotărîrea de a realiza concilerea între poporul german şi cel francez, pentru ca în felul acesta să existe o concepţie politică mai puternică, care să poată influenţa destinul Europei.

Spiritul fiecărui popor mai mare sau mai mic, are o istorie a sa, o cale specifică de afirmare în conformitate cu specificul conştiinţei sale spune filosoful Hegel, când vorbeşte despre filosofia dreptului. Fiind însă un spirit limitat spune el, esenţa lui rămâne limitată şi el trebue să se integreze istoriei universale a lumii, dar nu trebue să împieteze voinţa popoarelor şi nici dreptul lor la libertate prin decizii arbitrare şi despotice. Ori, Europa tocmai de decizii arbitrare a avut parte după ultimul război mondial care au împiedicat mult voinţa popoarelor ba chiar nu s'a ţinut deloc de ea.

Conform unei lungi tradiţii a democraţiei din ţările lor, Preşedintele F. Mitterrand al Franţei, cât şi Cancelarul H. Köhl al Germaniei au fost preocupaţi mereu de situaţia din Europa. După o întâlnire care a avut loc între ei în 1986 sau 1987, la un post de radio francez, comentându-se discuţiile dintre cei doi bărbaţi de stat care priveau problemele europene, s'a spus la un moment dat: Preşedintele Mitterrand a declarat că *"trebue făcut ceva pentru a forţa destinul Europei"*. (citat din memorie).

Nu se ştia atunci ce s'ar putea face şi nici dacă se va face ceva, dar la o perioadă relativ scurtă de timp după aceea, s'au prăbuşit zidul Berlinului şi regimurile comuniste din Europa. Concepţiile unor astfel de oameni ca cei arătaţi mai sus, sunt foarte necesare şi astăzi, când se vântură tot felul de idei privind o reîmpărţire a Europei, acum după alte criterii. Pentru preîntâmpinarea acestei concepţii greşite, este foarte importantă prietenia franco-germană, deoarece Germania şi Franţa reprezintă forţa dinamică pentru unirea Europei. Această unire dă puterea şi încrederea necesară Europei pentru a-şi putea făuri singură destinul ei şi pentru a putea ieşi din timiditatea care a cuprins-o în 1945 şi de care încă nu s'a putut debarasa.

În privinţa unirii Europei, Preşedintele Franţei Mitterrand şi-a exprimat părerea într'un articol publicat în revista *"La Lettre Diplomatique"* din 15.XII.1993, reprodus sub forma scurtă de ziarul *"Allgemeine Deutsche Zeitung für Rumänien"* din 16. XII.1993.

În articol se spune că astăzi mai mult ca oricând înainte, *"Europa este dependentă de alianţa ţării sale cu Germnaia. Această convingere stă mai departe în centrul întregii politici pentru o securitate comună, pentru o bună stare comună şi pentru o unire a Europenilor"*. De asemenea, în noile constelaţii politice ale Europei, Germania şi Franţa trebue să continue această colaborare având drept scop combaterea naţionalismului, a diviziunii şi a războiului. Nu poate exista după această lungă renaştere a Europei nici o identitate sau prezenţă a ei pe scena mondială *"fără participarea activă a tuturor popoarelor sale"*.

Cancelarul Germaniei, Helmut Köhl, este considerat ca un fiu sufletesc al fostului Cancelar Konrad Adenauer şi a continuat lupta acestuia pentru armonizarea Europei. Ca simbol al concilierii franco-germane, Cancelarul Helmut Köhl şi Preşedintele François Mitterrand au dat mâna peste mormintele ostaşilor din Verdun, căzuţi în timpul Primului Război Mondial.

Unificarea Germania, care a avut loc la 3. 10.1990, îi rezervă cancelarului Köhl un loc meritoriu în istorie, străduindu-se să obţină independenţa Germaniei prin retragerea trupelor de ocupaţie ale aliaţilor în 1994. Prin aceste evenimente, nu s'a schimbat situaţia numai în Germania, ci în întreaga Europă, în care în prezent nu mai sunt trupe de ocupaţie.

Cu ocazia ţinerii Conferinţei de Securitate şi Colaborare în Europa, care a avut loc în Berlin la 20 Iunie 1991, cancelarul Köhl a arătat în cuvântarea de deschidere a lucrărilor, că ideea de Europă s'a născut din conştiinţa originii spirituale comune şi din moştenirea noastră culturală. În continuare a arătat că *"pe Europa este întipărită o tradiţie creştină de 2000 de ani, filosofia antică, umanismul şi iluminismul şi nu în ultimul rând marea moştenire a revoluţiei franceze: Declaraţia drepturilor omului şi cetăţeanului. Această moştenire comună vrem s'o aducem în viitorul Europei"*.

Prin aceste câteva fraze, cancelarul Köhl a arătat elementele care au stat la baza măreţiei Europei, iar prezentul prin ele va trebui să facă legătura cu viitorul, indicând spiritul care va sta la baza Europei plănuite.

Conducătorii popoarelor francez şi german şi-au dat seama de necesitatea făuririi unui viitor mai bun Europei, deoarece după ultimul război mondial, celei mai mari părţi din ea, i s'a impus materialismul zis ştiinţific ca o dogmă generalizată, iar prin aceasta înlaltele misiuni sociale menite prin natura lor să menţină sus flacăra vie a spiritului pentru a călăuzi peste veacuri popoarele, au devenit funcţii lumeşti care au camuflat religia şi spiritul, înbăcsindu-le cu interese politice care erau prezentate ca cele mai importante cuceriri ale secolului şi care trebuiau să aducă societăţii omeneşti fericirea promisă şi să cuprindă toată lumea.

Destinul n'a voit să fie aşa, însă religia a suferit multe scăderi, care au redus în multe privinţe din infinita ei putere de spiritualizare şi mai ales din aceea pe care o poartă creştinismul în sine.

Aceasta ar fi o caracterizare foarte sumară a misiunilor sociale din ţările foste socialiste, iar dacă se trece la analiza omului individual, situaţia pare mai tristă, deoarece prin pomenirea ei, această situaţie o resimţim încă lângă noi. Însuşi filosofii care au susţinut socialismul, ca Jean-Paul Sartre, dacă se analizează părerea lor privind dreptul de realizare al omului, se poate constata că ea se potriveşte foarte bine cu ceea ce a existat în fostele ţări socialiste, deşi viziunea lor era îndreptată mai mult spre ţările capitaliste.

Astfel după Jean-Paul Sartre, există în natura umană, adică în fiecare om, o exigenţă profundă de a se depăşi pe sine, identică de fapt cu o nevoie irepresibilă de libertate, iar atunci când omul ajunge la constatarea că nu există reguli universale nici valori sau cadre fixe, că timpul şi spaţiul au ceva elastic şi inconsistent, conştiinţa acestui universal şi iremediabil relativism, a imposibilităţii de a găsi undeva un punct ferm de sprijin, trezeşte în om conştiinţa zădărniciei, care se traduce printr'un sentiment de repulsie faţă de tot ce este în jurul său. Omul şi numai el însuşi îşi vede în această situaţie dimensiunile neputinţei sale prin ochii conştinţei şi caută să părăsească acest mediu.

Aşa se explică părăsirea ţării de atâţia oameni care şi-au văzut ameninţat viitorul şi care s'au descurcat foarte bine în străinătate. Cei mai talentaţi au făcut cariere strălucite, iar dacă ar fi rămas în ţară în timpul regimului comunist, ar fi fost nişte bieţi puşcăriaşi. Sunt destule nume din această elită intelectuală foarte bine cunuscute fără să fie necesară amintirea lor.

Continuare în numărul viitor

CARTI-ZIARE-MUZICA-VIDEO-ARTIZANAT

din ROMANIA *LA DVS. ACASA PRIN* ARTIMMEX

Marcati cu "X" in casuta comenzii dorite si completati pretul respectiv in ultima coloana din dreapta. Romania libera(RL), Evenimentul zilei(EZ), Adevarul, Cotidianul, Gazeta sporturilor, se livreaza in set de 6 pe o saptamana sau numai ultimul ziar (de marti) sosit joi. RL si EZ exista si in set de 3 (ultimele 3 zile). Pentru produse neilistate, scrieti/telefonati/FAX. Preturile sunt in US$.

Intrebati de reviste pt. copii!	Bucati	Abonament		Abonament		Abonament			VALOARE
ZIARE / SAPTAMANALE:	in set,	1 luna/4 sapt.		3 luni		6 luni			$
Daca sint 7ziare/card,incercuiti doar cel dorit:		X		X		X		X	
1. Romania Libera sau Evenimentul Zi	Sase	$34.95		$99.95		$199.00		incercati	
2. Rom.Libera sau Evenimentul Zilei	Trei	$27.95		$77.00		$150.00		revista	
3. Rom.Libera sau Evenimentul Zilei	Unu	$15.95		$47.88		$96.88		ilustrata	
4. Expres Magazin or Bursa orCapital	Unu	$15.99		$39.89		$79.49		Bucuresti	
5. Gazeta Sporturilor sau Fotbal (Plus	Unu	$13.95		$43.88		$86.78		Match	
6. Gazeta Sporturilor in set	Sase	$29.98		$67.86		$135.86		pe o	
7. Academia Catavencu, saptamanal	Unu	$12.95		$38.85		$77.68		luna!!	
8. Bucuresti Match, lunar-senzational	Unu	$8.95		$23.65		$46.50		<--"X" aici	
9. Rebus?:15 feluri:Rebus Flacara:		$13.96		$27.49				*$.	

*spatiu pentru comenzi de alte ziare neilistate: *pentru ne-listare, se confirmat pretul prin Artimmex*

Pentru alte ziare: dati telefon/FAX/scrieti la Artimmex — SUBTOTAL ZIARE:

CARTI:	AUTOR	TITLU	EDITURA	PRET	X	$
1.	Ion Mihai Pacepa -	Mostenirea Kremlinului (cantitate ilmitata)	VENUS	$14.50		
2.	Fantomele lui Pacepa	Ghe. Ionescu Olbojan (best seller-USA/Canada)	CORIDA	$12.99		
3.	Am fost ciopîitor de hime	re-Dumitru Popescu ("Dumnezeu") (marturisiril)	ALBATROS	$11.99		
4.	Sanda Marin -	Carte de bucate (da, renumita carte!)	ORIZONT	$12.99		
5.	Eu i-am salvat pe evreii din Romania -	Radu Lecca-ulutoare dezvaluiri!	ROZA VANT.	$12.99		
6.	Pavel Corut -	Culisele spionajului"-adevarului": 11 titluri ("seriale"),buc.:	MIRACOL, etc.	$8.99		
7.	Nostradamus -	Rusia si Romania in profetia lui Nostradamus!	ROZA VANT.	$9.99		
8.	Ellade sau Vulcanescu sau Noica sau Cioran sau Blaga		HUMANITAS	$10.99		
9.	Marsal I. Antonescu -	Epistolarul infernului (scrisori Bratianu-Antonesc	ALBATROS	$12.99		
10.	Marele Dictionar al viselor (talmacire pe subiecte),a.a.-Autori renumiti		DALSI	$11.99		
11.	Clasici - de la Eminescu, Caragiale..Toparceanu..Radu Tudoran (simplu/lux)		ALBATROS	$7.99..14.99		
12.	Dictionare: Englez-Roman SAU Rom.-Engl-fiecare 554p.		GRAMAR buc.	$13.99		
13.	Romane de dragoste sau detective (in traducere sau romanesti)		diverse	$7.99..12.99		
14.	Carti pentru copii de Petre Ispirescu si multi altii (Revista "Mickey Mouse", "Univers")			$2.49..10.99		
15.	"Cronica Secolului XX": stiri reproduse din presa anilor 1939,1940 etc. De n		diverse	*$ 3.99		
16.	*spatiu rezervat pentru comenzi neilistate, la cerere;	(alte 300 titluri disponibile)		*$.		

de confirmat pretul prin Artimmex

Pentru alte carti: cereti catalogul nostru prin scris/telefon/FAX — SUBTOTAL CARTI:

CASETE-MUSICA-CD-VIDEO:	TITLU	PRET	$
1.	"DIVERTIS":cei mai buni (12) comici de la Mircea Crisan incoace -vol.I/II impreuna, numai	$13.99	
2.	Muzica populara:M.Tanase,E.Gavris,I.Ciobanu,D.Siminica,Joana Radu etc.Vol.I	$9.99	
3.	VIDEOURI: COMICI (M.Crisan, Birlic, A.Pelea, DIVERTIS etc.), Irina Loghin, Clocarlia, piese de teatru		

Pentru lista de casete/CD-uri/VIDEO si pret, telefonati, scrieti, fax la ARTIMMEX — SUBTOTAL MUSICA:

Adunati subtotalurile de la ziare/saptamanale, carti si muzica - TOTAL COMANDA: $

ARTIZANAT DIN ROMANIA prin ARTIMMEX- CERETI LISTA SI PROSPECTE - VIZITATI MAGAZINUL NOSTRU DIN TORONTO

Pretul NU include livrarea ($3.50/carte pt. America).Produse ARTIMMEX se pot obtine si prin posta/abonament;pt.livrare ingaduiti 1-4 saptamani.Se vand in TORONTO la: Magazinul Principal ARTIMMEX, asociat cu croitoria "As You Like It"-8 Craighurst, colt cu Yonge St.#2628, (la "mmuffins" vis-a-vis "Sporting Life")nord de Eglinton Av.-tel.416-486 6915, Baxter's Fine Foods-796 Sheppard Ave.E., "Gerry's Smoke"-747 Don Mills Rd.; "Forest Convenience"-105 Parkway Forest Dr., "Apollo Travel"-1500 Bathurst, TEC-1808 Danforth Ave, Duminica (12-2:00pm), biserica "St.Gheorghe"-241 Rosethorn Ave, MONTREAL: "Bucarest Deli"- 5308 Cote St. Luc.; "Bourret Inc."-5771 Victoria Ave., Biserica "Buna-Vestire"-Casa Romana"-8060 Cristophe Colomb, "ROMTRADE(TEC)": 371 rue de l'Eglise,Verdun, WINDSOR: Clubul "Unirea" Dl. G.Harbuz, 2681 Scarsdale St. Alte puncte in T.O.: Cafetaria "AMADEUS"-7380 Bathurst St. at Clarke; Restaurantul "Dida's"-170 West Beaver Creek (Richmond Hill, Hwy. 7/Leslie), Vancouver/Kitchener: prin oficiile TEC. In DETROIT/Southfield: "American Ambassador"-14900 Ten Mile Rd.; Catedr. St.Gheorghe & Pogorarea St.Duh. Completati mai jos si trimiteti formularul impreuna cu plata prin cheque sau Money Order la ARTIMMEX:

Name: Mr. ☐ Mrs. ☐ Miss ☐ Ms. ☐

Street Apt.# City Province/State Code/ZIP

Telephone: Data:ziua,luna,anul:

PENTRU ORICE INFORMATII SUPLIMENTARE, LISTE DE PUBLICATII, COMENZI SPECIALE ETC. ADRESATI-VA DIRECT LA:

ARTIMMEX

NOU: ZIARE DIN ROMÂNIA ÎN HAMILTON LA "GREEK CORNER"

3555 Don Mills Road, Unit 6-530 Willowdale, Ontario M2H 3N3 CANADA — 633 KING ST.E. (MUTAT DELA "SUPER JAY") Tel. 416-493 4096 FAX:416-493 7266

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

O DEMOCRAŢIE LÂNĂ'N LÂNĂ

Pentru a primi ajutor economic, ni s'a cerut dovada că ne-am scuturat de comunism: o nouă Constituţie, libertatea presei, alegeri libere, şi o justiţie independentă de puterea executivă.

Dl. preşedinte a aprobat condiţiile, zâmbind urgent: avem Constituţie, avem libertatea presei, am avut alegeri libere şi avem oameni legaţi la ochi, ce *"împart dreptatea"*.

Dar Dl. Iliescu a'nceput să facă piruete: într'un discurs ţinut la Satu Mare a dat ordin să nu se execute sentinţele Tribunalelor, iar recent Justiţia, pe lângă că-i legată la ochi, şi-a pus şi vată'n urechi: nu vrea să audă plângerile celor cărora li s'au naţionalizat averile, trimiţând pe păgubaşi la forurile administrative, adică la cei care i-au jefuit prin *"Decrete legale"*.

Avem libertatea presei, se divulgă afacerile mafioţilor care jefuiesc ţara şi ca o consecinţă, avem criză de hârtie şi ziarişti bătuţi. Ministrul de Interne şi prefecţii nu citesc ziarele.

Am avut şi alegeri libere, iar în comunele urbane mulţi primari aleşi au fost candidaţii din Opoziţie, acum unii din ei au fost suspendaţi, printre care şi primarul din Sighet, acelo unde au murit şi au fost aruncaţi într'o groapă comună, fără nume şi fără cruce, făuritorii României Mari, episcopi, generali, oameni de ştiinţă, profesori universitari etc.

Dl. Iliescu, în special, a supărat pe primarul Sighetului care a sprijinit acţiunea de ridicare a *"Sighetului Memorial"* închinat victimelor comunismului. Redăm din declaraţiile poetei Ana Blandiana:

"Demiterea primarului Filipciuc - un gest împotriva eforturilor de recuperare a MEMORIEI Naţionale.

"Domnul primar Filipciuc a sprijinit proiectul "Sighet - Memorial" al victimelor comunismului, care a obţinut egida Consiliului Europei. Iar Puterea nu numai că nu sprijină acest proiect - menit să corijeze imaginea României - atât de lovită de numeroasele acţiuni ale Puterii, ci a creat o copie, prin Institutul de Studii asupra Totalitarismului, intenţionând, fără să reuşească, să creeze confuzie în Occident."

Cine îndrăzneşte să protesteze că n'avem justiţie independentă, libertatea presei şi alegeri libere este un nazist!

O NOUĂ ŢIGANIADĂ

Pe lângă împărat şi rege ţiganii au peste 100 de revoluţionari care au cerut azil politic în Spania; ei susţin c'au luptat contra comuniştilor în 1989, dar actualul guvern, e tot comunist şi-i persecută.

•••

LĂCUSTE ŞI IAR LĂCUSTE

Sunt lăcuste care mănâncă totul dar, în schimb, lasă pe ogoare îngrăşeminte naturale, şi sunt lăcuste filosofice ce distrug totul şi lasă doar dezastru. Vorbim de cei care ne-au *"Agro-industrializat"* poluând pământul, apele şi pădurea pentru curăţirea cărora se cer $ 25 miliarde şi 20 de ani de muncă.

•••

ADRIAN PĂUNESCU POET, "ISTORIC" ŞI...

Recent *"Bulibaşul stângii unite"* le-a dat o lecţie de *"istorie"* celor care i-au părăsit partidul:

"De ce disprefuiţi sutele de mii de foşti comunişti care, împreună cu ceilalţi cetăţeni români şi, uneori în fruntea lor, au construit această ţară"...

•••

MARELE VODĂ VADIM !

Fostul Procuror General Gheorghe Robu a dat în judecată revista *"România Mare"*, (citeşte Corneliu Vadim Tudor), care a afirmat că G.R. a fost prins de soţul amantei şi fugărit, gol golut, pe străzile oraşului Drobeta-Turnu Severin. După amânări şi aranjări s'a dat sentinţa: Dl G. Robu trebue să plătească 20.000 lei cheltuieli de judecată!

•••

C.I.A. DĂ INFORMAŢII DESPRE ROMÂNIA

Volumul *"CIA WORLD FACTBOOK 1994 - Romania"* (Biblioteca Universităţii din Missouri Luis.) oferă următoarele informaţii:

Stat Balcanic... fără pretenţii teritoriale dar naţionaliştii doresc unirea Moldovei cu România... bogăţii naturale: petrol (rezervele se micşorează), păduri, gaz natural, cărbune, minereu de fier, sare... populaţie (Iulie 1994) 23.181.415 dintre care 70% Ortodocşi, 6% Catolici şi Uniţi, 6% Protestanţi, 18% neafiliaţi... etnităţi: 89.1% Români, 8.9% Unguri, 0.4% Germani, Ucraineni, Sârbi, Croaţi, Ruşi, Turci şi Ţinagi 0.6%. Muncitori 10.945.708... Punct de trecere pentru heroina din Asia şi cocaina din America de Sud... Tratamentul medical e limitat, lipsesc medicamentele. Crimele contra turiştilor au devenit o problemă.

Pentru primirea unei broşuri *"A Safe Trip Abroad"* adresaţi-vă: Superintendent of Documents U.S. Goverment Printing Office, Washington, D.C. 20402.

•••

UN NOU RECORD !

În 1994 s'au înregistrat cele mai multe crime: 16 ofiţeri de poliţie au fost ucişi şi 800 răniţi. Avem un ofiţer la 500 de inşi. Ţinta principală sunt vizitatori cu valută.

În cinci ani, numărul actelor criminale a crescut dela 48.000 la 200.000, iar omorurile dela 344 în 1989, la 700 în 1994.

Nu există pedeapsa cu moarte şi maximum anilor de puşcărie este 25.

•••

NUMAI SĂ NU-ŞI BAGE COADA!

Toţi condamnaţii politici din anii 1959-63, în afară de reabilitarea morală realizată, prin cerere de achitare vor putea, odată cu achitarea, să facă demersuri pentru a-şi recupera averile confiscate în baza sentinţei c'au fost nevinovaţi.

•••

SE RĂSPÂNDEŞTE SIDA

SIDA (AIDS) a atins o rată alarmantă: în 1985 au fost cinci adulţi bonavi, iar în 1994 sunt 59. În total, avem peste 1.800 de cazuri, dintre care 93% sunt copii.

•••

UN MILION DE DOLARI PENTRU MODERNIZARE

România a fost prima ţară satelită care a semnat să fie admisă în NATO. Acum Statele Unite le-a oferit dolarii necesari ca să-şi modernizeze administraţia: computere etc.

•••

ANDRUŢĂ IAR LA PUŞCĂRIE

S'a revocat concediul de boală al lui Andruţă Ceauşescu, fratele împuşcatului. El va trebui să-şi achite cei 15 ani de închisoare pentrucă'n timpul revoluţiei a tras în mulţime.

Andruţă a fost directorul Academiei unde îşi făceau educaţia agenţii de Securitate.

•••

1/4 DIN PROMISIUNI

În 1994 s'au privatizat 603 companii, promisiunea era de 2.300. Încetineala se datoreşte *"prudenţei"*, prea mult haos şi hoţie.

•••

ÎNCĂIERARE CU ŢIGANII

Un grup de 15 Ţigani au oprit o maşină cu trei Români şi au sărit pe ei cu ciomegele. Unul din cei atacaţi a avut o armă de vânătoare, a tras, şi-a rănit doi romi. S'a răspândit ştirea în sat (Bicu, la 20 km de Bucureşti), s'au tras clopotele şi-a început tăvăleala: două case arse, răniţi etc.

•••

RECÂŞTIGAREA TRECUTULUI

Frigul, foamea şi nesiguranţa prezentului ne-au silit să amânăm lupta de recucerire a trecutului. Rămânem încă vinovaţi c'am îndrăznit să luptăm contra Moscovei, ca să ne întregim Neamul.

Polonezii au început să-şi corecteze istoria; au găsit în dosarele securităţii ordinele ce se dădeau agenţilor, arătând amestecul partidului în redactarea evenimentelor contemporane: arma comuniştilor fiind minciuna şi tăcerea, precizează profesorul Dariusz Jarosz. În schimb, Securitatea română îşi ţine dosarele sub cheie, lăsând ca'n locul adevărului să troneze şi azi minciuna.

În Estonia şi Moldova elevii învăţau istoria Rusiei.

•••

GOANA DUPĂ HOŢI

Generalul Ion Pitulescu, Şeful Poliţiei, a declarat război noilor îmbogăţiţi prin mijloace ilegale.

"Noi îi ştim cine sunt: Ei sunt foşti criminali ce-au devenit bogaţi prin corupţie şi alte afaceri dubioase".

Până'n prezent au fost arestaţi câţiva bancheri.

•••

"UNCHIUL" DIN ISRAEL

În locul Arabilor, întreprinderile din Israel (în special cale de construcţii) importă lucrători din alte ţări; aceştia îşi trimit parte din salariu în ţară pentru suportul familiei. Recent multe întreprinderi au dat faliment, iar muncitorul, după o muncă de 16 ore pe zi şi-un trai primitiv prin barăci, n'are nici măcar bani de drum să se întoarcă acasă. În total, sunt vreo 30.000 de muncitori români în Israel.

•••

ROADELE MIZERIEI

15.000 de noi cazuri de tuberculoză au fost identificate în primele 9 luni din 1994. Cu 900 de cazuri mai mult decât în primele 9 luni din 1993. Tuberculoza a început să se răspândească din 1980. Se vor vaccina 95% din copiii noi născuţi. Reapariţia baolei, ce aproape dispăruse, se datoreşte standardului de viaţă scăzut. Au reapărut de asemenea cazuri de holeră şi hepatită.

•••

NIET PRIVATIZARE NIET ÎMPRUMUTURI

Dacă Bucureştiul nu se ţine de cuvânt cu accelerarea privatizării, atunci riscă de a nu mai primi împrumuturi, spune Dl. Theodor Stolojan, fost premier, care actualmente lucrează ca economist la Banca Mondială.

•••

TRĂIEŞTE CEAUŞESCU

Sunt zvonuri că Împuşcatul n'ar fi fost împuşcat şi s'ar afla, în compania miliardelor de dolari. Nu e pentru prima oară când, din motive politice, se învie morţii. După asasinarea lui Codreanu, cei care l-au omorît răspândeau zvonul că el a evadat, c'a trimis cărţi poştale şi chiar c'a vorbit la radio Berlin. Domnul Iliescu doreşte să încurajeze poporul că se'ntoarce Ceauşescu.

•••

NE PARE RĂU CĂ NE PARE BINE

Temperatura relaţiilor dintre Washington şi Bucureşti se poate citi în hotărârea Senatului de a menţine intacte emisiunile în limba română din cadrul postului de radio "Europa Liberă", dar în acelaşi timp s'a redus numărul emisiunilor în limba polonă şi ungară, care denotă că Budapesta şi Varşovia îşi informează mai exact ascultătorii, decât Bucureştiul care şi-a înhămat televiziunea şi radio-ul la căruţa regimului.

Ne pare bine că se menţine intact Biroul Românesc, dar ne pare rău că trebue să ne culegem informaţiile, ascultând la posturile de radio din străinătate.

•••

În 1994 au fost cu 3% mai multe crime decât în 1993.

•••

În loc de doctori, ingineri acum majoritatea studenţilor vor să devină avocaţi.

•••

Şomajul e de 10,2%; la 01.01.1995 am avut 1.203.642 şomeri.

•••

Furtuna a scos din circulaţie multe din navele de salvare construite în 1950.

•••

În valută forte, salariul mediu al Românului e de $90 lunar; al Bulgarului - $114; al Polonezului - $204 şi al Ungurului - $317.

•••

Până acum străinii au investit $1.272.000.000, dintre care 72% sunt investiţii mai mari de $1 milion.

•••

Venitul mediu lunar al bucureşteanului este de 242.000 lei.

•••

În Capitală s'au instalat 25.000 de telefoane cu acces direct la traficul internaţional.

•••

Pentru studenţi şi elevi nu-i inflaţie! Ministrul Finanţelor a refuzat să le mărească bursele.

•••

Se plănuieşte, pentru 1995, privatizarea a circa 1.500 de societăţi comerciale.

•••

Hârtia s'a scumpit dela 807 la 1.030 kg., plus noua taxă: TVA.

•••

Un sondaj al opiniei publice europene: ţările Apusului despre ţările Răsăritului ne arată că România e cu simpatiile reduse: Ungaria a obţinut 66% de voturi favorabile, Bulgaria şi Slovacia 58%, iar România 56%. Rezultatul se datorează *"popularităţii"* zâmbetului de Monalisa politică al domnului preşedinte.

•••

Dolarii depuşi la bancă aduc o dobândă de 3%.

•••

Ca producători de vinuri, suntem pe locul al nouălea din lume.

•••

În ce privesc cutremurele, Coasta de Vest a Statelor Unite se asemănă cu regiunea Bucureştiului.

•••

Numărul analfabeţilor, trecuţi de 12 ani, e de 2.5%.

•••

Pentru transferarea de valută forte în străinătate, băncile cer un comision de 1,5% (taxa minimă - $5).

•••

În cadrul parteneriatului pentru pace vom avea la vară exerciţii multinaţionale. Vor participa şi trupe germane.

•••

Graţie ajutorului financiar oferit de "Fundaţia Principesa Margareta", 70 de copii din Spitalul Colentina, bolnavi de SIDA, primesc un supliment de hrană.

•••

Dela revoluţie, 20.000 de persoane au obţinut permis de a avea arme. În total există 53.340 de permise.

•••

În ultimii cinci ani, rezerva de aur a crescut dela 67 la 82 de tone.

•••

În 1994 au fost suspendaţi 180 de vameşi, 40 dintre ei sunt în puşcărie.

•••

12.000 lei - un kilogram de brocoli.

•••

Peste 1.300.000 de inşi aşteaptă să li se instaleze telefonul.

•••

Campioni ai traficului cu arme sunt Ruşii şi Turcii.

•••

Din cei peste 1.500 de primari aleşi, 133 au fost daţi afară, iar 264 şi-au dat demisia.

•••

Din 1990 s'au înregistrat 260.000 cereri de emigrare. În 1990 au fost 144.480 de cereri, dar în 1994 numai 22.500.

•••

Avem 27 de bănci, dintre care şapte sunt sucursale ale unor bănci din străinătate.

•••

Producţria de aluminiu rămâne la 120.000 de tone, dintre care 90% se exportă.

•••

Agenţia de voiaj *"East Coast Travel"* din Londra nu va mai organiza excursii în România.

•••

35 de familii din Giurgiu au reclamat că în spitalul local li s'au infefctat copiii cu SIDA (AIDS).

•••

Cei 400.000 de ţigani reprezintă 1,8% din populaţia ţării, dar ei comit 10% din numărul crimelor.

•••

În 1995 va trebui să importăm 250.000 tone de zahăr.

•••

În curând vizitatorii vor putea întrebuinţa *"Rom-Card"*, ce va fi recunoscută de magazine, hoteluri etc.

•••

În 1994 s'au privatizat 608 companii, deşi planul era să se privatizeze 2.300.

•••

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

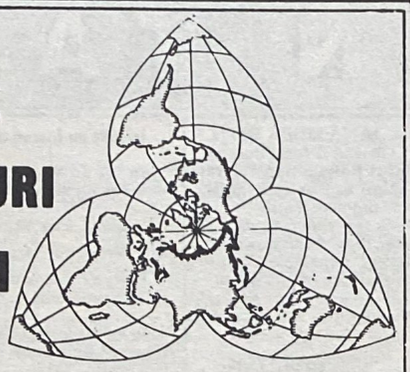

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

SCUFUNDAREA LENTĂ A LUI ELȚIN

În cuvântarea sa, ținută în fața Parlamentului pe data de 16 Februarie, Președintele Elțin a recunoscut, că trupele rusești au violat drepturile omului în războiul din Cecenia. El a criticat pe comandanți, pentru o serie de greșeli, eșecuri, lipsă de plan și nepregătire a forțelor armate, ceea ce a lezat simțul patriotic al tuturor Rușilor și a dus la pierderi mari de vieți omenești. Elțin a dat de înțeles, că va recurge la măsuri de reformă ale armatei, măsuri recomandate de multă vreme de consilierii militari, în sensul de a crea o armată mai redusă numeric, dar mai eficientă.

De notat că războiul din Cecenia, care nu s'a terminat încă, a reprezentat o cheltuială zilnică de 25 milioane de dolari, ceea ce a fost încă un balast pentru economia șubredă a Rusiei.

Cuvântarea lui Elțin, scrisă de câțiva consilieri și editată de conservatori, a arătat ambivalența acesteia. Președintele a reafirmat din nou hotărârea de a merge pe drumul reformelor și a înfrâna inflația, dar și-a exprimat iar opoziția pentru extinderea NATO și a cerut un *"parteneriat egal și real cu Statele Unite"*. Pentru naționaliști el a mai promis stârpirea criminalității, o armată puternică, protecția minorităților ruse în țările învecinate, garantarea unității ruse și promovarea culturii acesteia. Pentru marea masă a populației, Elțin a promis că salariile restante vor fi plătite, iar locurile de muncă vor fi protejate de șomaj.

Președintele nu a dat nici o indicație, de cum vor putea fi îndeplinite aceste planuri și nici cum reformele sale pentru micșorarea bugetului vor putea fi în supraviețuirii dacă își va ține ce promisiunile de a amâri chelnul tuielile în sectorul militar, agricol, științific și cel de ajutor social.

Elțin a mai anunțat în cuvântarea sa că se vor ține alegeri parlamentare în Decembrie anul acesta și prezidențiale în Iunie 1996.

Deși administrația dela Washington a primit favorabil faptul că Elțin a declarat că va continua reformele și va ține alegeri parlamentare și prezidențiale, vizita la Moscova a Președintelui Clinton, pe data de 8 Mai, pare aproape sigur compromisă. După cum se știe, este vorba de comemorarea a 50 de ani dela victoria aliaților asupra Germaniei, dar continuarea războiului din Cecenia ca și faptul că Rusia nu a renunțat la vânzarea a două reactoare atomice Iranului, a dus la o răcire a relațiilor dintre cele două țări.

Au existat tot felul de speculații asupra sănătății lui Elțin și asupra faptului că el este, conform criticilor săi, un fidel și perseverent discipol al lui Bachus. Au fost subliniate o serie de manifestări dincolo de hotarele Rusiei, care au compromis imaginea președintelui.

Astfel în toamna trecută, primul-ministru irlandez a așteptat zadarnic pe aeroportul Shannon, ca Elțin să se dea jos din avion, dar Președintele era în faza depresivă, mahmură a sindromului lui Bachus. În schimb, în vara trecută la Berlin, președintele a fost într'o fază veselă, smulgând bagheta unui dirijor, dirijind el însuși câteva momente orchestra populară germană, cântând și transmițând bezele publicului. Recent, la Alma Ata, la ședința din 10 Februarie a celor 12 țări membre ale CSI, Elțin a fost din nou într'o fază depresivă, mahmură. Ca să apară pe podium, a trebuit să fie sprijinit de două persoane, iar cuvântarea sa a fost rostită cu mare greutate.

Unele medii de informații au susținut că Elțin nu degustă mai mult alcool decât media concetățenilor săi de aceeași vârstă și cu aceeași experiență, dar aceasta nu ar fi decât confirmarea delicată a unei cantități, care ar face pe majoritatea cetățenilor din restul lumii să zacă mai mult pe sub masă.

Ca și alți conducători ai Kremlinului din trecut, Boris Elțin a devenit obsedat de astrologie și de puterea de vindecare prin mijloace parapsihologice. Astfel Djuna Davitașvili a devenit un membru nelipsit al curții noului țar, unde s'a format o echipă care face horoscopul președintelui. De remarcat că, după unele surse și o serie de ofițeri superiori din Ministerul Apărării, printre care și Generalul Graciov își consultă horoscoapele, pe discuri în computerele lor, pentru a prevedea viitorul.

Pesimiștii aseamănă influența Djunei Davitașvili asupra lui Elțin cu cea avută de călugărul tămăduitor Rasputin asupra Țarului Nicolae al II-lea, fiindcă președintele o consultă pe aceasta și în problemele politice.

Se consideră de către cei mai mulți că președintele este bolnav, iar fața sa edematiată s'ar datora și unui tratament cu cortizon, în afară de influența alcoolului. În caz de deces al lui Elțin, Primul-ministru Viktor Cernomârdin va deveni președinte ad-interim și va trebui să ceară ținerea de noi alegeri în decurs de trei luni.

Popularitatea lui Elțin a scăzut atât de mult, încât la ultimul sondaj de opinie, numai 3% din cei întrebați au spus că l-ar realege dacă s'ar ține acum alegeri.

Într'o atmosferă de nemulțumire generală care reamintește 1917, cresc șansele unor oameni hotărîți și naționaliști ca Jirinovski și chiar ale fostului Vice-președinte Rutskoi, iar printre militari, însăși cea a generalului Lebed, comandantul Armatei a 14-a, foarte popular în toate forțele armate.

În timp ce Elțin pare să se scufunde încet, puterea Serviciului Federal de Contraspionaj - FSK - crește treptat, ajungând să egaleze pe cea avută de fostul KGB, în ramura sa internă. Agenții FSK vor putea face percheziții fără mandat de cercetare, vor putea înregistra convorbiri telefonice și se vor putea infiltra în diverse întreprinderi particulare ca agenți acoperiți.

PĂRȚILE BELIGERANTE SE PREGĂTESC SĂ REIA CONFRUNTAREA

Primăvara, care se apropie, are mutle șanse să vadă nu numai reluarea confruntării sârbo-musulmane, dar chiar pe cea sârbo-croată, odată cu retragerea forțelor ONU din Croația, care va începe dela 1 Aprilie, cu termen dat de guvernul dela Zagreb, până la 31 Iunie.

Această retragere, după cum se știe, a fost cerută de Președintele Croației, Tudjman, care a acuzat forțele ONU că n'au făcut din 1992 decât să mențină un statu-quo. Ele nu au reușit nici să dezarmeze trupele paramilitare sârbe, nici să facă posibilă reîntoarcerea a sute de mii de Croați alungați din zona ocupată de Sârbi, unde aceștia au întemeiat republica Kraina.

Pentru a preîntâmpina un eventual atac al Croaților asupra Krainei, liderul Sârbilor bosniaci Karadjici s'a întâlnit cu liderul Sârbilor croați Milan Martici și cu Generalul Mladici, la Bania Luka, oraș deținut de Sârbi în Bosnia. S'a anunțat formarea unui consiliu comun de apărare, care obligă fiecare parte să vină în ajutorul celeilalte în caz de nevoie.

Crearea acestui consiliu nu este decât o formă birocratică de a anunța o realitate, care a dăinuit de multă vreme. Astfel, Generalul Ratko Mladici este de fapt nu numai comandantul Sârbilor bosniaci, ci al tuturor Sârbilor din partea de Vest a fostei Iugoslavii, cum s'a putut vedea când a coordonat atacul asupra regiunii Bihaci, unde au intervenit și Sârbii din Croația.

Până acum nu s'a găsit nici o soluție diplomatică pentru rezolvarea crizei din fosta Iugoslavie. Președintele Serbiei, Miloșevici, a respins propunerea grupului de contact, care a oferit ridicarea tuturor sancțiunilor economice, dacă Belgreadul va recunoaște Bosnia și Croația ca state independente. Aceste sancțiuni au fost impuse Serbiei în Mai 1992, în urma atacurilor armate ale acesteia asupra celor două republici, care și-au declarat independența față de Iugoslavia. Poziția lui Miloșevici reflectă convingerea majorității Sârbilor, care consideră că a recunoaște Croația și Bosnia ar însemna o trădare față de cei peste un milion de Sârbi, care au luptat ca să schimbe frontierele acestor țări.

Chiar dacă Belgradul nu va interveni direct într'un conflict între Croația și Sârbii din Kraina, cei mai mulți analiști cred că aceștia vor rezista singuri atacurilor croate, deși de trei ani Croația a cheltuit mari sume de bani pentru înarmare.

Situația din Bosnia pare și mai complicată dacă se ia în considerare viitorul Confederației Croato-Musulmane care a luat ființă la 18 Martie 1994, după ce liderii Croației și Bosniei au semnat acordul de înființare al acesteia la Washington, punând capăt unei confruntări între foștii aliați împotriva Sârbilor. Musulmanii vad această confederație subordonată guvernului din Sarajevo, dar Croații sunt interesați în instituții federale și o confederație cu Croația. Dar faptul că unele localități musulmane sunt înconjurate de Croați, iar unele localități croate sunt înconjurate de Musulmani, arată ca singura cale de rezolvare pașnică a problemei este numai crearea unei confederații multinaționale.

În fața neputinței Occidentalilor de a ajuta practic Bosnia ca să se poată apăra singură pentru a supraviețui, guvernul din Sarajevo a fost nevoit să se adreseze pentru ajutor financiar și militar unor țări musulmane. Astfel se explică prezența câtorva sute de voluntari mujahedini, care

RADOVAN KARADJICI

au trebuit sa fie tolerați pentru a primi în continuare ajutoare financiare. Desigur că această situație a fost folosită de naționaliștii sârbi și ruși pentru propaganda lor asupra pericolului înființării unui stat fundamentalist în Europa. Guvernul din Saraievo consideră însă Bosnia un stat multi etnic și tolerant religios, dovadă prezența în capitala republicii a unei catedrale ortodoxe și a uneia catolice. De reamintit că în decursul războiului din Afganistan,

SLOBODAN MILOȘEVICI

Statele Unite au ajutat cu armament pe mujahedinii care luptau împotriva trupelor invadatoare ruse.

Dela 1 Februarie, noul comandant al forțelor ONU din Bosnia este Generalul britanic Rupert Smith, care l-a înlocuit pe Generalul Sir Michael Rose, ce și-a terminat mandatul de un an de zile. Gen. Smith a comandat în războiul din Golful Persic, Divizia I-a blindată a armatei britanice.

Dacă trupele ONU din Croația (peste 12.000 oameni) se retrag, vor fi nevoite să facă același lucru și cele din Bosnia (24.000). Se consideră că va fi necesară o forță NATO de 70.000 oameni care să protejeze evacuarea, ce va costa 2 miliarde dolari. Cei 16 membri NATO sunt încă divizați în privința contribuției fiecăruia cu trupe, din cauza Președintelui Clinton, care nu s'a decis dacă soldații americani vor participa sau nu la această operațiune.

Sârbii au început din nou să obstrucționeze convoaiele cu ajutoare și au atacat de patru ori în decurs de o săptămână avioanele ONU care veneau sa aterizeze pe aerodromul din Saraievo. Capitala a fost atacată și trăgători lunetiști, care au făcut câteva victime.

MOMENTE GRELE PENTRU WALESA

Partidele coaliției guvernamentale poloneze au desemnat ca viitor Prim-ministru pe Jozef Oleksy, Președintele Parlamentului și membru marcant al Alianțai Democratice de Stânga, propunere care a fost acceptată de forul legislativ polonez.

Numirea unui nou Prim-ministru s'a făcut în urma amenințării de către Președintele Lech Walesa, că va dizolva Parlamentul dacă Waldemar Pawlak, care deținea această funcție, nu va fi înlocuit.

De reamintit, că alegerile parlamentare din Polonia din Septembrie 1993 au fost câștigate de două partide de stânga: Alianța Democratică de

JOZEF OLEKSY

Stânga, urmașă a partidului comunist și Partidul Țărănesc, fost aliat al comuniștilor.

Președintele Walesa a acuzat pe Pawlak, că drumul spre o piață liberă a fost mult încetinit, fiind chiar sub nivelul primului an după căderea comunismului, iar privatizarea a fost aproape stopată. Acesta a fost învinuit, că s'a făcut că nu vede o serie de cazuri de corupție din sânul cabinetului său.

Amenințarea lui Walesa de a dizolva pentru a doua oară o instituție democrată a produs o impresie proastă nu numai în Polonia, ci chiar printre susținătorii acestuia din Occident. El a mai dizolvat Parlamentul în Mai 1993. Constituția polonezâ nu acordă Președintelui dreptul de a acționa ca o contragreutate, nici față de Parlament nici față de guvern.

Walesa a fost respectat ca omul care, în 1980 și apoi în 1989, a luptat și a câștigat lupta împotriva comuniștilor, dar majoritatea Polonezilor nu mai văd astăzi politica, ca o luptă între comuniști și anticomuniști. Amenințarea sa, de a dizolva din nou o instituție democratică, este considerată ca o încercare de a-și mări puterea personală.

Alegerile prezidențiale se vor ține în Noembrie, dar șansele lui Walesa de a fi reales sunt considerate mini-

LECH WALESA

me. Sondajele de opinie au arătat că el este preferat numai de 8% din cei întrebați. Mult înaintea lui sunt preferați Alexander Kwasniewski, liderul Alianței Democratice de Stânga și chiar fostul Prim-ministru Pawlak. De remarcat că membrii opoziției parlamentare, majoritatea foști aliați ai lui Walesa din *Solidaritatea*, au votat alături de coaliția guvernamentală, ca să se considere dizolvarea Parlamentului ca ilegală.

Criticii președintelui susțin că el caută o situație de instabilitate, pentru ca apoi să se erijeze în postura de salvator. Unii consideră că Walesa este tentat de așa zisa *"opțiune Elțin"*, adică dizolvarea unui parlament, care îi limitează libertatea de acțiune.

CRONICA INTERNAŢIONALĂ

CALAMITĂŢI NATURALE ŞI PROVOCATE

——Vasile VRÂNCEANU——

Obosiţi, confruntaţi şi cu greutăţile iernii, cu spitalele, cu cimitirele pline şi cu cămările goale, Musulmanii şi Sârbii din Croaţia au acceptat armistiţiul de 4 luni patronat de fostul preşedinte al SUA, Jimmy Carter. Atacurile şi bombardamentele au încetat, deşi pe ici, pe colo, armistiţiul se mai calcă, dar în general este linişte. Ambulanţele şi convoaiele cu medicamente şi alimente pot circula spre locurile de acută necesitate.

ONU şi NATO, ocupaţi cu rezolvarea conflictului, caută o soluţie acceptabilă de toţi cei implicaţi în acest conflict. Planul propus de împărţire a teritoriului în proporţie de 51% pentru Bosnieci şi 49% pentru Sârbi n'a fost acceptat de Sârbi.

Franţa a propus o întâlnire a părţilor în conflict cu grupul de contact al celor cinci ţări: SUA, Anglia, Franţa, Germania şi Rusia, pentru rezolvarea crizei din Balcani, înainte de expirarea armistiţiului la 31 Martie 1995. În caz de nereuşită, luptele se vor relua cu mai multă îndârjire. Serbia este implicată în acest conflict, prin ajutorul pe care îl acordă Sârbilor din Bosnia, călcând embargoul impus de ONU. Deşi embargoul este încă în vigoare, o flotilă de elicoptere din Serbia a trecut în Bosnia, în regiunea ocupată de Sârbi, nu pentru plimbare de agrement, ci în misiune de aprovizionare cu arme şi muniţii.

Preşedintele Clinton refuză să ridice unilateral embargoul aplicat Bosniei, deşi republicanii din Congresul American cer o mai fermă atitudine faţă de agresiunea sârbă în Bosnia şi susţin o federaţie musulmano-croată în Bosnia, şi nu este exclusă o reluare a luptelor între Croaţia şi Serbia.

Tergiversarea aplanării conflictului din Bosnia a fost cauzată şi de divergenţele dintre forţele ONU şi NATO, trimise pe bani grei, să pacifice regiunea.

1 Aprilie va aduce o clarificare a raporturilor dintre statele fostei federaţii iugoslave. Să sperăm că nu va fi o păcăleală, nici o spălare de mâini, ci o soluţie clădită pe o temelie sănătoasă de înţelepciune şi dreptate, pentru pacificarea şi buna stare a populaţiei.

Cercetând crimele de război în Balcani, Tribunalul ONU a acuzat pe comandantul lagărului organizat la Omarsk, în Nordul Bosniei şi pe alţi 20 de colaboratori, de crime comise împotriva prizonierilor musulmani, iar Procurorul a implicat în responsabilităţi şi conducerea politică şi militară sârbă, pentru încălcarea legilor umanitare internaţionale.

În Cecenia, situaţia s'a cam clarificat în sensul că: *"sub pumnul grosolan al forţei, dreptatea celui slab se sfarmă"*. Capitala Groznăi distrusă, redusă la ruină, este în mare parte ocupată de forţele militaro-securiste ruse. Se mai aud schimburi sporadice de focuri şi luptele continuă în restul ţării. Oraşul Argun a fost obiectivul unui puternic bombardament de artilerie. Rusia va continua războiul în Cecenia, va instala un guvern de formă, şi va popula regiunea cu Ruşi, cărora le va asigura *"drepturile omului"*, asigurându-şi pentru sine un capital de voturi care să-i asigure la un eventual referendum, *"dreptul istoric"* pe care îl refuză Cecenilor.

Preşedintele Clinton şi Cancelarul Germaniei Köhl, deşi critică atacul contra Ceceniei şi cer încetarea focului, îl susţin pe Elţin, pentru ca nu cumva forţele antidemocratice să preia conducerea în Rusia. Ajutorul financiar continuă. Preşedintele Clinton a promis un ajutor de 20 milioane dolari pentru refacerea oraşului Groznăi, dar cine va administra acest ajutor? Ruşii refuză să trateze cu preşedintele ales al Ceceniei, generalul Dudaiev pe care îl consideră criminal de război. Întreaga acţiune din Cecenia va fi transferată Ministerului de Interne, iar Elţin va prezenta un raport în Parlament. În actuala formă războiul din Cecenia se va termina, dar nu este exclus ca el să se transforme într'un război de gherilă în care localnicii au tradiţie, hotărâre şi avantajul terenului.

Decizia de a ataca Cecenia costă scump şi consecinţele ei le vor suporta nu numai cei vinovaţi, ci întregul popor rus, deşi poporul nu este nici vinovat, nici responsabil de ea.

Gravitatea crizei economice din Rusia este evidenţiată în special şi de cursul rublei la bursă. Cu ani în urmă, o rublă era evaluată la 1,5 dolari americani şi la 10 lei româneşti. La 3 Februarie crt. un dolar valora 4.115 ruble, deci o scădere de 6.000 de ori faţă de dolar, iar un leu actual valorează 2,2 ruble, deci până şi leul românesc, cu toată inflaţia lui, a ajuns de 22 ori mai tare decât rubla lui Elţin.

Din cauza nesiguranţei, a instabilităţii interne şi a corupţiei generalizate, investiţiile de capital străin au scăzut în Rusia dela 500 milioane dolari în luna Iulie 1944, la 20 milioane dolari în Decembrie 1994. Mai mult încă, proaspeţii capitalişti ruşi, beneficiari ai decomunizării în curs, fac investiţii în SUA. Cu toate acestea, Vestul este înclinat să ajute Rusia, pentrucă este interesat ca în Eurasia să fie linişte şi ordine, iar Rusia să rămână în continuare o mare putere. De ce? În ţara chitailor se coace ceva!

Cutremurul din Japonia a scos în evidenţă un fapt uitat, că acolo operează mari companii americane, că balanţa deficitară în comerţul cu Japonia nu reprezintă în întregime un deficit real, pentrucă Statele Unite cumpără din Japonia mărfuri produse şi de firmele americane, nu numai dela companiile exclusiv japoneze, şi asta spune ceva...

Conflictul SUA-China s'a deplasat dela nerespectarea drepturilor omului, la nerespectarea dreptului de autor. Chinezii fabrică filme, casete audio, video, microsoft, software după patente şi brevete de invenţie americane, fără să aibă aprobarea licenţelor de fabricaţie, pe care le exportă în SUA. Balanţa comercială cu China arată un deficit de 78,8 miliarde dolari, cumulată pe ultimii patru ani, asemănătoare cu acea a Japoniei. Aceasta se datoreşte faptului că foarte multe companii americane, în căutare de mână de lucru ieftină, au investit capital în China. Numai în 1994, s'au investit de către Americani 20 miliarde dolari în fabrici de avioane, confecţii, încălţăminte, electronică, jucării etc., bunuri ce se exportă şi în America, astfel că produsele *"Made in China"* de firmele americane, se vând Americanilor în SUA.

Preşedintele Clinton - în apărarea drepturilor de autor - a anunţat aplicarea de sancţiuni. În urma tratativelor, un acord comercial a fost semnat între SUA şi China şi cazul drepturilor de autor a fost complet rezolvat. Livrările de grâu pentru China, la preţuri reduse faţă de nivelul pieţii, vor continua în cantităţi sporite, la fel ca şi până acum.

În Mexic scăderea dramatică a *"peso"*-ului, moneda naţională, a produs o scădere bruscă a valorii acţiunilor la bursă, nu numai în Mexic, ci şi în multe burse din restul lumii, astfel: Mexic 22,2%; Peru 19,2%; Chile 10,2%; Ungaria 22,1%; Polonia 13,0%; iar bursele din Asia au înregistrat scăderi între 6,5% şi la 13,4%.

Condiţiile favorabile oferite de Mexic au dus la investiţii masive în această ţară, din care cota de investiţii americană era cea mai ridicată. Devalorizarea monedei naţionale mexicane şi efectele ei interne, scăderea acţiunilor, ar fi produs pierderi substanţiale investitorilor, în majoritate Americani. Activitatea bancară era blocată de cererile de retragere a depunerilor. Pentru redresarea situaţiei era necesar un împrumut de 50 miliarde dolari. Congresul american a condiţionat aprobarea garantării împrumutului de aplicarea unor condiţii neacceptate de Mexic şi anume: majorarea salariului minim, oprirea emigrărilor ilegale în SUA şi interzicerea comerţului cu droguri.

Pentru a salva situaţia care ar fi putut genera o criză mondială, Preşedintele Clinton a oferit Mexicului 20 Miliarde dolari, dintr'un fond de urgenţă nesubordonat Congresului urmân ca diferenţa necesară să fie completată prin alte instituţii financiare.

Acţiunea promptă a Preşedintelui Clinton a calmat nervozitatea dela burse, cursul acţiunilor şi al schimbului s'a redresat, iar pierderile investitorilor americani s'au evitat. Cât de lung va fi acest calm, rămâne de văzut. După acţiunea Californiei, care a luat drastice măsuri împotriva emigranţilor ilegali, Mexicul nu va mai putea trimite surplusul de oameni, balast în Statele Unite. Rămâne de văzut cum va acţiona practic şi tratatul NAFTA dintre cele trei mari state americane, SUA, Canada şi Mexic, pentru viitoarea dezvoltare a acestui mare continent.

Acordurile dintre Statul Israel şi PLO şi separat Israel cu Iordania şi discuţiile inerente de aplicare a lor, sunt afectate de activitatea unor formaţiuni teroriste care comit atentate ce se soldează cu morţi şi răniţi - de o parte şi de alta - dar şi guvernul Statului Israel şi PLO sunt ferm hotărîţi pe poziţia de aplicare a acordului. Este un pas spre stabilitatea unei stări de pace şi o colaborare în regiune, cu toată opoziţia şi rezistenţa unor cercuri din ambele părţi.

Recunoaşterea legitimităţii Statului Israel în istorica Palestină, este temelia unei păci reale, durabile, care nu poate şi nu trebue amânată de acţiuni necugetate ale unor fanatici şi cu cât va veni mai devreme, cu atât mai bine.

În Nord-Vestul Americii de Sud a izbucnit un conflict armat între Peru şi Ecuador, pentru un teritoriu de graniţă reclamat de ambele ţări, soldat cu morţi şi răniţi şi avioane doborîte.

Peru a anunţat încetarea unilaterală a focului, urmând ca SUA, Chile, Brazilia şi Argentina să soluţioneze conflictul de frontieră între cei doi vecini.

Anii 1994 şi 1995 - ani de cutremure şi inundaţii, marchează şi aniversarea a 50 de ani dela:

1. Conferinţa dela Yalta din Februarie 1945, unde s'au întâlnit Roosevelt, Churchill şi Stalin, când au hotărît soarta lumii. România fusese deja vândută lui Stalin, la Moscova în Octombrie 1944 de Churcill, reprezentantul şi conducătorul ţării care dăduse României *"garanţii solemne de independenţă şi integritate teritorială"*, omul, care la cererea lui Stalin din 1941 ca Anglia să declare război României, a răspuns: *"România este plină de prietenii noştri"*, prieteni pe care i-a uitat în 1944.

2. Eliberarea lagărului dela Auschwitz, în Polonia, de către armata sovietică.

3. Aniversarea bombardării aeriene a oraşului deschis, Dresda, deci fără apărare, la 13 Februarie 1945, de către două valuri consecutive de avioane engleze, urmat de al treilea val în noaptea următoare, de către temuta aviaţie americană. Bombele explozive şi incendiare au distrus complet oraşul. Dresda a fost redusă la grămezi de moloz cu 35.000 de morţi.

În procesul criminalilor de război dela Nürenberg s'au dat sentinţe de condamnare la moarte pentru crimele de război şi cele împotriva umanităţii. Nu s'a vorbit de Katyn, unde în 1940, Ruşii au împuşcat cu pistolul în ceafă peste 15.000 de ofiţeri polonezi.

După 50 de ani dela comiterea atâtor crime, a căror aniversare s'a făcut sub semnul unor controverse, când nave cosmice au rendez-vous în spaţiul extraterestru, la distanţe mici şi cu precizii spectaculoase, abuzurile şi crimele contra umanităţii continuă nepedepsite.

Care-i progresul ? Unde-i lumina ?

EFEMERIDE

CINE SUNT PENSIONARII DIN ROMÂNIA

Apar frecvent în publicaţiile de tot felul din România, articole, fotografii şi chiar desene groteşti, în care se ilustrează starea disperată în care au ajuns pensionarii.

Această categorie socială include pe toţi bătrânii din România, inapţi sau inutili, care trebue să trăiască din drepturile lor acumulate în anii de serviciu. Am specificat *"pe toţi bătrânii"*, pentrucă statul comunist a jegmănit întreaga populaţie, transformând ţara într'un imens lagăr de muncă forţată, condus după principiul că cine nu munceşte, nu mănâncă. El s'a aplicat cu străşnicie şi împotriva celei mai muncitoare pături, ţărănimea, duşmănită de moarte de comunism. Atât în timpul cât cei rămaşi în agricultură ca oameni valizi erau cel mai mizerabil plătiţi în stupidul calcul al zilelor de muncă, precum şi când nu mai puteau munci şi erau pensionaţi, cu venitul lor nu-şi puteau cumpăra nici o cutie de chibrituri. Se descurcau furând din propria lor avere, de pe pământul furat cu japca de comunişti. Acum, bătrânii pensionari nu mai pot face nici aceasta.

Cei tineri au părăsit pe capete, satele, îngroşând rândurile proletarilor din fabrici sau intrând în noua clasă creată de comunişti, a navetiştilor, oameni care s'au rupt de sat şi n'au intrat în oraş.

Ţăranii pensionari sunt o categorie aparte, inexistentă în buget, de care nu pot vorbi nici cei mai cinici agenţi ai Puterii.

Pensionarii proveniţi din muncitori calificaţi şi necalificaţi, cărora li s'au reţinut contribuţia de Asigurări Sociale pe state de plată şi li se mai reţinuse şi o cotă suplimentară pentru pensie, din venitul net, reprezintă ponderea cea mai mare. Tot din rândul lor este şi numărul cel mai mare de bolnavi şi invalizi, bărbaţi şi femei.

Născuţi după anul 1930, dezvoltarea şi creşterea lor a fost afectată de evenimentele sfârşitului de deceniu şi perioada războiului. Erau copii sau elevi de şcoală primară, când cei născuţi în Basarabia, Bucovina, Ardealul de Nord şi Cadrilater, au fost luaţi de urgia refugiului. După 1944, năvala Ruşilor şi foametea, i-a afectat şi pe cei din Moldova. Cei din restul ţării au crescut cum au putut, cu taţii pe front şi multe mame văduve, distrofici şi anemiaţi de luarea cotelor la ţară, sau cu cartele pe care nu găseai nimic, la oraş. Când a venit timpul să intre în viaţă, au fost prinşi în malaxorul propagandei comuniste. Unii naivi au crezut în *"eliberarea şi rolul conducător al clasei muncitoare."* S'au angrenat în întreceri socialiste destructive, muncind până la ultima suflare, de cele mai multe ori în *"muncă voluntară"*. Au fost accidentaţi în mine, fabrici şi pe şantiere şi apoi uitaţi ca invalizi, pe toată viaţa.

Femeile dela oraş erau înrobite în munca pe trei schimburi. Din treizeci de ani de muncă, o femeie a lipsit zece ani din patul conjugal. Ce a rezultat din aceste familii o spune cifra astronomică a divorţurilor. Să adăugăm la aceasta şi orele pierdute după munca epuizantă la cozile după alimente şi vom avea tabloul unor bieţi oameni vlăguiţi de ultima energie.

Situaţia cea mai dramatică este a pensionarilor intelectuali. Nefericiţii care n'au murit pe front, au fost de două categorii: unii care au căzut prizonieri la Ruşi şi ceilalţi declaraţi duşmani de clasă de către comunişti.

Cei mai reprezentativi au fost triaţi şi expuşi unui regim special. După epuizarea fizică în închisori, au fost duşi la muncă silnică pe Canal şi în minele de plumb, de unde, cei care n'au murit, au rămas cu boli incurabile pe viaţă. Pentru puţinii ani care le-au rămas să lucreze după ieşirea din închisori, au fost repartizaţi la munci necalificate, cu salarii de mizerie, cu care, la calcularea cuantumului de pensie nu se alegeau cu nimic. La aceasta se mai adaugă şi inflaţia exorbitantă din ultimii ani.

Cei care au scăpat de arestări, au muncit ca nişte robi până la 15 ore pe zi, şapte zile pe săptămână, pentru a nu fi taxaţi ca sabotori ai regimului.

În rezumat, categoria pensionarilor din România este cea mai nenorocită secţiune din populaţia ţării. Născută în condiţii vitrege, subdezvoltată în timpul creşterii, epuizată fizic în timpul maturităţii, ea este considerată astăzi un balast social, de care Puterea vrea să scape prin lichidarea ei fizică, iar Opoziţia n'a trecut-o încă pe agenda ei de lucru.

Lichidarea pensionarilor prin foame şi mizezrie este ultima treaptă a luptei de clasă pe care comuniştii au lăsat-o moştenire lui Iliescu şi de care rezidentul dela Cotroceni vrea să se achite în numele internaţionalismului proletar...

În topul humorului negru internaţional, locul întâi a fost câştigat de *"Drepturile Omului"*.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

NOTE DESPRE POLITICA EXTERNĂ

-III-

Ion BOIERU

Politica americană după Decembrie 1989.

Spuneam că răsturnările din România, din Decembrie 1989, au surprins diplomaţia americană, complet nepregătită, pentru a putea face faţă noilor realităţi. Unii dela Departamentul de Stat nu doreau de fapt să se întâmple o asemenea răsturnare, căci le stricau toate socotelile lor. La vremea aceea (din Decembrie 1989) ambasadorul american din Bucureşti era un oarecare Allan Green, care nu era diplomat de carieră. În faţa schimbărilor din România, acest ambasador, nepregătit ideologic pentru o răsturnare a regimului comunist, a rămas complet încurcat şi chiar în primele zile din Ianuarie 1990 a cerut guvernului american să recunoască formaţia guvernamentală din România, a cărei componenţă era foarte împestriţată, cu un fel de consiliu director, care-şi asuma răspunderea guvernării, în timp ce guvernul era compus din foşti membri marcanţi ai partidului comunist de până atunci. Acestui guvern, compus dintr'o nomenclatură comunistă, Allen Green, ambasadorul american, i-a dat binecuvântarea sa şi a recomandat guvernului american, ca acest guvern din România să fie recunoscut ca legitim şi oficial, deoarece, *"deşi are mulţi membri din Comitetul Central al Partidului Comunist, aceştia sunt de înaltă clasă politică."* (Nu-mi amintesc exact cuvintele sale, dar nu sunt departe de cele spuse de Green). În felul acesta s'a terminat cu şansa României de a se putea reface. Poporul nu era informat şi crdea că dacă guvernul american a aprobat cele întâmplate în schimbările din ţară, Americanii ştiu despre ce este vorba şi este bine aşa. Prin declaraţiile sale, Green a făcut un mare deserviciu României cât şi Americii, căci situaţia era în totul confuză şi România nu avea nevoie de un astfel de guvern, compus din comunişti, care nu dădea nici o garanţie de schimbări radicale aşa cum se cuvenea să se întâmple. Şi mulţi dintre intelectualii români au fost păcăliţi de cele întâmplate în ţară. Allen Green este în mare parte, dacă nu în total, responsabil de direcţia pe care a luat-o guvernarea lui Iliescu, căreia nu i-a opus o poziţie de legalităţi şi drepturi pe care să le respecte faţă de forurile internaţionale. Nu de comunişti avea nevoie ţara de atunci. Şi Departamentul de Stat a fost complet inactiv în chestiunea românească, căreia probabil nu îi acorda nici o valoare. Dovadă că nu a luat o atitudine publică faţă de relaţiile României care continuau cu Rusia Sovietică, ajungându-se chiar la un Tratat bilateral, fără să fie consultate şi alte puteri interesate, chiar dacă ar fi fost vorba să se discute problema internaţională a răpirii Basarabiei de către Moscova, în deplin acord cu Germania naţional socialistă, din vremea prieteniei lor. În perioada aceasta de timp, în Europa, ţările comuniste treceau prin crize politice serioase, ca şi Rusia Sovietică. Cum de s'a putut trimite ca ambasador în România, tocmai atunci, un om nepregătit pentru o astfel de sarcină diplomatică, într'un sector atât de important, ca ţările satelite? Din ceea ce a apărut în presă, destul de puţin, s'a aflat o oarecare nemulţumire în cercurile oficiale despre Green şi, apoi, a fost înlocuit.

Încă înainte de a ajunge la postul său, noul ambasador, care era diplomat de carieră, a fost prezentat ca un om pregătit şi capabil să facă o treabă bună. Sarcina lui a fost extrem de grea, căci între timp, multe ţări europene avansaseră în legăturile cu România, pentru a explora şansele de a deschide pieţi comerciale în România, şi de a-şi asigura legăturile comerciale de viitor. Vorbesc de Germania, Franţa, Italia, care aveau un potenţial deosebit, de a lucra în această direcţie. Americanii şi-au dat seama că au intrat târziu pe fir şi au recunoscut că ţările din ginta latină se acomodează mai bine în noua situaţie, când e vorba de Români. Dar, Americanii sperau că vor face treabă bună. Şi au făcut, căci au realizat să se schimbe linia de relaţii cu România, faţă de care crescuse un scepticism şi o neîncredere substanţială. John Davis Jr. a realizat să se acorde încredere României şi să i se dea şi Clauza Naţiunii celei mai Favorizate, cu sunete şi trâmbiţe, de victorie, şi cu un cor de voci care au sărit în favoarea României. Acest ambasador a făcut şi un turneu, sau o campanie politică de încurajare a oamenilor de afaceri americani să deschidă un comerţ cu România, ca să intre în felul acesta pe piaţa României. Lupta în acea epocă a fost foarte grea, cu două tabere care stăteau faţă în faţă. Unii erau favorabili Clauzei, alţii erau împotriva Clauzei. Meritul principal în acordarea Clauzei îl are acest ambasador, J. Davis Jr.

Ceea ce era o copilărie în toată tărăşenia de acordare a Clauzei, era faptul că America avea deja experienţa cu Ceauşescu şi ştia bine care este situaţia, într'un capitol aşa de important. Şi, esenţial a fost că diplomaţia americană îşi căuta suporteri, pentru Clauză. În loc să fi avut curajul să ia singură o hotărâre, în acest sens. Şi, să-şi asume răspunderea necesară. Acum, Clauza a fost acordată. Care sunt rezultatele şi beneficiile Americii şi care sunt beneficiile poporului român? Nu ale guvernului român, care nu şi-a îndeplinit nici o obligaţie, faţă de America. Nici nu ştiu dacă s'a impus vreo obligaţie. Şi azi, România dă cu tifla Americii. Un nou eşec al diplomaţiei americane, care azi afirmă că relaţiile lor oficiale cu România sunt foarte firave, ca rezultat al comportării guvernului român. Ceea ce nu înseamnă nimic semnificativ, decât notă scăzută politicii americane. Care nu a ştiut să se afirme cu autoritatea, cel puţin morală de care dispune şi nu face politică de cârpeală. Aşa s'a ajuns la un al treilea ambasador, care a fost întâmpinat cu neîncredere de câţiva parlamentari români, din cauza trecutului lui de legături cu regimul dictatorial al lui Ceauşescu. Acest nou ambasador a susţinut să i se acorde Clauza lui Ceauşescu pe vremea aceea; deci azi nu ar mai putea reprezenta în condiţii optime interesele noi ale Americanilor. Dar, chestiunea acestui al treilea ambasador o lăsăm pentru numărul viitor, căci abia am intrat în posesia unui interviu, extrem de interesant, pe care l-a acordat postului de radio *"Europa Liberă"*.

După atâţia ani dela răsturnarea dictaturii lui Ceauşescu, diplomaţia americană nu a reuşit să-şi definească o poziţie clară faţă de România, şi în plus chestiunea României este o chestiune minoră, adică nu s'a găsit încă la Departamentul de Stat o echipă care să poată înţelege cu o documentare serioasă semnificaţaia geopolitică a României, în zona marginei de Răsărit a Europei. De aceea alegerile generale care au avut loc în România, în două ocazii au fost tratate cu o ridicolă neglijenţă, şi rezultatele, obţinute cu fraude masive şi sofisticate, au fost trecute cu vederea ca mici neglijenţe fără consecinţe grave. Ori, dacă existau interese mondiale ale Americii, zona dintre Europa şi Rusia, nu poate fi trecută cu vederea, în politica externă a Americii. Pe lângă caracterul etnic, romanic, total opus slavismului şi imperialismului rusesc, de orice coloratură ar fi el, reprezintă un zid de apărare al civilizaţiei europene, în faţa colosolului din Răsărit. Nu există nici un American la Departamentul de Stat care să ştie că în Primul Război Mondial, atunci când s'a desfăşurat revoluţia bolşevică, soldaţii armatei române, cu sufletul şi credinţa creştină, nu au putut să fie infectaţi de morbul revoluţionar al bolşevismului, deşi erau împreună pe un front de bătălie foarte strâmt.

Astăzi, România este condusă integral de nomenclatura comunistă şi Securitatea, cu cadrele de altădată. Nu există locuri la conducerea statului pentru acei ce au făcut opoziţie dictaturii comuniste şi nu au fost membri de partid, fiindcă dela început, prin fraudă, s'au instalat comuniştii şi Securitatea la putere, cu binecuvântarea ambasadorilor americani, care nu au văzut nimic ilegal în alegerile din România, în două ocazii şi au trecut cu vederea *"micile"* fraude electorale. Pe baza acestor alegeri, toţi ambasadorii americani susţin că guvernul din România este ales şi voit de popor. Cum, adică, nimeni nu a fost capabil să arate realitatea crudă a dictaturii comuniste de azi şi să continue fără jenă să fie lăsată o ţară întreagă şi un popor cu tradiţii seculare să fie mai departe subjugat de o birocraţie nomenclaturistă, cu asentimentul celor ce pretind că libertăţile popoarelor din lumea întreagă?

Se afirmă peste tot, de către oficialii americani că în România azi sunt libertăţi şi nu există nici un fel de persecuţie. Mai zilele trecute un oficial a declarat că în România *"Securitatea nu a fost chiar aşa cum este descrisă, de unii antagonişti ai regimului"*. Domnul acesta nu ştie că Securitatea comunistă, şi ieri ca şi azi, conduce guvernul României, dictează legile, decide sentinţele şi stăpâneşte întreaga ţară, fără să dea socoteală nimănui. Rapoartele făcute Parlamentului sunt ficţiuni. Realitatea crudă este alta.

Va urma.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT
COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR
☐ NOU ☐ REÎNNOIRE
NUMELE DE FAMILIE.....
PRENUMELE.....
STRADA/ Nr. .....
ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....
CODUL POŞTAL.....ŢARA.....
PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:
PESTE $50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$35 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

NOTE ŞI COMENTARII

EXISTĂ DUMNEZEU!

Astfel se intitulează editorialul din numărul 1445 al celui mai mare şi mai serios şi în acelaşi timp popular ziar ce apare în prezent în România, semnat Roxana Iordache, prin care se aplică o palmă bine meritată pe obrazul de toval al *"prezidentului"* - pro tempore - Ion Iliescu. Ziarul de care este vorba, cred că l-aţi ghicit, se cheamă *"România Liberă"*.

Este îndeobşte cunoscut că Ceauşescu a intrat în istoria mult răbdătorului popor român, ca *"dărâmător de biserici"*. Liber-cugetătorul - cum singur se numeşte - jigodia cu chip de om, Ion Iliescu, a vrut să intre în istorie ca *"ziditor de biserici"* intenţionând să pună piatra de temelie a *"Bisericii Martirilor din Timişoara"*.

Înalt Prea Sfinţitul Nicolae Corneanu, nu putea admite un asemenea sacrilegiu, şi a intervenit. Iată ce scrie în editorialul dânsei, Doamna Roxana Iordache: ***"... Înalt Prea Sfinţitul nu i-a permis unui hoţ de revoluţie creştină, ca Preşedintele Iliescu, să pună piatra de temelie a Bisericii Martirilor din Timişoara"...*** Şi ziarista Roxana Iordache îşi continuă articolul, spunând că ***"Revoluţia s'a născut din strigătul EXISTĂ DUMNEZEU!"***

Dar, fiindcă Iliescu, ca de obicei, luându-se la întrecerea cu Baronul de Münchausen sau cu Ţăndărică al nostru ***"...n'a ezitat să mintă că Mitropolitul însuşi l-ar fi invitat la Timişoara să ctitorească Biserica Martirilor"*** a primit răspunsul pe care-l merita din partea Mitropolitului: ***"Desminţind afirmaţia neruşinată, Înalt Prea Sfinţitul Nicolae Corneanu a apărat onoarea întregului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române... Adevărat păstor de oameni, acest preot cu cruce'n frunte a dat adevărata imagine a Bisericii Ortodoxe Române pe care au compromis'o cu neruşinare atâţia securişti în sutană şi colaboraţionişti pentru arginţi, pângăritori ai memoriei nenumăraţilor preoţi ortodocşi ce s'au jertfit în temniţele comuniste, alături de fraţii lor greco-catolici..."***

Şi a mai spus ceva Mitropolitul, usturător pentru un om cu bun simţ, (ceea ce-i lipseşte tovarăşului Iliescu) anume că: ***"...nu permite transformarea martirilor în capital electoral"...***

Deci, planul *"hoţului de revoluţie"* a fost dat peste cap de atitudinea demnă, dârză şi hotărîtă a înaltei feţe bisericeşti. Căci apropiindu-se alegerile, malagambistul Ion Iliescu, avea nevoie de *"nităică propagandă electorală"* şi a crezut că momentul ar fi tocmai ridicarea Sfântului Locaş al Bisericii Martirilor din Timişoara. Dar nu i-a mers. Şi D-na Roxana Iordache scrie textual: ***"... după cinci ani, Iliescu minte în faţă un întreg popor care, pe 23 Decembrie spre amiază a auzit la TVR că erau chemaţi Ruşii să ne salveze de "teroriştii". Dacă s'ar fi gândit la Dumnezeu, Iliescu ar fi mers la Timişoara să se spovedească la părintele Nicolae şi să ceară iertare pentru tot răul pe care l-a făcut ţării..."*** Râu pe care *"simbriaşii"* Puterii nu vor să-l recunoască nici în ruptul capului, dar pe care blândul popor român, este silit să-l trăiască, blestemându-şi ziua şi ceasul în care l-a votat pe acest incompetent, punându-l în fruntea ţării.

Iliescu îşi dă seama de nepopularitatea sa, căci pe unde se duce în aşa zisele *"vizite de lucru"* mulţimea îl întâmpină cu huiduieli strigând din toţi bojocii *"Iliescu şi ai lui / să se ducă dracului"*. Şi dacă n'ar fi înconjurat de scutieri lui, desigur că Românii, cărora le-a ajuns cuţitul la os, l-ar linşa.

Tovarăsul *"prezident"* Iliescu, minte cu nerusinare de îngheaţă apele Dâmboviţei. Aşa l-o fi învăţat tătucul Stalin când îşi făcea şcoala la Moscova. Iată însă că nu numai ziariştii îi toarnă adevărul în faţă ci şi parlamentarii. În *"Cronica Politică"* (Nr.19), Dl. Alexandru Paleologu spune răspicat următoarele: ***"... Iliescu nu a făcut altceva decât să mintă. Din prima zi şi până acum. Minciuna este politica lui... Tot ce face este cusut cu aţă albă... Totul este minciună, neînţelegerea lucrurilor esenţiale şi trădarea, bineînţeles..."***

În chestiunea convorbirii telefonice cu Gorbaciov, pe care alde Iliescu o neagă cu nerusinare, uită un lucru, anume că sunt martori care au fost de faţă în timpul acelei convorbiri, oameni care nu au de ce să ascundă adevărul.

Cu o zi mai înainte, decanul ziariştilor români, Octavian Paler, scria în editorialul său intitulat sugestiv *"Cine minte?"* apărut tot în *"România liberă"* (Nr.1444), pe aceeaşi temă, convorbirea telefonică a lui Iliescu cu Moscova, următoarele: ***"... Au minţit oare martorii?*** (e vorba de generalii Guşe şi Hortopan, care au depus în faţa *"Comisiei '89 Decembrie"*) ***Sau minte Ion Iliescu atunci când afirmă că ei au minţit? Învinuirea acelor martori nu e, desigur, o dovadă suficientă pentru a-l pune pe preşedinte sub acuzare. Dar nici negaţia, iritată, a D-lui Iliescu nu e dovadă suficientă pentru a-l scoate din cauză."***

Rămâne la latitudinea Dumneavoastră să judecaţi acum cum veţi crede de cuviinţă. În ceea ce ne priveşte, noi ne-am făcut de mult părerea.

Nicolae NOVAC